

การพัฒนาการท่องเที่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตชาวชนบท :
กรณีศึกษา ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

โดย

นายบัลลังก์ จันทบาล

วันที่..... - 6 ก.พ. 2558
เลขทะเบียน..... ๐1399๙ ผ.๑

ภพ
๓๓๘. ๕๖๑
ม ๖๖๑ ค
ม.ค. ๖๖/ม

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

พ.ศ. 2552

**Tourism Development and Impacts on Rural People's Way of Lives :
A Case Study of Tambon Thaisamukki, Wangnamkieo District,
Nakhonrachasima**

By

Mr. Banlang Jantaban

**A Study Report Submitted in Partial Fulfillment of the
Requirements for the Master of Public Administration**

Faculty of Liberal Arts

Krirk University

2009

มหาวิทยาลัยเกริก
คณะศิลปศาสตร์
สารนิพนธ์

ของ
นายบัลลังก์ จันทบาล

เรื่อง

การพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตชาวชนบท :
กรณีศึกษา ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2552

ประธานกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม)

กรรมการสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ ประเสริฐศรี)

กรรมการสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลกษณ์ รัตนเพชรธัมมะ)

หัวหน้าสาขาวิชา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์

(ดร. ครุณี ชูประชुर)

หัวข้อสารนิพนธ์	การพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตชาวชนบท :
ชื่อผู้ศึกษา	กรณีศึกษา ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา นายบัลลังก์ จันทบาล
หลักสูตร/คณะ/มหาวิทยาลัย	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต/ศิลปศาสตร์/มหาวิทยาลัยเกริก
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม
ปีการศึกษา	2551

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตชาวชนบท: กรณีศึกษา ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประเพณีและ สิ่งแวดล้อม อันเกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยวใน ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งทางด้านบวกและผลกระทบทางด้านลบ

สำหรับระเบียบวิธีวิจัยของการศึกษาในครั้งนี้ ได้ใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นหลักโดยใช้รูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เข้ามาผสมบ้างเล็กน้อยในเรื่อง เกี่ยวกับการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาอ้างอิงและ สนับสนุนงานวิจัยโดยเลือกใช้รูปแบบสอบถามหรือแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีลักษณะทั้งแบบปลายปิดและ ปลายเปิด (Closed - Open end)

บทสรุปสิ่งที่ค้นพบในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ การแสดงความคิดเห็น โดยส่วนใหญ่ จะมีความคิดเห็นที่มีความสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี และกรอบแนวคิดในการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ แต่ก็จะมีบางประเด็นที่ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อเสนอแนะในการลดผลกระทบของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งก็จะครอบคลุมกับทุก ๆ ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่

การอภิปรายผลในการศึกษาผู้ศึกษาได้เลือกประเด็นผลกระทบที่สำคัญคือ 1. ประเด็นผลกระทบทางบวก ทางด้านเศรษฐกิจ การสร้างอาชีพและการจ้างงาน ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น 2. ประเด็นผลกระทบทางลบ ทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ทำให้เกิดวัฒนธรรมแบบสุขนิยม 3. ประเด็นผลกระทบทางลบ ทางด้านสิ่งแวดล้อม เกิดการทำลายทรัพยากรป่าไม้

กิตติกรรมประกาศ

“ความรู้ ทำให้องอาจ” นับเป็นประโยคแรกที่ได้อ่านเมื่อได้ก้าวเข้ามาในรั้วมหาวิทยาลัยเกริก เป็นครั้งแรก ซึ่งในการเข้ามาศึกษาในรั้วร่วมพถกษณ์แห่งนี้ได้รับการชักชวนจากบุคคลทั้ง 2 ท่านคือคุณนงนุช ศรีสุขและคุณสุภารัตน์ ศักดิ์สูง ซึ่งบุคคลทั้ง 2 ท่านก็ได้ให้คำแนะนำต่าง ๆ และต้อนรับด้วยความอบอุ่น ตลอดระยะเวลาด้วยดีเสมอมาและ การศึกษาปริญญาโทในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ในครั้งนี้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา จวบจนกระทั่งปัจจุบัน ซึ่งก็นับได้ว่าเป็นประสบการณ์ที่ดีในมุมหนึ่งของชีวิตควรค่าแห่งการจดจำไว้ ทำให้ได้พบเจอกับเพื่อนใหม่ ๆ ที่ ๆ น้อย ๆ ทุกท่าน คณาจารย์หลาย ๆ ท่าน ได้ถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ วิชาการในด้านต่าง ๆ อย่างมากมายเหลือคณานับ ตลอดระยะเวลาดำเนินมาจนกระทั่งผู้ศึกษาได้จัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้

อนึ่งก่อนที่สารนิพนธ์ฉบับนี้จะป็นรูปเล่มขึ้นมา นั้นผู้ศึกษาได้ขอความอนุเคราะห์จากท่านรองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้ในการทำสารนิพนธ์ซึ่งท่านก็ได้ตอบรับ และให้การอนุเคราะห์ในการให้คำปรึกษาทุก ๆ เรื่อง ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจัดทำป็นรูปเล่ม เสร็จสมบูรณ์

ในท้ายสุดผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ ท่านรองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ สามัคคีธรรม อาจารย์สุจิตรา สามัคคีธรรม คณบดีคณะศิลปศาสตร์ ประธานกรรมการและกรรมการ สารนิพนธ์ และอาจารย์ในโครงการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตทุกท่าน ตลอดจนกระทั่งบุคลากรและเจ้าหน้าที่ในโครงการฯ ทุก ๆ ท่าน ผู้ให้ข้อมูลและผู้ให้สัมภาษณ์ทุกคน รวมทั้งมหาวิทยาลัยเกริกแห่งนี้ ซึ่งเป็นสถานที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาต่าง ๆ “ความรู้ ทำให้องอาจ” ดังคำขวัญที่ประจักษ์และให้ความอบอุ่นกับพวกเราทุกคนในรั้วร่วมพถกษณ์แห่งนี้ นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอขอบความสำเร็จนี้เป็นสิ่งประกาศทดแทนพระคุณ แด่ บิดา มารดาของผู้ศึกษาและ ยินดีมอบสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นวิทยาทานให้แก่ผู้สนใจนำไปใช้เพื่อเป็นสาธารณะประโยชน์ในโอกาสต่อ ๆ ไป ขอขอบพระคุณ

นายบัลลังก์ จันทบาล
มหาวิทยาลัยเกริก

พ.ศ. 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
กิตติกรรมประกาศ	(2)
สารบัญตาราง	(5)
สารบัญแผนภาพ	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา	6
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	6
1.4 วิธีการศึกษา	6
1.5 ข้อยกเว้นของการศึกษา	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
1.7 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดในการศึกษา	10
2.1 แนวคิดที่ด้วยผลกระทบ	10
2.2 แนวคิดที่ด้วยการจัดการ การท่องเที่ยว	18
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
2.4 กรอบแนวคิดในการศึกษา	40
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	45
3.1 แนวทางการศึกษา	45
3.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา	45
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	46
3.4 ข้อยกเว้นในการศึกษา	47
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	47
3.7 การนำเสนอข้อมูล	48
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	49
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางบวกจากการพัฒนา การท่องเที่ยวทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประเพณีและ สิ่งแวดล้อม	55
4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลแสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางลบจากการพัฒนา การท่องเที่ยวทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประเพณีและ สิ่งแวดล้อม	61
4.4 สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม	67
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	71
5.1 สรุปผลการศึกษา	71
5.2 การอภิปรายผล	82
5.3 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา	86
5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	89
ภาคผนวก	90
แบบสอบถาม	91
บรรณานุกรม	97
ประวัติผู้ศึกษา	100

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรของ ต.ไทยสามัคคี	45
2	แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา	46
3	แสดงเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	49
4	แสดงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	50
5	แสดงสถานภาพการสมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม	50
6	แสดงจำนวนบุตรของผู้ตอบแบบสอบถาม	51
7	แสดงระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	51
8	แสดงภูมิลำเนาเดิมของผู้ตอบแบบสอบถาม	52
9	แสดงระยะเวลาที่ตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม	52
10	แสดงอาชีพหลักของผู้ตอบแบบสอบถาม	53
11	แสดงอาชีพที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวหรือไม่ของผู้ตอบแบบสอบถาม	53
12	แสดงจำแนกอาชีพที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถาม	54
13	แสดงรายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม	55
14	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านบวก ทำให้มีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น	56
15	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านบวก ภายในชุมชนเกิดความสามัคคี	56
16	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านบวก ไม่ประสงค์ไปทำงานต่างถิ่น	57
17	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านบวก มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น	57
18	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านบวก มีการศึกษาและการเรียนรู้หรือมีผู้ที่มาให้ความรู้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในด้านการ ท่องเที่ยว	58
19	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านบวก มีการเสริมสร้างระบบความปลอดภัยภายในชุมชน	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
20	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ทางด้านบวก มีการกระตุ้น ฟื้นฟู พัฒนาวัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิมภายในชุมชน	59
21	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ทางด้านบวก ทำให้มีความรัก ความหวงแหน ความภาคภูมิใจและความร่วมมือร่วมใจ ในการอนุรักษ์ ในวัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิม	59
22	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทางด้านบวก ทำให้มีความรัก ความหวงแหนและ ตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ	60
23	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทางด้านบวก มีการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น เช่น มีการปลูกต้นไม้บริเวณหน้าบ้าน	61
24	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านลบ ทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น	61
25	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านลบ ทำให้ราคาที่ดินสูงขึ้น	62
26	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านลบ ทำให้เกิดปัญหาส่วนแบ่งผลประโยชน์และการแก่งแย่งผลประโยชน์ในการ ประกอบอาชีพ	62
27	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านลบ ทำให้ความผูกพันภายในครอบครัวลดน้อยลง เนื่องจากใช้เวลาส่วนใหญ่ใน การประกอบอาชีพ	63
28	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านลบ คนภายในชุมชน เอารัดเอาเปรียบ หลอกลวง นื้อ โกงนักท่องเที่ยง	63
29	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านลบมีนักท่องเที่ยวที่มี พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและมีทัศนคติขัดแย้งกับชาวบ้านภายในชุมชน	64
30	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ทางด้านลบ มีชาวบ้านภายในชุมชนได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางอย่าง เช่น ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย สุรุ่ยสุร่าย ฟุ้งเฟ้อ	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
31	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางลบทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ทางด้านลบ มีนักท่องเที่ยวบางคนสร้างความไม่พอใจ เกิดความขัดแย้งหรือ ลอบหลู่ ดูถูกเหยียดหยาม ไม่สนใจในพิธีกรรมและ ความเชื่อของชาวบ้านภายในชุมชน	65
32	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทางด้านลบ เกิดการทำลายทรัพยากรป่าไม้	66
33	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทางด้านลบ ทำให้เกิดมลภาวะ เสียงดัง น้ำเสีย มีขยะเพิ่มขึ้น	66
34	แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทางด้านลบ การก่อสร้างบ้านพัก รีสอร์ทต่าง ๆ ทำให้บดบัง ทำลายทัศนียภาพที่สวยงามตาม ธรรมชาติหรือ ไม่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม	67

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา	41

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นานาประเทศทั่วโลกต่างให้ความสนใจเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพราะรายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นรายได้ทางหนึ่งที่น่ามาสู่ภาครัฐ ซึ่งประเทศต่าง ๆ ต้องการเพื่อเป็นการกระจายรายได้เข้าสู่ระบบเงินหมุนเวียนในแต่ละประเทศนั้นๆ อีกทั้งยังเป็นมาตรการในการช่วยฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจ ในคราวที่ต้องประสบปัญหาด้านสถานะเศรษฐกิจตกต่ำอีกประการหนึ่ง ในการกอบกู้สถานะทางเศรษฐกิจของชาติที่ประสบอยู่ในขณะนี้ทั่วโลก และ ประเทศไทยก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่ได้ให้ความสนใจ สนับสนุนแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั่วทุกทั้ง 4 ภาค จากภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก ดังจะเห็นได้จากรัฐบาลได้สนับสนุนนโยบายทางการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ตามที่ปรากฏ โดยรัฐบาลได้มอบหมายนโยบายหลักทางการท่องเที่ยวให้เป็นภารกิจของกระทรวงการท่องเที่ยว และกีฬา ซึ่งเป็นองค์กรที่มีภารกิจหลักในการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศ เพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจและนำรายได้มาสู่ประเทศเพื่อเป็นการกระจายรายได้อีกประการหนึ่งด้วย

ดังจะเห็นได้จากการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามแผนยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 รัฐบาลได้กำหนดยุทธศาสตร์เพื่อเป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณ ภายใต้กรอบนโยบายของรัฐบาลแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2551 – 2554 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ได้กำหนดไว้ 8 ยุทธศาสตร์ และ 1 รายการ คือ 1. ยุทธศาสตร์การฟื้นฟูความเชื่อมั่นของประเทศ 2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต 3. ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้ขยายตัวอย่างสมดุล 4. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม 6. ยุทธศาสตร์การค้าต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ 7. ยุทธศาสตร์การรักษาความมั่นคงของรัฐ 8. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ติ 9. รายการค่าดำเนินการภาครัฐ

จากแผนยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 ทั้ง 8 ยุทธศาสตร์ และ 1 รายการ ยุทธศาสตร์ที่ 1 คือยุทธศาสตร์การฟื้นฟูความเชื่อมั่นของประเทศ ในด้านการฟื้นฟูความเชื่อมั่นด้านการลงทุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย เป้าหมายเชิง

ยุทธศาสตร์ คือสร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน นักท่องเที่ยวมีโอกาส เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสถานที่ท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของประเทศให้เป็นแรงดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพเพิ่มขึ้น เพิ่มศักยภาพด้านการแข่งขันให้แก่ธุรกิจการท่องเที่ยว เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่นและชุมชนให้เกิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และนโยบายการจัดสรรงบประมาณคือ พื้นความเชื่อมั่นด้านการลงทุน

โดยประกาศให้ปี 2551 - 2552 เป็น “ปีแห่งการลงทุน” โดยส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมที่สำคัญในรูปแบบต่าง ๆ เช่นการปรับปรุงระบบสิทธิประโยชน์ การปรับปรุงกฎระเบียบและบริการ ให้เอื้อต่อการลงทุน และดำเนินกิจกรรมการตลาด กิจกรรมส่งเสริม ทั้งการดึงดูดบริษัทขนาดใหญ่และการลงทุนในต่างประเทศ ส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยประกาศให้ปี 2551 - 2552 เป็น “ปีแห่งการท่องเที่ยวไทย” ด้วยการพัฒนามรดกทางศิลปวัฒนธรรมให้เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการประชุม และจัดนิทรรศการด้านการท่องเที่ยว ส่งเสริมปีแห่งการท่องเที่ยวไทย ประทับใจไทยแลนด์พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวขนาดใหญ่ โดยรัฐบาลลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและส่งเสริมให้เอกชนดำเนินงาน เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ที่ 3 คือยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้ขยายตัวอย่างสมดุล ในด้านการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคการท่องเที่ยวและบริการ นโยบายการจัดสรรงบประมาณ ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรม โดยให้ความสำคัญลำดับแรกกับแหล่งท่องเที่ยวหลักของประเทศ อาทิ แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน เกาะสมุย พัทยา เชียงใหม่ เป็นต้น พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในเชิงกลุ่มพื้นที่ที่มีศักยภาพ ให้สามารถเชื่อมโยงธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตชุมชน รวมทั้งเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน เสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการ และส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวสู่มาตรฐานการให้บริการระดับสากล อาทิ ธุรกิจโรงแรมและที่พัก บริษัทนำเที่ยว ร้านอาหารสินค้าของที่ระลึกร้านอาหาร เป็นต้น รวมทั้งพัฒนามาตรฐานและส่งเสริมการตลาดธุรกิจบริการที่มีศักยภาพ เพื่อสร้างโอกาสการขยายฐานการผลิตและการตลาดในระดับภูมิภาค ได้แก่ ธุรกิจบริการสุขภาพ การศึกษานานาชาติ ก่อสร้างภาพยนตร์ การประชุมและนิทรรศการ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกีฬาและนันทนาการ มาตรฐานการดูแลรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวจากอาชญากรรมการฉ้อฉล และอุบัติเหตุที่เกิดจากความบกพร่องของผู้ประกอบการ ส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มดูแลสุขภาพ กลุ่มประชุมและแสดงสินค้า และกลุ่มที่มีความสนใจด้านระบบนิเวศน์ วัฒนธรรมท้องถิ่น แหล่งประวัติศาสตร์และโบราณสถาน เป็นต้น

และยุทธศาสตร์ที่ 6 คือยุทธศาสตร์การต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ในด้านการพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ความสัมพันธ์ฉันท์มิตรกับ

ประเทศทั่วโลก ความไว้วางใจจากประเทศเพื่อนบ้าน ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประเทศหุ้นส่วน ยุทธศาสตร์ รวมทั้งปฏิสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างไทยกับโลกมุสลิม นโยบายการจัดสรรงบประมาณ ส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยส่งเสริมความร่วมมือทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชน และสื่อมวลชน เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีและความใกล้ชิดระหว่างกัน อันจะนำไปสู่การขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การส่งเสริมการท่องเที่ยว การขยายการคมนาคมขนส่ง และความร่วมมือด้านอื่น ๆ ภายใต้กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาค เช่น ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) แผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) แผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMTGT) และความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (BIMSTEC) เป็นต้น ส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศในเอเชีย กรอบความร่วมมือเอเชีย และเพิ่มบทบาทในการสร้างความแข็งแกร่งของอาเซียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดตั้งประชาคมอาเซียน และผลักดันบทบาทอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศในวาระที่ไทยเป็นประธานอาเซียนเป็นต้น

เมื่อกล่าวถึงจังหวัดนครราชสีมา เป็นจังหวัดซึ่งตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือที่เรียกว่า “ภาคอีสาน” โดยมีจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดแรก โดยถือว่าเป็นประตูสู่ภาคอีสาน ประชาชนที่จะเดินทางไปยังจังหวัดต่าง ๆ ของภาคอีสานจะต้องผ่านจังหวัดนครราชสีมาเป็นจังหวัดแรกและจากแนวนโยบายในการส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวของรัฐบาลจึงผลักดันทำให้ อำเภอวังน้ำเขียว เป็นอำเภอที่ตั้งอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา ได้พลิกผันกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่ง ลักษณะทางกายภาพของอำเภอวังน้ำเขียวมีดังนี้คือ อำเภอวังน้ำเขียวเป็นอำเภอหนึ่งที่ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของจังหวัดนครราชสีมา ที่มาของชื่อวังน้ำเขียวนั้น ได้มาจากสภาพภูมิประเทศพื้นที่ในแถบนี้มีวังน้ำที่ใสงดงามเป็นธรรมชาติ น้ำใสจนมองเห็นเงาสะท้อนสีเขียวของต้นไม้จึงเรียกพื้นที่นี้ว่า วังน้ำเขียวนั่นเอง

วังน้ำเขียวมีถนนสายหลักที่ใช้ในการสัญจรผ่านอำเภอภินทรบุรี จังหวัดปราจีนบุรี ผ่านวังน้ำเขียวยาวลงไปถึงอำเภอปักธงชัย คือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 304 นักท่องเที่ยวสามารถเลือกเส้นทางที่จะเดินทางมายัง อำเภอวังน้ำเขียว ได้หลายด้านทั้งทางด้านถนนมอเตอร์เวย์ มาเชื่อมกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 304 หรือจาก จังหวัดนครนายก มาเชื่อมกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 304 หรือทางด้าน จังหวัดสระบุรี - อำเภอปากช่อง มาเชื่อมกับทางหลวงหมายเลข 304 บริเวณ อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา นอกจากถนนสายหลักแล้ว วังน้ำเขียวก็ยังสามารถเดินทางทะลุไปออกทางด้าน อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อำเภอปากช่องได้อีก โดยใช้เส้นทาง อำเภอวังน้ำเขียว – อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ถัดเลาะเลียบไปทางเขาแผงม้าที่มีความสวยงามตามธรรมชาติเช่นกัน

จากเดิม อ.วังน้ำเขียว เป็นหนึ่งในกิ่งอำเภอที่ขึ้นกับ อ.ปักธงชัย ปัจจุบันได้แยกตัวออกมาเป็นอำเภอ ได้รับการประกาศจัดตั้งเป็นกิ่งอำเภอวังน้ำเขียว เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2535 และยกฐานะเป็นอำเภอเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2539 มีการปกครองแยกออกเป็น 5 ตำบล ประกอบไปด้วย ตำบลวังน้ำเขียว ตำบลไทยสามัคคี ตำบลอุคมทรัพย์ ตำบลวังหมี และตำบลระเริง มีพื้นที่ติดต่อกับ อำเภอนาคู อำเภอปักธงชัย อำเภอปากช่อง อำเภอเสิงสางและอำเภอครบุรี

สภาพภูมิประเทศของ อ.วังน้ำเขียวส่วนใหญ่จะเป็นภูเขาสูง สลับเนินเขา พื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเป็นบางส่วน อุณหภูมิค่อนข้างต่ำตลอดทั้งปี พันธุ์ไม้มีนานาพันธุ์ สัตว์ป่าหายาก เช่น วัวกระทิงที่เขาแผงม้า พญากระรอกสีด้าที่สถานีวิจัยเขาสะแกกราช น้ำตกคลองคินคำ น้ำตกขุนโจร น้ำตกห้วยใหญ่ได้ น้ำตกสวนหอม ด้วยลักษณะภูมิประเทศและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ดังกล่าว จึงทำให้วังน้ำเขียวมีสภาพภูมิอากาศที่เย็นสบายเกือบตลอดทั้งปี มีฝนตกชุก และมีหมอกมาก ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับลักษณะภูมิประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ดังคำกล่าวขานว่าเป็น “สวิตเซอร์แลนด์แดนอีสาน”

นอกจากนี้ยังมีการทำการเกษตรเป็นส่วนใหญ่ของพื้นที่ ทั้งสวนผักปลอดสารพิษ ผลไม้ นานาชนิด ดังจะเห็นได้จากคำขวัญของ อ.วังน้ำเขียวที่ว่า “วังน้ำเขียว เมืองหนาว ภูเขามากมาย น้ำตกหลากหลาย ผลไม้มีนานาพันธุ์ แคนสวรรค์เมืองในหมอก” อำเภอวังน้ำเขียวประกอบไปด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 6 แห่ง ได้แก่ 1. เทศบาลตำบลศาลเจ้าพ่อ 2. องค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำเขียว 3. องค์การบริหารส่วนตำบลวังหมี 4. องค์การบริหารส่วนตำบลระเริง 5. องค์การบริหารส่วนตำบลอุคมทรัพย์ 6. องค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี

ในช่วงที่ผ่านมามีบริเวณที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาพักผ่อนและใช้เป็นที่พักอาศัยมากที่สุดก็คือ พื้นที่ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งสภาพทั่วไปดังนี้คือ ห่างจากที่ว่าการอำเภอวังน้ำเขียว ประมาณ 15 กิโลเมตร ประกาศจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540 (โดยแยกการปกครองจากตำบลวังน้ำเขียว) องค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของอำเภอวังน้ำเขียว หรือทางทิศตะวันตกของจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งอยู่ห่างจากจังหวัดนครราชสีมาประมาณ 89 กิโลเมตร ตำบลไทยสามัคคี มีเนื้อที่ประมาณ 315 ตารางกิโลเมตร 196,875 ไร่

สภาพภูมิประเทศ สภาพพื้นที่ทั่วไปของตำบลไทยสามัคคี เป็นภูเขาและเนินสูงเหมือนลอนลูกฟูกสลับทั่วพื้นที่ ความสูงจากระดับน้ำทะเล 400 – 700 เมตร ด้วยสภาพพื้นที่ที่เป็นลอนลูกฟูกจึงมีแม่น้ำสายเล็กๆ ไหลผ่านและเป็นต้นกำเนิดของลำน้ำมูลและลำน้ำบางปะกง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมและป่าไม้ลักษณะภูมิอากาศ เนื่องจากพื้นที่ตำบลไทยสามัคคี โดยทั่วไปเป็นภูเขา และติดกับอุทยานแห่งชาติทับลาน ซึ่งสภาพของป่าไม้อุดมสมบูรณ์ ทำให้สภาพอากาศเย็นสบายตลอดปี แบ่งเป็นฤดู ดังนี้ ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน – เดือนมกราคม ได้รับอิทธิพล

จากลมมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นลมหนาวพัดมาจากประเทศจีนทำให้อากาศเย็นในตอนกลางคืน อุณหภูมิต่ำสุด 9 องศาเซลเซียส ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ – เดือนพฤษภาคม อากาศก็ยังมีสายลมเย็นตลอดช่วงฤดูร้อน อุณหภูมิสูงสุด 25 องศาเซลเซียส ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน – เดือนตุลาคม ได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันออกเฉียงใต้พัดมาจากคาบสมุทรอินเดียนทำให้ปริมาณน้ำฝนมีมากในช่วงฤดูฝน ปริมาณน้ำฝน 1,100 – 1,300 มิลลิเมตร/ปี

ประชากรส่วนใหญ่ในตำบลไทยสามัคคี ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมเป็นหลัก มีการปลูกผลไม้ เช่น กระท้อน ลำไย มะม่วง ลองกอง ฯลฯ พืชผักสวนครัว เช่น แตงกวา พริกแดง มะเขือเทศ และสวนไม้ดอกไม้ประดับ เช่น เบญจมาศ ที่สามารถเจริญเติบโตได้ดีในสภาพอากาศที่เหมาะสม และเป็นพืชเศรษฐกิจของตำบลไทยสามัคคีด้วย ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ คือ สภาพป่าไม้ที่สมบูรณ์ มีหมอกปกคลุมหนาแน่นตลอดทั้งปี มีน้ำตกที่สวยงาม อาทิ น้ำตกวังจรเข้ น้ำตกห้วยใหญ่ได้ น้ำตกห้วยขมิ้น ผาชมตะวัน จุดชมวิวยางสลักไค ที่พัก/รีสอร์ท ปี พ.ศ. 2547 มีจำนวน 8 แห่ง ปัจจุบันมีจำนวน 46 แห่ง และกำลังก่อสร้างใหม่อีกหลายแห่ง

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะในช่วง 3-4 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2548 – พ.ศ. 2552 ภายใต้งบฏและลักษณะทางกายภาพจำเพาะตามธรรมชาติและบริบทภายใต้กรอบของนโยบายของรัฐบาลแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2551-พ.ศ. 2554 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - พ.ศ.2554) ตลอดจนการโฆษณาจากสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อจากโทรทัศน์ สื่อทางอินเทอร์เน็ต และสื่อจากหนังสือ แมกกาซีน ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว จึงทำให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวต่าง ๆ เดินทางมาสัมผัสบรรยากาศ ที่มีปริมาณมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะช่วงวันหยุด เสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ที่มีวันหยุดติดต่อกันหลาย ๆ วันและนับจากปฐมเหตุจากการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาการท่องเที่ยว จากมูลเหตุปัจจัยต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อมีการพัฒนายังจะทำให้บังเกิดผลการเปลี่ยนแปลง เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงก็ย่อมจะส่งผลกระทบต่อทั้งทางด้านบวกและด้านลบ หากสังคมช่วยกันบริหารจัดการพัฒนาเชิงระบบอย่างเหมาะสม ซึ่งก็คาดหวังว่าจะช่วยส่งเสริมและอนุรักษ์ให้ยั่งยืนตลอดไป ดังนั้นการศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตของชาวชนบท กรณีศึกษา ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงมูลเหตุต่าง ๆ และส่งผลกระทบต่ออย่างไรกับวิถีชีวิตของชาวชนบท เพื่อเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการหามาตรการส่งเสริมและอนุรักษ์ให้ยั่งยืนสืบต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประเพณี และสิ่งแวดล้อม อันเกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยวใน ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ด้านการศึกษา ทำการศึกษาเฉพาะกรณีของพื้นที่ ต. ไทยสามัคคี อ. วังน้ำเขียว จ. นครราชสีมา
2. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา ทำการศึกษาระหว่างเดือน มกราคม – พฤษภาคม 2552
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ทำการศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตของประชาชน ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประเพณี และสิ่งแวดล้อม อันเกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยวใน ต. ไทยสามัคคี อ. วังน้ำเขียว จ. นครราชสีมา ทั้งทางด้านบวกและด้านลบ

1.4 วิธีการศึกษา

การศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาคำเเนินการศึกษาแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นหลักและใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในเรื่อง เกี่ยวกับการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาอ้างอิง และสนับสนุนการศึกษา พื้นที่ที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ต. ไทยสามัคคี อ. วังน้ำเขียว จ. นครราชสีมา โดยลำดับขั้นตอนวิธีการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาถึงสภาพในปัจจุบันของสภาพพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เนื่อง กับระบบการท่องเที่ยว (Tourism System) ได้แก่ ลักษณะทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประเพณี และสิ่งแวดล้อม
2. ค้นคว้ารวบรวมแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตของประชาชน ต. ไทยสามัคคี อ. วังน้ำเขียว จ. นครราชสีมา
3. สอบถามประชาชนในท้องถิ่น โดยอาศัยแบบสอบถาม เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตทั้งทางด้านบวกและด้านลบ
4. บ่งชี้สภาพปัญหา และลำดับความสำคัญของปัญหา อันจะนำไปสู่การศึกษาถึงผลกระทบกับวิถีชีวิตของประชาชนและแนวทางแก้ไขปัญหา
5. สรุปผลที่ได้จากการศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น ต. ไทยสามัคคี อ. วังน้ำเขียว จ. นครราชสีมา และข้อเสนอแนะ

1.5 ข้อจำกัดของการศึกษา

แบบสอบถามที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบซึ่งประกอบด้วย ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประเพณี และสิ่งแวดล้อม เฉพาะภายในบริเวณพื้นที่ ต. ไทยสามัคคี อ. วังน้ำเขียว จ. นครราชสีมา

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงผลกระทบกับวิถีชีวิตของประชาชนภายในท้องถิ่นจากการพัฒนา กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยว ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา
2. เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน ซึ่งมีหน้าที่ รับผิดชอบโดยตรงหรือที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมาตลอดจนประชาชนโดยทั่วไปทราบถึงข้อมูลจากการสำรวจพร้อมทั้งผลสรุปจาก การศึกษาและรวมถึงองค์ความรู้ที่จะนำไปประยุกต์ใช้และปฏิบัติ เพื่อก่อให้เกิดการส่งเสริมและ อนุรักษ์ที่ยั่งยืนในการจัดการบริหารงานที่ดี และมีประสิทธิภาพ กับภารกิจ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องในการ พัฒนาการท่องเที่ยวต่อไป

1.7 นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

1.การท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง การเดินทางไปเยือนสถานที่ต่างถิ่น ซึ่งมีใจเป็นที่ ทำนักรักษาประจำของบุคคลนั้น และเป็นการเยือนชั่วคราว โดยไม่ใจเพื่อเป็นการประกอบอาชีพหา รายได้

องค์การสหประชาชาติในคราวประชุมว่าด้วยการเดินทางและท่องเที่ยว ณ กรุงโรม เมื่อปี พ.ศ. 2506 ได้ให้นิยามของการท่องเที่ยวไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมที่มีใจที่ใจเกี่ยวข้องอยู่ 3 ประการ คือ

1. ต้องเดินทางจากที่อยู่ปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว
2. ต้องมีสถานที่ปลายทางที่ประสงค์จะไปเยี่ยมเยือน และด้วยความสมัครใจ
3. ต้องมีจุดมุ่งหมายของการเดินทาง โดยเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ ต้องมีใจเพื่อการประกอบอาชีพและไปอยู่ประจำ

2.นักท่องเที่ยว (Tourists) หมายถึง ผู้ที่เดินทางไปอยู่ในสถานที่อันมิใช่ที่พำนักถาวร ของตน ซึ่งเป็นการเดินทางไปอยู่ชั่วคราวตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป (มีการค้างคืนอย่างน้อย 1 คืน) แต่ไม่เกิน 90 วัน เป็นการเดินทางโดยสมัครใจ ด้วยวัตถุประสงค์ใดๆก็ตามที่มีใจการไปประกอบ อาชีพ หรือหารายได้ ทั้งนี้ผู้โดยสารมาทางเรือสำราญทางทะเลแล้วไม่พักค้างคืนบนฝั่งไม่นับเป็น นักท่องเที่ยว จำแนกเป็น

- นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ หรือนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (Foreign Tourist or International Tourist) หมายถึง นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาเที่ยวใน ประเทศไทย

- นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourists) หมายถึง นักท่องเที่ยวที่มี ถิ่นที่อยู่หรือที่พำนักถาวรในประเทศไทยในจังหวัดใดจังหวัดหนึ่ง อาจจะเป็นคนไทยหรือคน

ต่างชาติที่พำนักอาศัยถาวรในประเทศไทยก็ได้ และมีการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดอื่นอันมิใช่ จังหวัดที่เขามีถิ่นที่อยู่ หรือที่พำนักถาวรนั้น

3.การพัฒนา (Development) หมายถึง กระบวนการเคลื่อนไหวจากสภาพที่ไม่น่าพอใจ ไปสู่สภาพที่น่าพอใจ การพัฒนาเป็นกระบวนการที่เคลื่อนไหวอยู่เสมอไม่หยุดนิ่ง (อาภรณ์ จันทร์สว่าง)

การพัฒนา (Development) หมายถึง การกระทำให้เกิดการเปลี่ยนจากสภาพหนึ่งไปสู่อีกสภาพหนึ่งที่ดีกว่า โดยมากการพัฒนาจะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง หรือการเปลี่ยนแปลงที่ได้วางแผนไว้แน่นอนล่วงหน้า โดยมีความมุ่งหมายให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมีความสุข ความสะดวกสบาย ความกินดีอยู่ดี ความเจริญทางศิลปวัฒนธรรมและจิตใจ การศึกษาที่ดี สิ่งแวดล้อมที่ดี การพักผ่อนหย่อนใจ และความสงบสันติ (ฐานะพงศ์ กออุดม)

4.การพัฒนาการท่องเที่ยว (Tourism Development) หมายถึง การกระทำการใด ๆ ที่มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการท่องเที่ยวที่ดีขึ้น โดยในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวขึ้นนั้น มักมีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานทั่วไปของแหล่งท่องเที่ยว สภาพภูมิประเทศ สภาพภูมิอากาศ สภาพเศรษฐกิจของพื้นที่ ลักษณะของประชากรในพื้นที่ สภาพทางสังคม ประเพณีและวัฒนธรรม ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวของพื้นที่นั้น ๆ ทั้งด้านทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม จำนวนและที่มาของนักท่องเที่ยว การกระจายตัวของนักท่องเที่ยวในแต่ละเดือนตลอดจนเส้นทางและโครงข่ายการคมนาคมทั้งภายในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง นำมาศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นตอนที่จะนำข้อมูลที่ได้รวบรวมได้มาศึกษาวิเคราะห์และจัดทำแผนภูมิ แผนที่ภาพ ตาราง และคำบรรยาย เพื่อให้ทราบถึงความสำคัญของข้อมูลและความเป็นไปได้เพื่อช่วยให้ได้ภาพรวมที่ชัดเจนของพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวว่า มีจุดเด่นจุดค้อยอย่างไร ประเมินสินทรัพย์ทางการท่องเที่ยว มีการกำหนดปัญหาและข้อได้เปรียบ เสียเปรียบ ด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ เมื่อได้ผลการพิจารณานำข้อมูลมาสรุปเป็นประเด็น ในการกำหนดปัญหาต่าง ๆ ที่จะต้องวางแผนพัฒนา กำหนดคน งบประมาณ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และกลยุทธ์ เพื่อจะได้เป็นแนวทางการวางแผนพัฒนาที่มีกรอบชัดเจนว่า มีนโยบายจะทำอะไร มีวัตถุประสงค์ว่าจะทำเพื่ออะไร ซึ่งวัตถุประสงค์ว่าจะทำเพื่ออะไร ซึ่งวัตถุประสงค์ดังกล่าว จะต้องเป็นสิ่งที่กระจ่างชัดและประเมินผลได้ว่างานที่ดำเนินการไปนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ เพื่อช่วยกำหนดกลยุทธ์วิธีการพัฒนา ซึ่งจะช่วยให้แผนพัฒนานั้น ๆ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง (ฐานะพงศ์ กออุดม)

5. ผลกระทบ (Impact) คือผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำเรื่องใดเรื่องหนึ่งอาจเป็นผลที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นได้ทั้งบวกและทางลบ และอาจเกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายและมีใจกลุ่มเป้าหมายหรือกระทบต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ผลกระทบของนโยบายใดนโยบายหนึ่ง หมายถึง ผลทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากการดำเนินนโยบายนั้น (Dye, 1982) เราแบ่งผลกระทบได้เป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้คือ

ผลกระทบในเชิงบวก (Positive Impact / Desired Impact) หมายถึงผลกระทบที่เป็นสิ่งที่พึงปรารถนา

ผลกระทบในเชิงลบ (Negative Impact/Undesired Impact) หมายถึงผลกระทบที่เป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา

ผลกระทบโดยตรง(Direction Impact) เป็นการเปลี่ยนแปลงการกระทำเรื่องหนึ่งไปอีกรื่องหนึ่ง โดยไม่จำเป็นต้องมีเหตุการณ์ หรือตัวกลางในการเชื่อมต่อในการกระทำนั้นๆ

ผลกระทบโดยอ้อม (Indirection Impact) เป็นการเปลี่ยนแปลงจากการกระทำที่เกิดผลกระทบทางตรง

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และกรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาในหัวข้อเรื่องใด ๆ ทฤษฎีแนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นจัดว่ามีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษานี้ เนื่องจากเป็นแนวทางบ่งชี้แนวโน้มที่อาจจะเกิดขึ้นในทางปฏิบัติเพื่อให้สอดคล้องกับทิศทาง และความเป็นไปได้ของพื้นที่โดยอาศัยหลักวิชาการ อีกทั้งยังช่วยให้สามารถดำเนินการศึกษาให้เป็นไปอย่างราบรื่น ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าการพัฒนาการท่องเที่ยวกับผลกระทบต่อวิถีชีวิตชาวชนบท กรณีศึกษา ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ในครั้งนี้ได้อาศัยแนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- 2.1 แนวคิดที่ว่าด้วยผลกระทบ
- 2.2 แนวคิดที่ว่าด้วยการจัดการการท่องเที่ยว
- 2.3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.3.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 2.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ
- 2.4 กรอบแนวคิดในการศึกษา

2.1 แนวคิดที่ว่าด้วยผลกระทบ

ผลกระทบของการท่องเที่ยว

2.1.1 ผลกระทบของการท่องเที่ยวด้านเศรษฐกิจ เมื่อมีการท่องเที่ยว ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบดังต่อไปนี้

2.1.1.1 ผลกระทบด้านบวกของการท่องเที่ยวในด้านเศรษฐกิจ

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างด้านเศรษฐกิจ กล่าวคือในระยะแรกยังไม่มีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น โครงสร้างทางเศรษฐกิจการผลิตจะเป็นเศรษฐกิจการเกษตร ครั้นพอมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ จากเศรษฐกิจการเกษตรไปเป็นเศรษฐกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวในที่ต่างๆ กล่าวคือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจจากเศรษฐกิจการเกษตรเป็นเศรษฐกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแล้ว ย่อมก่อให้เกิดการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยวในที่ต่างๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สนองความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างอาชีพและการจ้างงาน กล่าวคือเมื่อมีการขยายตัวของธุรกิจการท่องเที่ยวมากขึ้นย่อมก่อให้เกิดการสร้างอาชีพและการจ้างงานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย เพราะการท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่ต้องใช้แรงงานมาก จึงเปิดโอกาสให้เกิดการจ้างงานทั้งโดยตรงและโดยอ้อมเป็นมูลค่ามหาศาล

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้ เมื่อมีการท่องเที่ยวมีนักท่องเที่ยวเข้ามา ย่อมก่อให้เกิดการใช้สอยในการซื้อสินค้าและบริการในด้านต่างๆ ทั้งนี้รายได้ต่างๆ ซึ่งเป็นรายได้หลักอันดับต้นๆ ของประเทศ รายได้เหล่านี้จะตกอยู่กับผู้ประกอบการ ผู้ให้บริการ และประชาชนท้องถิ่นในสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ซึ่งเป็นรายได้ที่มีมูลค่ามหาศาลและลงทุนน้อยที่สุด

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ภูมิภาค กล่าวคือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวต่างๆ มีได้อยู่แต่ในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่เท่านั้น สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจมีมากมายในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ ก่อให้เกิดรายได้กระจายสู่ชุมชนในแต่ละภูมิภาคของประเทศ ประชาชนในสถานที่ท่องเที่ยวต่างจังหวัดมีรายได้จากการท่องเที่ยว เช่น การขายของที่ระลึก การให้บริการในด้านต่างๆ แก่นักท่องเที่ยว เป็นต้น

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการกระตุ้นการผลิต เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นในที่ต่างๆ ย่อมก่อให้เกิดการผลิตเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่างๆ ขึ้นมาอีกมากมาย อาทิเช่น การผลิตสินค้า ของที่ระลึก อาหาร และรวมถึงการผลิตบุคลากรเพื่อรองรับกับความต้องการของนักท่องเที่ยวอีกด้วย

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการช่วยแก้ปัญหาดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ เนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นมูลค่ามหาศาลจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ซึ่งนับว่าเป็นรายได้อันอับคั้นๆ ควบคู่กับการส่งออก แต่การท่องเที่ยวใช้เงินลงทุนน้อยกว่า ดังนั้นรายได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวนี้สามารถชดเชยดุลการค้ากับประเทศต่างๆ ในการนำเข้าสินค้า ช่วยลดปัญหาการขาดดุลการค้าได้

2.1.1.2 ผลกระทบด้านลบของการท่องเที่ยวในด้านเศรษฐกิจ

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหารายได้เป็นฤดูกาล กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวมากขึ้นย่อมก่อให้เกิดรายได้ที่ไม่สม่ำเสมอขึ้นตามฤดูกาลท่องเที่ยว โดยเฉพาะในช่วงฤดูการท่องเที่ยวน้อย (Low Season) ก็จะมีรายได้จากการท่องเที่ยวน้อยลงตามไปด้วย เป็นเหตุให้ไม่สามารถพึ่งพิงรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นหลักได้ เพราะจะมีความเสี่ยงสูง อีกทั้งเกิดปัญหาการว่างงานในช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยวแก่ชุมชนท้องถิ่นด้วย

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพแรงงาน กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นย่อมก่อให้เกิดแรงงานในด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น เป็นเหตุให้เกิดการถ่ายเทแรงงานจากชุมชนถิ่นอื่นเข้ามาทำงานในชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวจะมีแรงงานส่วนหนึ่งที่เป็นแรงงานคีย์คุณภาพเข้ามา

ด้วย ก่อให้เกิดผลเสียของการท่องเที่ยวโดยส่วนรวม อีกทั้งยังต้องเสียค่าใช้จ่ายในการพัฒนาแรงงานให้มีคุณภาพมากขึ้นด้วย

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาราคาที่คินและค่าครองชีพ กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวมากขึ้น ข้อมความต้องการสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว เป็นเหตุให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวถือโอกาสโก่งราคาสินค้า และบริการท่องเที่ยวให้สูงขึ้น เกิดภาวะเงินเฟ้อ ทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้นตาม นอกจากนี้ราคาที่คินบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวเพิ่มสูงขึ้น เพราะแย่งกันประมูลที่ดินที่มีทำเลดีเหมาะแก่การลงทุนประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้นไปอีก

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการสั่งซื้อสินค้าจากต่างประเทศ กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ข้อมเกิดความต้องการสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว วัตถุดิบบางอย่างต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศเพื่อทำการผลิต ก่อให้เกิดปัญหาการขาดดุลการค้ามากขึ้น

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการแก่งแย่งผลประโยชน์ กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ข้อมนำมาซึ่งการแข่งขันในการผลิตและจำหน่ายสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว เป็นเหตุให้เกิดการแก่งแย่งผลประโยชน์ขึ้นในหมู่ผู้ประกอบการท่องเที่ยว ซึ่งอาจจะมีการตัดราคาขอมขาดทุนกันอันเป็นผลเสียต่อเศรษฐกิจโดยรวม

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาส่วนแบ่งผลประโยชน์ กล่าวคือ การท่องเที่ยวเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามาดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวที่นั้น ซึ่งบางธุรกิจท่องเที่ยวอาจมีบริษัทต่างชาติเข้ามาผูกขาดการค้าบริการ ทำให้คนไทยหรือคนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวที่นั้น ได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวในอัตราส่วนแบ่งค่อนข้างน้อย ซึ่งในความถูกต้องผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ควรตกอยู่กับคนในชุมชนท้องถิ่นนั้น

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาค่าใช้จ่ายในการจัดระเบียบของแหล่งท่องเที่ยว เมื่อเกิดการท่องเที่ยวมากขึ้น ทำให้มีนักท่องเที่ยวและแรงงานจากคนท้องถิ่นอื่นหลั่งไหลเข้ามามากมาย ข้อมสร้างปัญหาทำให้แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม โดยต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นในการจัดระเบียบของคนในสถานที่ การกำจัดของเสียขยะมูลฝอย และค่าใช้จ่ายในการบูรณะซ่อมแซมความเสียหายของทรัพยากร จนถึงค่าใช้จ่ายในการจัดหาสาธารณูปโภคเพิ่มขึ้นเป็นคั้น

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาราคาที่คิน กล่าวคือ การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการขายตัวของธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งธุรกิจเหล่านี้ต้องใช้ที่ดินในการประกอบการ จึงทำให้ราคาที่คินสูงขึ้นในทำเลที่ดี จึงมีการแย่งประมูล ทำให้ราคาที่คินถีบตัวสูงขึ้นอีก แม้ภาวะที่คินราคาสูงอาจเป็นผลดีต่อเจ้าของที่ดินที่ได้ราคาดี แต่ในระยะยาวอาจมีผลกระทบต่อกุลหลานของคนในท้องถิ่นในการตั้งหลักถิ่นฐาน อาจเกิดปัญหาการบุกรุกที่ดินป่าสงวนหรือที่ดินสาธารณูปโภคอื่น ๆ

2.1.2 ผลกระทบของการท่องเที่ยวด้านสังคม

2.1.2.1 ผลกระทบด้านบวกของการท่องเที่ยวต่อสังคม

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการประกอบอาชีพของประชาชน กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมเกิดธุรกิจการท่องเที่ยวขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ทำให้ประชาชนในสถานที่ท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในธุรกิจท่องเที่ยวในลักษณะที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวหรือผู้รับจ้างในธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงแบบแผนการประกอบอาชีพของประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวจากการทำการเกษตร มาสู่อาชีพด้านการท่องเที่ยวอันเป็นอาชีพหลักใหม่หรืออาชีพเสริม

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์ความเจริญทางสังคม กล่าวคือเมื่อเกิดการท่องเที่ยว ย่อมต้องสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวให้บริการแก่นักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการลงทุนทั้งภาครัฐบาลและเอกชน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว อันเป็นการสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่สังคมในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ด้วย

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการช่วยขจัดมาตรฐานการครองชีพ กล่าวคือ เมื่อการท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ มีการสร้างอาชีพ และการจ้างงานมากขึ้นในชุมชนแหล่งท่องเที่ยว ทำให้คนในชุมชนมีรายได้และอำนาจซื้อมากขึ้น ทำให้ความเป็นอยู่ดีขึ้นอันเป็นการช่วยขจัดมาตรฐานการครองชีพของคนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวให้ดีขึ้น

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวของประชาชน เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมก่อให้เกิดการสร้างอาชีพ และการจ้างงานของคนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ซึ่งผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวต้องการความมั่นคงของครอบครัว จึงมีแนวโน้มที่จะให้ขนาดของครอบครัวเล็กลง อันเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางครอบครัวของประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวให้มีความมั่นคงมากขึ้น

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศชาติ ศาสนา ซึ่งการท่องเที่ยวย่อมเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวมีการแลกเปลี่ยนทำความเข้าใจต่อขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละชาติ อันก่อให้เกิดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนไทย และนักท่องเที่ยวต่างชาติ

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความสามัคคีให้แก่สังคมชุมชน การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความรู้สึภาคภูมิใจ ตระหนักในคุณค่า ความรัก และความหวงแหนทรัพยากร การท่องเที่ยวของคนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ ยังผลให้เกิดความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการร่วมมือพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการป้องกันการอพยพย้ายถิ่นของชุมชนท้องถิ่น กล่าวคือเมื่อมีการท่องเที่ยวก่อให้เกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่น ย่อมก่อให้เกิดการสร้างอาชีพการจ้างงาน ภายในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ จึงทำให้คนในชุมชนไม่ยอมย้ายถิ่นไปทำงานในเมืองใหญ่ อันเป็นการป้องกันการอพยพย้ายถิ่นของคนในชุมชน

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเสริมสร้างการศึกษา กล่าวคือเมื่อมีการท่องเที่ยวย่อมทำให้ประชาชนในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ มีความต้องการด้านการศึกษามากขึ้น เพื่อพัฒนาตัวเอง ให้มีความรู้ความสามารถมากขึ้น และมีโลกทัศน์กว้างขวางยิ่งขึ้น อันนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ ด้านการท่องเที่ยว และการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนตนเองให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการเสริมสร้างความปลอดภัย กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวก่อให้เกิดขึ้น จึงต้องมีการเสริมสร้างความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวจะเลือกเดินทางท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวที่ปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้นชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ จึงต้องเสริมสร้างความปลอดภัยให้เพียงพอ อันเป็นการดีต่อคนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวอีกด้วย

2.1.2.2 ผลกระทบด้านลบของการท่องเที่ยวดังกล่าว

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและค่านิยมของคนในสังคม กล่าวคือชุมชนท้องถิ่นเคยมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย เมื่อมีการท่องเที่ยวก่อให้เกิดขึ้น ย่อมเป็นเหตุให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นชื่นชมและเลียนแบบนักท่องเที่ยว ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและค่านิยมแบบดั้งเดิมมาเป็นแบบสมัยใหม่

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาความผูกพันทางครอบครัว กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวก่อให้เกิดขึ้น ย่อมเปิดโอกาสให้หนุ่มสาวมีงานทำในธุรกิจท่องเที่ยว ซึ่งธุรกิจท่องเที่ยวมักมีวันหยุดไม่แน่นอน จึงทำให้ห่างเหินจากครอบครัว ทำให้ความผูกพันทางครอบครัวน้อยลง

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม และการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว เมื่อมีการท่องเที่ยวก่อให้เกิดขึ้น ย่อมทำให้ประชาชนบางส่วนมองเห็นความแตกต่างในการดำรงชีวิตของคนเมื่อเปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยว โดยเห็นว่านักท่องเที่ยวเป็นผู้มีฐานะดี จึงมุ่งหวังหาผลประโยชน์จากนักท่องเที่ยวมากเกินไป โดยไม่คำนึงถึงคุณธรรมและคุณค่าของความ เป็นมิตรซึ่งเป็นอุปนิสัยพื้นฐานอันดีของคนในสังคมไทย นอกจากนี้ยังมีการหลอกลวง เอาเปรียบ ฉ้อโกง นักท่องเที่ยว และก่ออาชญากรรมนักท่องเที่ยวขึ้น ทำให้ภาพพจน์การท่องเที่ยวเสื่อมเสีย

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาเพศพาณิชย์ กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวก่อให้เกิดขึ้น ย่อมทำให้เกิดธุรกิจการขายบริการทางเพศเพิ่มมากขึ้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อศีลธรรมแล้วยังเกิดปัญหาอื่นๆ ตามมาอีกด้วย เช่น ปัญหาโรคติดต่อ การล่อลวงผู้หญิงและเด็ก ปัญหายาเสพติด เป็นต้น

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความขัดแย้งของคนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว กล่าวคือเมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ย่อมทำให้สถานที่บางแห่งต้องสงวนไว้สำหรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะ ทำให้ประชาชนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ รู้สึกไม่พอใจที่ถูกกีดกันไม่ให้ใช้สถานที่เหล่านั้น ก่อให้เกิดความไม่เป็นมิตรกับนักท่องเที่ยว นอกจากนี้พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว บางอย่างอาจขัดแย้งกับความรู้สึกของคนในชุมชน อาจถึงขั้นต่อต้านและไม่ต้อนรับนักท่องเที่ยวได้ เช่น การเปลือยกายอาบแดด การแต่งกายไม่สุภาพเข้าไปยังศาสนสถาน การกอดจูบในที่สาธารณะ เป็นต้น

2.1.3. ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อวัฒนธรรม ประเพณี

2.1.3.1 ผลกระทบด้านบวกของการท่องเที่ยวต่อวัฒนธรรม ประเพณี

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้วัฒนธรรมประเพณีเป็นทรัพยากรท่องเที่ยว กล่าวคือ วัฒนธรรม ประเพณีเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทหนึ่งที่ทำให้เกิดการท่องเที่ยวขึ้น เพราะเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเยี่ยมชมและสามารถให้ผลตอบแทนเป็นรายได้จากการท่องเที่ยวในรูปค่าเข้าชม เช่น รายได้จากการเก็บค่าเข้าชม โบราณสถาน พิพิธภัณฑสถานต่างๆ เป็นต้น

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจแก่นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับ วัฒนธรรม ประเพณีของตน กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ทำให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสได้พบเห็นวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของคนในชุมชน ย่อมก่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตที่แตกต่างกัน และยอมรับในคุณค่าของมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการช่วยฟื้นฟูอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีของ ประเทศชาติ และชุมชน เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ก็จะเป็นตัวเร่งในการชักจูงประชาชนให้ฟื้นฟู วัฒนธรรม ประเพณีของตนที่เสื่อมถอยไปให้คืนกลับมา และพัฒนาวัฒนธรรม ประเพณีที่มีอยู่ ในปัจจุบันให้โดดเด่นยิ่งใหญ่มโหฬาร เพื่อเป็นเอกลักษณ์และดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความรัก ความหวงแหน และความภาคภูมิใจ ในวัฒนธรรม ประเพณีของตนเอง ย่อมทำให้ประชาชนตระหนักในคุณค่าวัฒนธรรม ประเพณีของตน อันเนื่องมาจากวัฒนธรรม ประเพณีของตนเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวและที่สำคัญ ย่อม ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีของตนเองอย่างพร้อมเพรียง เช่น มี การตั้งชมรมอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นในด้านต่างๆ ขึ้น เป็นต้น

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ประเพณีระหว่างประชาชน ในชุมชนและนักท่องเที่ยว อันเป็นการส่งเสริมและเกิดการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม ประเพณีซึ่งกัน

และกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฝึกหัดเรียนรู้ภาษาของกันและกัน นอกจากนี้ยังอาจมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีซึ่งกันและกันอีกด้วย

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายงานศิลป หัตถกรรม ของชุมชนในท้องถิ่น กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่น ทำให้ชุมชนสามารถ ส่งเสริมงานอาชีพศิลปะ หัตถกรรมเป็นสินค้าที่ระลึก แล้วนำมาจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว เป็นการสร้างรายได้ และเป็นการอนุรักษ์เผยแพร่งานศิลปะของชุมชนอีกด้วย

2.1.3.2 ผลกระทบด้านลบของการท่องเที่ยวต่อวัฒนธรรม ประเพณี

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมทางวัฒนธรรม ประเพณีของคนในท้องถิ่น ทำให้เกิดค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณีแบบสุขนิยม ให้ความสำคัญกับบริโภคนิยม ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย สุรุ่ยสุร่าย ไม่ชอบทำงาน หนักไม่เอา เบาไม่สู้ ทำอะไรแบบง่าย ๆ แต่อยากได้ค่าตอบแทนสูง

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการขัดแย้งทางวัฒนธรรม ประเพณีระหว่างนักท่องเที่ยวและคนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยว เมื่อมีนักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมและนักท่องเที่ยวบางส่วนไม่เข้าใจ วัฒนธรรมขนบธรรมเนียม จารีตประเพณีของคนในชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ ยังเหลือหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ประพฤติปฏิบัติตนตามความเคยชิน จนบางครั้งกลายเป็นผิดกาลเทศะ หรือลบหลู่ จารีตประเพณีของชุมชนในท้องถิ่น ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดความไม่พอใจ มีการต่อต้าน ขับไล่นักท่องเที่ยวขึ้น

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมทางวัฒนธรรม ประเพณีของคนในท้องถิ่น กล่าวคือ เมื่อชุมชนท้องถิ่นมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ข่มνάความเจริญทางด้านวัตถุเข้ามาสู่ชุมชนท้องถิ่น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมทางวัฒนธรรม ประเพณีที่มีมาแต่โบราณ ถ้าหากพิจารณา มองการณ์ไกลแล้ว นับเป็นการทำลายเอกลักษณ์ดั้งเดิมของชุมชนท้องถิ่นอันเป็นเสน่ห์ดึงดูดใจ นักท่องเที่ยวให้เข้าไปเยี่ยมชม

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ และลคคุณค่าของวัฒนธรรม ประเพณี เมื่อชุมชนท้องถิ่นเกิดการท่องเที่ยวขึ้นย่อมมีการนำประเพณีท้องถิ่นมาเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นแต่ความสวยงามความสนุกสนาน ไม่สนใจในพิธีกรรมและความเชื่อของชุมชนที่เป็น เจ้าของวัฒนธรรม ประเพณี ทำให้รูปแบบและคุณค่าของวัฒนธรรม ประเพณีในชุมชนเปลี่ยนแปลง ในทางที่ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการลดคุณค่าของงานศิลปหัตถกรรม เมื่อมีการท่องเที่ยว ข่ม นำให้เกิดการนำงานศิลปหัตถกรรมเป็นสินค้าที่ระลึกมาจำหน่ายนักท่องเที่ยว แต่ด้ำมุ่งเน้นค่านึงถึง ปริมาณ มากกว่าคุณภาพก็ทำให้คุณค่าของงานศิลปอันละเอียดอ่อนประณีตบรรจงลดคุณค่าลงไป อันเป็นการทำลายคุณค่าของงานศิลปะให้หมดความนิยมลง

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการทำลายศิลปวัตถุ โบราณสถาน กล่าวคือเมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นก่อให้เกิดการทำลายงานศิลปวัตถุ โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เช่นการขีดเขียนบนศิลปวัตถุ หรือนำมาเป็นสมบัติส่วนตัว ก่อให้เกิดการขโมยศิลปวัตถุไปขายนักท่องเที่ยว หรือขโมยองค์พระพุทธรูป เศียรพระพุทธรูปไปขายให้นักท่องเที่ยวเป็นต้น

2.1.4. ผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อม

2.1.4.1 ผลกระทบด้านบวกของการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อม

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความตระหนักถึงคุณค่าสิ่งแวดล้อม กล่าวคือเมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ข้อมก่อให้เกิดการกระตุ้นให้คนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ตระหนักถึงคุณค่าของสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเยี่ยมชมเยือนมากขึ้น

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ข้อมทำให้คนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมที่เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็นเหตุให้มีการช่วยกันรักษาสภาพภูมิทัศน์ของสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามามากขึ้น และสามารถอาศัยรายได้จากการท่องเที่ยวมาสนับสนุนในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ อันเป็นการนำทรัพยากรการท่องเที่ยวมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่น กล่าวคือ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ข้อมทำให้คนในชุมชนในท้องถิ่นมีความร่วมมือร่วมใจพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้ดีขึ้น เช่นการช่วยกันรักษาความสะอาด การปลูกไม้ดอกไม้ประดับให้ร่มรื่นสวยงาม

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าหาแนวทางรักษาสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยกระตุ้นก่อให้เกิดการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีแนวทางในการรักษาสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งมีการออกกฎหมายควบคุมป้องกันสิ่งแวดล้อมไม่ให้เสื่อมโทรม

2.1.4.2 ผลกระทบด้านลบของการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อม

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ ทำให้พื้นที่ป่าไม้บางส่วนถูกทำลาย เพื่อเปลี่ยนเป็นพื้นที่สร้างที่พักแรม รีสอร์ท ร้านอาหาร และบริการอื่นๆ ทำให้ทรัพยากรป่าไม้ลดน้อยลง นอกจากนี้ปัญหาไฟป่าอันเป็นผลมาจากความประมาทและความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของนักท่องเที่ยวยังทำให้ทรัพยากรป่าไม้ลดน้อยลงอีก

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาทรัพยากรน้ำ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ข้อมต้องการน้ำดื่ม น้ำใช้เพิ่มมากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ เป็นเหตุให้มีการเจาะน้ำบาดาลเพิ่ม

มากขึ้น เกิดปัญหาพื้นดินขุดตัว นอกจากนั้นสถานบริการท่องเที่ยวบางแห่งยังมีระบบบำบัดน้ำทิ้งที่ไม่ได้มาตรฐาน ทำให้น้ำเสียไหลลงสู่แหล่งน้ำใกล้เคียง ทำให้คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม สิ่งมีชีวิตในน้ำอาจตายได้และเป็นมลพิษทำให้สูญเสียระบบนิเวศน์

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการทำลายทรัพยากรชีวภาพ การท่องเที่ยวอาจก่อให้เกิดการรบกวนและการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์จากที่ดิน อันส่งผลกระทบต่อพืชและสัตว์ที่อาศัยอยู่บริเวณนั้น อีกทั้งอาจทำให้พืชหรือสัตว์สูญพันธุ์ได้

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหามลภาวะต่างๆ เช่น ปัญหาน้ำเสีย ขยะมูลฝอย ปัญหาอากาศเป็นพิษ มลภาวะทางเสียง ล้วนมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยิ่ง

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาทำลายภูมิทัศน์ เมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้น ข่อมมีสิ่งก่อสร้างต่างๆ ตามมาด้วย เช่น โรงแรม รีสอร์ท ซึ่งสิ่งก่อสร้างบางแห่งอาจก่อให้เกิดปัญหาบดบัง ทำลายทัศนียภาพที่สวยงาม หรือไม่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม อีกทั้งยังไม่เป็นระเบียบในการก่อสร้างก่อให้เกิดความอูจาดตาขึ้นในสถานที่ท่องเที่ยวนั้นๆ

จึงกล่าวได้ว่าการท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของชุมชน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประเพณี และสิ่งแวดล้อม ซึ่งผลกระทบจากการท่องเที่ยวนี้มีทั้งด้านบวกและด้านลบ โดยผลกระทบด้านบวกของการท่องเที่ยวก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยว และประเทศชาติ ซึ่งเป็นหน้าที่ของประชาชนทุกคนที่จะต้องให้ความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในการวางแผนพัฒนาและจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด หากไม่มีการวางแผนพัฒนาและจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ ข่อมก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านลบ อันเป็นปัญหาด้านการท่องเที่ยวที่ประชาชนทุกคนต้องเผชิญและแก้ไขต่อไป

2.2 แนวคิดว่าด้วยการจัดการ การท่องเที่ยว

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว แบ่งได้เป็น 2 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยว และองค์ประกอบที่สนับสนุนการท่องเที่ยว

องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยว ได้แก่ นักท่องเที่ยว และทรัพยากรการท่องเที่ยว

1. นักท่องเที่ยว จัดได้ว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของการท่องเที่ยว การศึกษาเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยว ทักษะคิดและลักษณะพื้นฐานของนักท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้วางแผนทางการตลาด ปัจจัยหลักเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวที่ควรศึกษา ได้แก่

1.1 ลักษณะพื้นฐานหรือลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยว จำแนกออกตามลักษณะของเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ สถานภาพสมรส และถิ่น

ทำนกอาศัย ซึ่งแต่ละปัจจัยจะส่งผลถึงพฤติกรรมการเดินทางและการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน ต่อไปนี้

1.1.1 เพศ โดยทั่วไป นักท่องเที่ยวชายเป็นกลุ่มที่มีการเดินทางมากกว่า นักท่องเที่ยวหญิง โดยสามารถเดินทางได้ทั้งตามลำพังหรือเดินทางเป็นกลุ่ม มักกระจายตัวไปได้แทบทุกแหล่งท่องเที่ยว และสามารถทำกิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลายได้มากกว่า ในขณะที่นักท่องเที่ยวหญิงซึ่งมีความคล่องตัวน้อยกว่า มักเดินทางมาพร้อมกับเพื่อนหรือบริษัทนำเที่ยว โดยจะพินิจพิเคราะห์และรอบคอบในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวเป็นพิเศษ มักเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัยและสามารถเดินทางได้สะดวก ดังนั้นแหล่งท่องเที่ยวใดที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวหญิงมากหรือมีอัตราการเติบโตที่สูง ก็ย่อมได้รับภาพลักษณ์ในทางอ้อมว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ปลอดภัย

1.1.2 อายุ บุคคลที่มีช่วงอายุแตกต่างกันก็จะมีความสามารถในการเดินทางได้แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้ คือ

1. กลุ่มวัยเด็ก ช่วงอายุต่ำกว่า 15 ปี เป็นกลุ่มที่ไม่สามารถเดินทางได้ตามลำพัง หากเดินทางท่องเที่ยวมักจะทำกับพ่อแม่ หรือโรงเรียน หรือสถาบันที่จัดอบรมต่างๆ

2. กลุ่มวัยรุ่น ช่วงอายุ 15 – 24 ปี เป็นวัยที่กำลังศึกษาอยู่ หรือเพิ่งจบการศึกษา จึงยังไม่มีทุนทรัพย์ในการเดินทางด้วยตนเอง ส่วนใหญ่มักเดินทางมาทำกับพ่อแม่ หรือโรงเรียน หรือสถาบันที่จัดอบรมต่างๆ หรือเดินทางมาพักอาศัยอยู่กับครอบครัวอุปถัมภ์ตามโครงการแลกเปลี่ยนทางการศึกษาต่างๆ ในทางการตลาด ทั้งกลุ่มวัยเด็กและกลุ่มวัยรุ่นเป็นกลุ่มตลาดศักยภาพที่น่าส่งเสริม แม้ว่าจะยังเป็นกลุ่มที่คาดหวังรายได้ทางการท่องเที่ยวได้น้อยก็ตาม แต่หากว่านักท่องเที่ยวกลุ่มนี้เกิดความประทับใจในแหล่งท่องเที่ยวเมื่อวัยเด็กแล้ว พวกเขาก็อาจกลับมาเยือนแหล่งท่องเที่ยวอีกครั้ง และจะกลายเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในอนาคต ซึ่งจะสร้างรายได้ทางการท่องเที่ยวได้มากกว่าเดิม

3. กลุ่มวัยทำงานตอนต้น ช่วงอายุ 25 – 34 ปี เป็นกลุ่มศักยภาพในการใช้จ่ายเงินได้สูง เพราะมีรายได้เป็นของตนเองแล้ว ลักษณะกิจกรรมที่เลือกก็ยังสามารถทำได้หลากหลาย เพราะสุขภาพเอื้ออำนวย โดยส่วนใหญ่พบว่ากลุ่มวัยนี้จะมีการเดินทางท่องเที่ยวมากกว่ากลุ่มวัยอื่นๆ

4. กลุ่มวัยทำงานตอนกลางและตอนปลาย ช่วงอายุ 35 – 44 ปี และ 45 – 54 ปี เป็นกลุ่มที่มีการเดินทางค่อนข้างสูง ตามภาระหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมายขึ้น ประกอบกับมีฐานะทางการเงินและการเงินที่ค่อนข้างมั่นคงแล้ว

5. กลุ่มวัยเกษียณ ช่วงอายุ 55 ปีขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีความดีในการเดินทางลดลง เนื่องจากสุขภาพไม่เอื้ออำนวย แต่จะมีวันหยุดก่อนนานวันกว่ากลุ่มวัยอื่นๆ เพราะไม่มีภาระงานที่จะต้องรับผิดชอบแล้ว

1.1.3 อาชีพ กลุ่มที่มีภาระหน้าที่การงานที่แตกต่างกัน มีโอกาสในการเดินทางแตกต่างกัน โดยกลุ่มคนที่ทำงานในอาชีพระดับสูง จะมีโอกาสเดินทางได้มากกว่ากลุ่มอื่นๆ เพราะมีทุนทรัพย์มากกว่า นอกจากนี้ภาระหน้าที่การงานก็มีส่วนที่กำหนดให้ต้องเดินทางไปติดต่อกันบ่อยครั้งเช่นกัน โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในกลุ่มระดับผู้บริหาร กลุ่มนักวิชาชีพเฉพาะ ตัวแทนงานขาย

1.1.4 ระดับการศึกษา เป็นตัวแปรที่สอดคล้องกับอาชีพและรายได้ โดยส่วนใหญ่บุคคลที่มีระดับการศึกษาสูงก็มักจะมีอาชีพและรายได้ที่ดี ส่งผลให้เดินทางได้บ่อยกว่ากลุ่มที่มีการศึกษาดำกว่า นอกจากนี้ระดับการศึกษายังเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงคุณภาพของนักท่องเที่ยว ด้วยสมมติฐานที่ว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงก็มักจะเป็นผู้ที่มีความคิดและวิถีชีวิตที่ดี ซึ่งจะแสดงออกถึงทัศนคติและพฤติกรรมท่องเที่ยวที่ดี เช่น มีแนวคิดเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มีความเข้าใจในสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่าง เป็นต้น

1.1.5 ระดับรายได้ เป็นตัวบ่งชี้สำคัญถึงความสามารถในการเดินทางของบุคคล กล่าวคือ บุคคลที่มีรายได้สูงย่อมมีโอกาสในการเดินทางท่องเที่ยวได้ไกลและบ่อยครั้งกว่าบุคคลที่มีรายได้น้อยกว่า โดยทั่วไปในทางการตลาด แบ่งกลุ่มรายได้ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มรายได้สูงหรือกลุ่มระดับบน กลุ่มรายได้ปานกลางหรือกลุ่มระดับกลาง และกลุ่มรายได้น้อยหรือระดับล่าง ซึ่งช่วงรายได้ที่จะกำหนดระดับฐานนั้น ขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจและระดับค่าครองชีพของแต่ละประเทศ

1.1.6 สถานภาพสมรส กลุ่มคนโสดมีโอกาสในการเดินทางได้บ่อยครั้งและพักได้ยาวนานกว่ากลุ่มที่แต่งงานแล้ว เนื่องจากสามารถตัดสินใจได้โดยลำพังและไม่มีภาระทางครอบครัวที่จะต้องดูแลมาก ในขณะที่กลุ่มที่แต่งงานแล้วก็อาจจะเดินทางน้อยลง แต่เมื่อมีการเดินทางก็มักจะไปเป็นครอบครัว (กรณีที่มีบุตร) หรือไปเป็นคู่ (กรณียังไม่มียุติ) ซึ่งทำให้เกิดกลุ่มตลาดครอบครัว และกลุ่มคู่ฮันนีมูนขึ้น

1.1.7 ถิ่นทำนกอาศัย บุคคลที่อยู่ในสถานที่ที่มีสภาวะแวดล้อมและภูมิอากาศที่แตกต่างกัน ก็ย่อมมีความต้องการและเลือกแหล่งท่องเที่ยวแตกต่างกัน เช่น กลุ่มที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีอากาศเย็นจัด ก็ย่อมนิยมเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่มีอากาศอบอุ่นกว่า ในขณะที่กลุ่มที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีอากาศร้อน ก็มักจะแสวงหาแหล่งท่องเที่ยวที่มีสิ่งที่แตกต่างกันไปจากที่ตนประสบอยู่ เช่น ชาวตะวันตกนิยมเดินทางมาดินแดนตะวันออก เพื่อมาลึ่ววัฒนธรรมที่แตกต่าง เป็นต้น

1.2 การกระจายตัวของนักท่องเที่ยว ศึกษาเปรียบเทียบได้จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีการเดินทางเข้าไปในแต่ละพื้นที่ท่องเที่ยว โดยพิจารณาว่ามีการเดินทางเข้าไปยังสถานที่ใดบ้าง มีการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวในบางแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่ เพื่อนำมาวางแผนด้านขีดความสามารถในการรองรับของแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ท่องเที่ยวหลัก และการวางแผนที่จะกระจายนักท่องเที่ยวออกไปยังพื้นที่ท่องเที่ยวอื่นๆที่มีศักยภาพรองลงมา

1.3 กิจกรรมต่างๆของนักท่องเที่ยว เป็นสิ่งที่ควรศึกษาเพื่อนำมาวางแผนการสร้างและพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

1.4 ฤดูกาลท่องเที่ยว ในแต่ละช่วงเดือน จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวมีมากน้อยแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศในแหล่งท่องเที่ยวและถิ่นที่อยู่ของนักท่องเที่ยว รวมทั้งระยะเวลาวันหยุดพักผ่อนของนักท่องเที่ยวด้วย หากช่วงใดแหล่งท่องเที่ยวมีสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมกับการเดินทาง และตรงกับช่วงวันหยุดยาวของนักท่องเที่ยว หรือตรงกับสภาพอากาศที่เลวร้ายในถิ่นที่อยู่ของนักท่องเที่ยว มักมีผลทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยววันนั้นจำนวนมาก

การศึกษาฤดูกาลท่องเที่ยว สามารถศึกษาได้จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละเดือน ช่วงเดือนที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามามาก เรียกว่า ช่วงฤดูท่องเที่ยว (Seasonal Season) ส่วนช่วงเดือนที่มีนักท่องเที่ยวน้อย เรียกว่า นอกฤดูท่องเที่ยว (Promotional Season) ซึ่งเป็นช่วงที่จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ หรือจัดรายการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามามากขึ้น การรวบรวมข้อมูลของนักท่องเที่ยวเหล่านี้อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งชาติ (National Tourism Organization: NTO) ของแต่ละประเทศ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวมีประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวของแต่ละประเทศ

องค์ประกอบสำคัญที่สนับสนุนการท่องเที่ยว ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยว ความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกในการเข้าเมือง โครงสร้างพื้นฐาน และการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐบาลและองค์กรเอกชน

1. ข้อมูลข่าวสารทางการท่องเที่ยว เป็นข้อความที่มีจุดประสงค์เพื่อการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งคนในท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ให้บริการทางการท่องเที่ยว และค่านักท่องเที่ยวซึ่งเป็นผู้ใช้บริการทางการท่องเที่ยว

1.1 ลักษณะข้อมูลข่าวสารและสื่อที่ใช้ในการเผยแพร่ให้แก่คนในท้องถิ่น

1.1.1 การสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว และนำเสนอสิ่งที่คนในท้องถิ่น ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมทั้งสิ่งที่ควรปฏิบัติเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว เช่น การรณรงค์ไม่ทำลายแหล่งท่องเที่ยว การรณรงค์ไม่โกงราคา

๑๗
๓๓๘.๔๙๙
๗ ๖๗๓๓
๗.๓๕.๕๒/๗

วันที่ ๖ ก.พ. ๒๕๕๘

เลขทะเบียน ๐๑๖๙๙ ก.๑

นักท่องเที่ยว เป็นต้น โดยใช้สื่อ เช่น สิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือแบบเรียน แผ่นพับ นิตยสาร เอกสาร สิ่งพิมพ์ในชุมชน หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ ผู้นำในท้องถิ่น สถาบันการศึกษาในท้องถิ่น

1.1.2 การอบรมการนำเที่ยวให้แก่คนในท้องถิ่น โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา และความสำคัญของท้องถิ่น เพื่อให้สามารถเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นที่ให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยวได้ โดยใช้สื่อคือ ผู้นำในท้องถิ่น สถาบันการศึกษาในท้องถิ่น

1.2 ลักษณะข้อมูลข่าวสารและสื่อที่ใช้ในการเผยแพร่ให้แก่นักท่องเที่ยว

1.2.1 รายละเอียดเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว งานเทศกาล รวมทั้งแผนที่ท่องเที่ยว เพื่อใช้เป็นคู่มือประกอบการเดินทางท่องเที่ยวโดยสื่อต่างๆ ได้แก่ แผ่นพับ หนังสือ เช่น Lonely Planet นิตยสาร เช่น อนุสาร อสท. ชีตிரอม ซึ่งสามารถให้ข้อมูลได้ทั้งภาพเสียงและข้อความ อินเทอร์เน็ต ได้แก่ เว็บไซต์ของสำนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศต่างๆ เช่น www.tat.or.th และ www.tourismthailand.org เครื่องคอมพิวเตอร์ระบบจอสัมผัส (Kiosk) มีลักษณะเป็นตู้คอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถนำเสนอข้อมูลด้วยภาพ เสียง และข้อความ นักท่องเที่ยวสามารถค้นหาข้อมูลได้ด้วยการสัมผัสภาพบนหน้าจอ เพื่อเข้าไปยังข้อมูลที่ต้องการ

1.2.2 การโฆษณาประชาสัมพันธ์ เพื่อชักจูงนักท่องเที่ยว เช่น การนำเสนอรายการนำเที่ยวในราคาพิเศษ การลดราคาค่าห้องพัก โดยใช้สื่อ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ ป้ายโฆษณา แถบพาดข้อความโฆษณาในเว็บไซต์ (Banner) เว็บไซต์ของบริษัทนำเที่ยวและโรงแรม

1.2.3 การแนะนำสิ่งให้นักท่องเที่ยวควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ (Do and don't) เพื่อให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่นที่นักท่องเที่ยวไปเยือน ลักษณะสื่อเช่นเดียวกับข้อ 1.2.1

1.2.4 การเตือนสิ่งให้นักท่องเที่ยวควรให้ความระมัดระวังและแนะนำการป้องกัน เช่น การหลอกลวงในรูปแบบต่างๆ ไรกระบาด ลักษณะสื่อเช่นเดียวกับข้อ 1.2.1

2. ความปลอดภัย และการอำนวยความสะดวกในการเข้าเมือง

2.1 ความปลอดภัย นับเป็นปัจจัยหลักส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยว หากแหล่งท่องเที่ยวเกิดภาวะสงคราม การประท้วง การก่อการร้ายข้ามชาติ การลอบวางระเบิด หรือมีสถิติการก่ออาชญากรรมในระดับสูง แหล่งท่องเที่ยวนั้นก็มักจะไม่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว เช่น ในช่วงที่เกิดวิกฤตทางการเมืองในอินโดนีเซีย ปี พ.ศ. 2541 มีผลผลักดันให้นักท่องเที่ยวยุโรปส่วนหนึ่งหันเหจากอินโดนีเซียมาประเทศไทยมากขึ้น หรือการลอบวางระเบิดสถานทูตสหรัฐอเมริกาในตะวันออกเฉียงกลาง ในช่วงปี พ.ศ. 2542 มีผลให้นักท่องเที่ยว

สหรัฐฯ หลีกเลี่ยงการเดินทางไปประเทศในตะวันออกกลาง เป็นต้น ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องกับกา
 ท่องเที่ยวทุกฝ่ายควรที่จะให้ความสำคัญกับปัจจัยนี้เป็นอย่างยิ่งส่วนการจัดการด้านความปลอดภัย
 สามารถกระทำได้หลายรูปแบบ อาทิ

1. การแนะนำให้เจ้าของท้องถิ่นให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เมื่อได้รับความเดือดร้อน
2. การจัดตั้งหน่วยงานพิเศษเพื่อช่วยเหลือและให้บริการต่างๆแก่นักท่องเที่ยว เช่น ศูนย์
 ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ตำรวจท่องเที่ยว หรือการบริการ โทร
 1155 รับเรื่องร้องเรียนของนักท่องเที่ยว เป็นต้น
3. การแนะนำนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันและระมัดระวังคน เพื่อมิให้ได้รับ
 อันตรายต่างๆ เช่น การแนะนำการแต่งกายของนักท่องเที่ยวหญิงให้รัดกุม ไม่ล่อตาล่อใจสามารถ
 ป้องกันการถูกข่มขืนหรือถูกลวนลามได้
4. การกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งมีป้ายแสดง
 เตือนภัยล่วงหน้าแก่นักท่องเที่ยวที่เสี่ยงอันตราย เช่น ชายทะเลที่มีคลื่นลมแรง หรือมีพื้นที่ไม่
 เหมาะสำหรับการลงเล่นน้ำ เป็นต้น
5. การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ในการอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัย
 ให้แก่นักท่องเที่ยว

2.2 การอำนวยความสะดวกในการเข้าเมือง เป็นอีกปัจจัยหนึ่งในการดึงดูด
 นักท่องเที่ยว เพราะเป็นปัจจัยสร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวตั้งแต่ก้าวแรกที่ได้เดินทางเข้า
 สู่อุทยานนั้นๆ หน่วยงานสำคัญที่เป็นเสมือนด่านแรกที่นักท่องเที่ยวจะสามารถสัมผัสได้ถึงกา
 ด้อนรับที่ดีของประเทศนั้นๆ ได้แก่ ท่าอากาศยานระหว่างประเทศ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และ
 กรมศุลกากร

2.2.1 ท่าอากาศยานระหว่างประเทศ มีหน้าที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ตกแต่งท่าอากาศยานให้สะท้อนถึงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของประเทศ
 รวมทั้งสร้างบรรยากาศอันอบอุ่นเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว เช่น การคิดป้ายต้อนรับนักท่องเที่ยว มี
 พนักงานต้อนรับที่ยิ้มแย้มและพร้อมจะให้ความช่วยเหลือ เป็นต้น
2. มีระบบการขนส่งกระเป๋าของผู้โดยสารที่รวดเร็ว และถูกต้อง
3. มีบริการการขนส่งระหว่างท่าอากาศยานกับสถานีขนส่งในพื้นที่ หรือกับที่พัก
 ในพื้นที่ ที่สะดวกและรวดเร็ว
4. มีสถานที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว หรือการบริการนำเที่ยว การจอง
 ที่พัก การบริการรถเช่า การแลกเปลี่ยนเงินตรา

2.2.2 สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง มีหน้าที่อำนวยความสะดวกในเรื่อง
 ต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. การจัดการด้านระเบียบพิธีการเข้าเมืองที่สะดวกและรวดเร็ว เช่น การบริการตรวจลงตราหนังสือเดินทาง ณ จุดเข้าเมือง (Visa on arrivals) ที่รวดเร็วการติดตั้งเครื่องอ่านบาร์โค้ด (Bar code) หนังสือเดินทาง เพื่อเพิ่มความสะดวกรวดเร็ว การมีเจ้าหน้าที่ตรวจหนังสือเดินทางที่เพียงพอกับจำนวนนักท่องเที่ยว การจัดระบบแยกตรวจหนังสือเดินทางระหว่างนักท่องเที่ยวที่มากับบริษัทนำเที่ยวและผู้เดินทางมาเอง เพื่อลดขั้นตอนและเวลา

2. การออกระเบียบขกเว้นการตรวจลงประทับตราหนังสือเดินทางให้แก่นักท่องเที่ยวบางประเทศ

2.2.3 กรมศุลกากร มีหน้าที่ในการจัดระเบียบวิธีการตรวจสินค้าที่จะต้องเสียภาษี และ ไม่ต้องเสียภาษีให้แยกออกจากกัน เพื่อความสะดวกรวดเร็วของนักท่องเที่ยว

3. โครงสร้างพื้นฐาน โครงสร้างพื้นฐานเป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนให้การท่องเที่ยวสามารถดำเนินไปได้ด้วยดี และทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวใดที่ขาดโครงสร้างพื้นฐานรองรับที่ดี ก็จะไม่ได้รับความสนใจจากนักลงทุนและนักท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐานหลักๆ สำหรับรองรับการท่องเที่ยว ได้แก่

3.1 ระบบไฟฟ้า จะต้องเพียงพอและใช้บริการได้ดี ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายหรืออันตรายต่อผู้ให้บริการ หรือในกรณีที่เกิดความต้องการที่จะต้องใช้ปริมาณไฟฟ้ามาก ในช่วงฤดูท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ก็จะต้องมีการเตรียมการรองรับที่ดี เช่น ในบางพื้นที่ที่เป็นเกาะ ไม่มีระบบไฟฟ้าส่วนกลาง แต่จะต้องอาศัยการปั่นไฟใช้ ก็จะต้องมีการเตรียมแบตเตอรี่สำหรับปั่นไฟไว้ให้พอเพียง และกำหนดเวลาปิด-เปิดไฟฟ้า เพื่อประหยัดพลังงานและวางแผนการใช้ไฟฟ้าให้พอเพียง

3.2 ระบบประปาที่สะอาดถูกหลักอนามัย และมีปริมาณเพียงพอต่อการบริการนักท่องเที่ยว ความต้องการการใช้น้ำจะแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่และจุดประสงค์ในการใช้ โดยทั่วไปรีสอร์ทต้องการน้ำสำหรับใช้ 350 - 400 แกลลอน ต่อห้องต่อวัน ในขณะที่สนามกอล์ฟต้องการถึง 6 แสน - 1 ล้านแกลลอน ต่อวัน

3.3 ระบบสื่อสาร ที่มีความสะดวก รวดเร็ว และมีปริมาณหน่วยบริการที่เพียงพอ ทั้งนี้แม้ว่านักท่องเที่ยวบางกลุ่มอาจจะต้องการหลีกเลี่ยงจากการสื่อสารกับผู้อื่นในขณะที่ท่องเที่ยว แต่ระบบการสื่อสารก็ยังคงเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะในกรณีฉุกเฉิน ดังนั้นในแหล่งท่องเที่ยวควรมีการให้บริการการไปรษณีย์ โทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)

3.4 ระบบสาธารณสุขที่ทันสมัย สะอาด รวดเร็ว ปลอดภัย โดยควรมีจำนวนสถานพยาบาลและโรงพยาบาลในท้องถิ่นที่ใกล้แหล่งท่องเที่ยว และคำรักษาพยาบาลที่ยุติธรรม นอกจากนี้ในส่วนของสถานที่ท่องเที่ยวเอง ก็ควรมีหน่วยรักษาพยาบาลเบื้องต้นไว้รองรับ โดยควรจัดเตรียมการรักษาโรคให้สอดคล้องกับกิจกรรมและลักษณะของนักท่องเที่ยว เช่น แหล่ง

ห้องเที่ยวที่มีกิจกรรมการผจญภัย ก็ควรมีการเตรียมหาหรือการรักษาอาการบาดเจ็บที่อาจเกิดจากกิจกรรมนั้นๆไว้รองรับ หรือสถานที่ท่องเที่ยวที่มีคนชราไปเที่ยวในระดับสูง ก็ย่อมต้องการการดูแลด้านสุขภาพในระดับสูง โดยควรมียาเกี่ยวกับกระดูก ยาแก้เป็นลม เป็นต้น

3.5 ระบบขนส่งสาธารณะ เป็นสิ่งจำเป็นในการเดินทางของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยวที่สมบูรณ์แบบ จึงควรมีสถานีการขนส่งต่างๆที่เชื่อมโยงกัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว โดยควรมีเครือข่ายเชื่อมโยงการขนส่งสาธารณะทั้ง 4 เส้นทาง คือ ทางอากาศ ทางรถไฟ ทางถนน และทางน้ำ เพื่ออำนวยความสะดวกที่นักท่องเที่ยวจะเคลื่อนย้ายจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งในทันที

นอกจากนี้ควรมีป้ายเส้นทางเชื่อมโยงที่ชัดเจนและง่ายต่อความเข้าใจ ตัวอย่างระบบขนส่งสาธารณะในแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์แบบ เช่น ระบบรถไฟใต้ดินของกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ที่มีเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวต่างๆทั้งเมือง รวมทั้งมีสถานีที่สามารถรับนักท่องเที่ยวจากสนามบินได้ทันที และสถานีที่พนักงานท่องเที่ยวไปลงยังท่าเรือแม่น้ำเทมส์ เพื่อล่องเรือท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีแผนที่แสดงเส้นทางรถไฟตลอดทุกสถานี ทำให้ง่ายแก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยวลอนดอนด้วยการใช้รถไฟใต้ดิน เป็นต้น

สำหรับประเทศไทยได้มีความพยายามที่จะให้บริการนักท่องเที่ยวในการเดินทางจากท่าอากาศยานกรุงเทพไปยังสถานีรถโดยสารสายตะวันออกและสถานีรถไฟหัวลำโพง ด้วยการให้บริการรถปรับอากาศพิเศษ หรือแอร์พอร์ตบัส (Airport bus) ซึ่งดำเนินการโดยการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย มีทั้งหมด 4 เส้นทาง คือ 1) เส้นทางจากดอนเมือง – สีลม 2) เส้นทางจากดอนเมือง – สนามหลวง 3) เส้นทางจากดอนเมือง – ทองหล่อ 4) เส้นทางจากดอนเมือง – หัวลำโพง แต่ก็ยังไม่สามารถให้บริการได้ครอบคลุมทุกสถานีขนส่งหลักในกรุงเทพฯ

และในปัจจุบันยังมีการพัฒนาระบบการขนส่งให้ทันสมัยยิ่งขึ้น เช่น รถไฟฟ้ามหานครและรถไฟใต้ดิน ซึ่งสามารถช่วยเพิ่มความสะดวกในการเดินทางของนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น เพราะทั้งรถไฟฟ้ามหานคร และรถไฟใต้ดินนั้น ทันสมัย สะดวก และรวดเร็ว เหมาะกับสภาพการจราจรของกรุงเทพฯเป็นอย่างดี

4. การสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐบาลและองค์กรเอกชน การพัฒนาการท่องเที่ยวจะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากองค์กรทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐ และองค์กรเอกชน ซึ่งหมายถึงองค์กรประชาชน หรือองค์กรที่ไม่หวังผลประโยชน์ทางการค้า (Non government office) และเนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมที่เกิดจากการผสมผสานสินค้าและบริการต่างประเทศเข้าด้วยกัน ลักษณะขององค์กรที่เกี่ยวข้องจึงมีความเกี่ยวพันกับองค์กรต่างๆจากหลากหลายสาขาอาชีพ การแบ่งความรับผิดชอบเรื่องหนึ่งเรื่องใดของ

แต่ละองค์กรให้เค็ดขาดและชัดเจนจึงเป็นเรื่องยาก องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวมี 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ องค์กรของรัฐ และองค์กรเอกชน หรือองค์กรที่ไม่ใช่รัฐบาล

4.1 องค์กรของรัฐ จำแนกออกเป็น 2 ลักษณะย่อย คือ

4.1.1 องค์กรของรัฐที่มีฐานะเป็นราชการ (Government Organization) เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นมาในรูปแบบของกระทรวง ทบวง กรม หรืออาจเรียกชื่อเป็นอย่างอื่น การดำเนินงานขององค์กร ในลักษณะนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะ โครงสร้างและแนวนโยบายของรัฐที่มีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

4.1.2 องค์กรที่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจหรือกึ่งราชการ เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว ลักษณะการบริหารงานจะมีลักษณะเป็นกึ่งรัฐบาลกึ่งเอกชน คือสามารถจัดการรายได้เป็นของตัวเอง ในขณะที่รัฐยังคงต้องให้งบประมาณสนับสนุนด้วยในบางส่วน และเข้าไปควบคุมดูแลการดำเนินงานด้านต่างๆอยู่ ตัวอย่างของประเทศที่มีการจัดองค์กรแบบนี้ ได้แก่ ประเทศคาเมรูน เดนมาร์ก สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ไทย ฯลฯ องค์กรของรัฐไม่ว่าจะจัดตั้งในรูปแบบใดก็ตาม ควรมีบทบาทหลัก ดังต่อไปนี้

1) เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่สนับสนุน ส่งเสริม และให้คำปรึกษา รวมทั้งจัดหา จัดเก็บ รวบรวมสถิติ ตัวเลข และข้อมูลต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการวางแผนการท่องเที่ยว

2) เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ดูแล ประสานงานการวางแผน และการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ระหว่างองค์กรของรัฐด้วยกัน กับองค์กรของเอกชนด้วยกัน และองค์กรของรัฐและเอกชน

4.2 องค์กรภาคเอกชนหรือองค์กรที่ไม่ใช่รัฐบาล (Non Government Organization) แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ องค์กรเอกชนที่ไม่หวังผลประโยชน์ทางการค้า และองค์กรเอกชนที่ดำเนินการ ในรูปของธุรกิจ

4.2.1 องค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร/ไม่หวังผลประโยชน์ทางการค้า (Non Profit Organization) การดำเนินงานอาจมีลักษณะตั้งแต่เป็นองค์กรระดับโลก เช่น องค์กรการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization: WTO) หรือองค์กรระดับภูมิภาค เช่น องค์กรส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (Pacific Asia Travel Association: PATA) องค์กรท่องเที่ยวของกลุ่มประเทศแคริบเบียน (Caribbean Tourism Organization: CTC) สมาคมขนส่งทางอากาศระหว่างประเทศ (International Air Transport Association: IATA) หรืออาจเป็นองค์กรระดับประเทศ เช่น สมาคมโรงแรมไทย สมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว สมาคมมัคคุเทศก์อาชีพ สมาคมส่งเสริมการประชุมนานาชาติ เป็นต้น

4.2.2 องค์กรเอกชนที่แสวงหากำไร/ดำเนินการในรูปธุรกิจ (Profit Organization) องค์กรประเภทนี้เป็นองค์กรเฉพาะเรื่องทีจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินธุรกิจ หรือหวังผลทางการค้า อาจจัดตั้งในรูปของการประกอบการเฉพาะเรื่อง ซึ่งแต่ละองค์กรจะมีแนวนโยบายใน

การวางแผนเป็นของตนเอง เช่น ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมย่อมจะต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาธุรกิจโรงแรมเฉพาะที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเอง ในบางชุมชน องค์กรเอกชนอาจวางแผนเพื่อการท่องเที่ยวโดยมิได้มุ่งหวังผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว แต่อาจมีบทบาทสำคัญต่อการมีส่วนช่วยให้เกิดผลประโยชน์ส่วนรวมของชุมชนด้วย เช่น มีบทบาทสำคัญต่อการวางแผนด้านการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม เป็นต้น

บทบาทขององค์กรเอกชนต่อการวางแผนค่อนข้างจำกัดในเรื่องขอบเขต เนื้อหาของแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว จะมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ได้รับผลกำไรตอบแทนสูงสุด และในทางปฏิบัติ การวางแผนและการดำเนินการตามแผนของเอกชนค่อนข้างจะมีความคล่องตัวกว่าและมีประสิทธิภาพสูงกว่าการดำเนินงานของภาครัฐบาล อย่างไรก็ตาม องค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน คือ การลงทุนจะมีความเสี่ยงสูง

ในเรื่องของการให้การสนับสนุนและพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวนี้ เป็นเรื่องที่ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนจะต้องประสานความร่วมมือกัน โดยทั่วไปมักจะเป็นที่เข้าใจกันว่าภาครัฐบาลมีบทบาทที่จะกระตุ้นส่งเสริมการดำเนินงานของเอกชน ในการจัดสินค้าและให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะการลงทุนในด้านการสร้างสาธารณูปโภคที่เอกชนไม่มีขีดความสามารถที่จะดำเนินการเองได้ ส่วนเอกชนนั้น มีบทบาทในการวางแผนพัฒนาสินค้าและบริการในส่วนของคนให้มีประสิทธิภาพที่สุด ประเทศใดก็ตามที่องค์กรของรัฐบาลและเอกชนมีความเข้าใจกัน ร่วมมือกันในการวางแผนพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยว ภาคการท่องเที่ยวก็จะพัฒนาเจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว

ทรัพยากรการท่องเที่ยวนับเป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวที่มีความสำคัญอย่างมาก หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเลยทีเดียว หากไม่มีสินค้าทางการท่องเที่ยวหรือสินค้าทางการท่องเที่ยวไม่ดี ไม่มีคุณภาพ หรือไม่มีความสมบูรณ์ ธุรกิจการเดินทางท่องเที่ยวก็คงจะไม่เกิดขึ้น หรือไม่มีการเติบโตเช่นในทุกวันนี้

ความหมายของทรัพยากรท่องเที่ยวคำว่า “ทรัพยากร” อาจให้ความหมายได้ว่า หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้โดยไม่จำกัดเฉพาะสิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ สำหรับคำว่า “ทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism Resource)” หรือ “ทรัพยากรนันทนาการ (Recreation Resource)” นั้น หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น และหลักฐานทางทางโบราณคดีหรือร่องรอยของสิ่งมีชีวิตในยุคต่างๆ ซึ่งมนุษย์สามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและประกอบกิจกรรมนันทนาการ อันนำมาซึ่งความพึงพอใจและความสุขในรูปแบบต่างๆ ได้

ความสำคัญของทรัพยากรท่องเที่ยว (Tourism Resource) เป็นองค์ประกอบหนึ่งของระบบการท่องเที่ยว นอกเหนือไปจากบริการการท่องเที่ยว (Tourism Service) และตลาดการ

ท่องเที่ยว (Tourism Market) องค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน และแต่ละองค์ประกอบก็มีองค์ประกอบย่อยๆอีกมากมาย ความแตกต่างในองค์ประกอบย่อยและความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันระหว่างองค์ประกอบเหล่านี้ได้ก่อให้เกิดความแตกต่างในรูปแบบของการท่องเที่ยว การที่ทรัพยากรการท่องเที่ยวสามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางยังสถานที่ ตำบล เมือง ภาค รัฐ หรือประเทศต่างๆ ทำให้ท้องถิ่นที่มีผู้เดินทางไปท่องเที่ยวได้รับผลกระทบทางบวกหลายประการนั้น นับได้ว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความสำคัญมากต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยอาจสรุปได้ดังนี้

1. เป็นสิ่งดึงดูดใจให้มีการเดินทางท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยวนับเป็นสิ่งดึงดูดใจที่สำคัญมาก เพราะเป็นปัจจัยหลักที่นักท่องเที่ยวมาพิจารณาในการตัดสินใจเลือกหรือไม่เลือกที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่ ตำบล เมือง ภาค รัฐ หรือประเทศนั้นๆ

2. เป็นที่มาของรายได้ เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่ ตำบล เมือง ภาค รัฐ หรือประเทศนั้น คนในพื้นที่นั้นๆก็จะมีอาชีพและมีรายได้จากการจัดธุรกิจและบริการให้แก่ นักท่องเที่ยว รัฐบาลเองก็สามารถเก็บภาษีอากรจากการค้าและภาษีเงินได้ ทำยอดเงินจำนวนนี้ นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวม เพราะรัฐบาลนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศแล้ว ยังเป็นเงินส่วนที่นำไปช่วยชดเชยภาวะการขาดดุลการค้ากับต่างประเทศอีกด้วย

3. ช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิตและทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวอุดมสมบูรณ์จะมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น เพราะสถานที่พักผ่อนหย่อนใจในท้องถิ่นของตน ช่วยให้ประชาชนสามารถผ่อนคลายจากภาวะจำเจ ดึงเครียดจากการประกอบกิจการ ทำให้สามารถประกอบกิจกรรมนันทนาการได้ ส่งผลให้มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่สมบูรณ์ เป็นประชากรที่มีคุณภาพ ที่สำคัญคือคนที่ผู้คนมีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ย่อมมีรายได้ และสามารถซื้อหาสินค้าอุปโภคบริโภคและบริการต่างๆให้กับตนเองได้ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและทำให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้นไปด้วย

นอกจากนี้ทรัพยากรการท่องเที่ยวในท้องถิ่นยังมีส่วนช่วยเปิดโลกทัศน์ให้กับประชาชนด้วย เพราะสถานที่ท่องเที่ยวเปรียบได้กับห้องปฏิบัติการที่ผู้คน โดยเฉพาะเยาวชน สามารถเรียนรู้ได้จากของจริง เช่น เด็กนักเรียนที่เรียนรู้เกี่ยวกับพืชและสัตว์ในห้องเรียน หากได้มีโอกาสไปสัมผัสสัมผัสป่า ได้เรียนรู้จากของจริง ได้เห็นต้นไม้และสัตว์ชนิดต่างๆในป่าจริงๆ นอกจากจะทำให้เข้าใจในเรื่องพืชและสัตว์ได้ดียิ่งขึ้นแล้ว ยังอาจจะเสริมสร้างให้เยาวชนเกิดความรักและความหวงแหนทรัพยากรการท่องเที่ยวเหล่านั้นด้วย

4. สร้างความภาคภูมิใจให้แก่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและยอมรับของคนทั่วโลก ย่อมจะนำมาซึ่งความภาคภูมิใจของคนในพื้นที่ เช่น

ประเทศไทยมักได้รับคำชมจากชาวต่างประเทศเสมอว่าเป็นประเทศที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวสวยงาม น่าสนใจ หลากหลาย ซึ่งนำความภาคภูมิใจมาสู่คนไทยทุกคน

5. สะท้อนให้เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาบรรพชน ทรัพยากรการท่องเที่ยวจำนวนมากได้สะท้อนให้เห็นภูมิปัญญาของบรรพชนที่ล้ำลึก เป็นความรู้ที่สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตของคนในรุ่นปัจจุบัน เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณีที่แสดงถึงการมีวัฒนธรรมสถาปัตยกรรมอันประณีตงดงาม เป็นต้น

6. ก่อให้เกิดการอนุรักษ์และพัฒนา ประโยชน์มากมายที่ผู้คนได้รับจากทรัพยากรการท่องเที่ยว ทำให้เกิดการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม ไม่สูญหายไป หากมีการนำไปใช้ ก็จะมีการจัดการและใช้อย่างระมัดระวัง มีการบริโภคทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างมีจิตสำนึก โดยคำนึงถึงอนุชนคนรุ่นต่อไปด้วย

ประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยว

การจำแนกประเภทของทรัพยากรการท่องเที่ยวสามารถทำได้ใน 2 ลักษณะ คือ จำแนกตามลักษณะของทรัพยากรการท่องเที่ยว และจำแนกตามพื้นที่และลักษณะของทรัพยากร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การจำแนกประเภทตามลักษณะของทรัพยากรการท่องเที่ยว สามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ (Natural tourism resources) หมายถึง ทรัพยากรทั้งทางด้านชีวภาพและกายภาพ ได้แก่ พื้นที่ป่า สัตว์ป่า น้ำตก ถ้ำ ชายหาด เกาะแก่ง และปะการัง เป็นต้น ทรัพยากรการท่องเที่ยวเหล่านี้มีความงดงามโดดเด่น เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการพักผ่อนหย่อนใจ และการศึกษาธรรมชาติ

1.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และโบราณวัตถุ (Archeological and Historical resources) หมายถึง พื้นที่หลักฐาน และร่องรอยทางกายภาพที่เหลืออยู่ ซึ่งอาจบ่งบอกถึงสภาพความเป็นมาและพัฒนาการของสิ่งมีชีวิตทั้งในยุคก่อนประวัติศาสตร์ และยุคประวัติศาสตร์ ทั้งนี้รวมถึงวัตถุต่างๆที่มนุษย์สร้างหรือประดิษฐ์ขึ้นด้วย ตัวอย่างของทรัพยากรการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์ในจังหวัดสุโขทัย อยุธยา และเครื่องปั้นดินเผา เป็นต้น

1.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรมรวมถึงสิ่งที่ตกทอดตามประเพณีโบราณมาสู่ชนรุ่นหลัง มีอาทิ ศิลปะการแสดง การแต่งกายแบบโบราณ ภาษาพื้นเมือง ความเชื่อเรื่องวิญญาณ กิจกรรมการยังชีพแบบดั้งเดิมของชนเผ่าที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

แห่งใดแห่งหนึ่ง และมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ทั้งนี้ ยังรวมถึงสิ่งดึงดูดใจที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อการท่องเที่ยว เช่น สวนสนุก หรือพิพิธภัณฑ์เป็นต้น

2. การจำแนกตามพื้นที่และลักษณะของทรัพยากร “พื้นที่” ในที่นี้หมายถึง ที่ตั้งของทรัพยากรนั้นๆ และ “ลักษณะ” หมายถึงลักษณะที่เป็นธรรมชาติ หรือมนุษย์สร้างขึ้น เมื่อพิจารณาเกณฑ์ทั้ง 2 นี้ประกอบกัน สามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภทดังนี้

2.1 ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เน้นผู้ใช้ประโยชน์ (User-oriented areas) ทรัพยากรการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ใกล้ชุมชน การเข้าถึง (Accessibility) เพื่อประกอบกิจกรรมท่องเที่ยวจึงกระทำได้อย่างสะดวก เพราะมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ขึ้นมารองรับกิจกรรมการใช้ประโยชน์ และสนองความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มรูปแบบ แต่ส่วนใหญ่แล้วจะสร้างขึ้นเพื่อรองรับกิจกรรมเฉพาะอย่าง เช่น สวนสาธารณะในเขตเมือง สนามเด็กเล่น สนามกีฬา และสวนสนุก เป็นต้น

2.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยวกึ่งธรรมชาติ (Intermediate areas) มักตั้งอยู่ห่างไกลจากชุมชนมากกว่าประเภทแรก แต่มีการพัฒนาเส้นทางคมนาคมที่เปิดโอกาสให้เดินทางเข้าถึงได้สะดวก ตัวอย่างทรัพยากรการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้อาทิ รีสอร์ท อุทยาน และ วนอุทยาน

2.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เน้นธรรมชาติ (Resource-based areas) ทรัพยากรการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้จะมีลักษณะเด่นแตกต่างจากทรัพยากรในสองกลุ่มข้างต้นตรงที่มีความเป็นธรรมชาติดั้งเดิมมากกว่า และนักท่องเที่ยวมีโอกาสที่จะประกอบกิจกรรมนันทนาการที่หลากหลายมากกว่า เช่น การดูนก (Bird watching) และการเดินป่า (Trekking) ความหลากหลายในการประกอบกิจกรรมนี้จะขึ้นอยู่กับทรัพยากรพื้นฐานว่าเป็นลักษณะใด หากทรัพยากรพื้นฐานเป็นพื้นที่ชายทะเล ก็เหมาะสมสำหรับกิจกรรมเล่นน้ำ ว่ายน้ำ อาบแดด หรือดำน้ำ เป็นต้น หากเป็นพื้นที่ป่า ก็เหมาะกับกิจกรรมเดินป่า/ศึกษาธรรมชาติ หรือกิจกรรมพักค้างแรมโดยการใช้เต็นท์ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ทรัพยากรการท่องเที่ยวแบบเน้นธรรมชาตินี้ส่วนใหญ่จะอยู่ห่างไกลจากเขตชุมชนและบางแห่งการเดินทางเข้าถึงยังไม่สะดวกเท่าที่ควร

คุณลักษณะของทรัพยากรการท่องเที่ยว

คุณลักษณะของทรัพยากรการท่องเที่ยว (Tourism resource attributes) มีหลากหลายและแตกต่างกันไปตามสภาพทางภูมิศาสตร์โลกหรือสถานที่ตั้ง โดยอาจใช้เกณฑ์ (Criteria) 10 ประการ ในการกำหนดดังนี้

1. กรรมสิทธิ์/การถือครอง (Ownership) กรรมสิทธิ์/การถือครองทรัพยากรการท่องเที่ยว นั้นๆ นับเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญซึ่งจะคำนึงถึงในการจัดการและการวางแผน กล่าวคือ หากเป็นกรรมสิทธิ์/การถือครองโดยรัฐ (Public ownership) เช่น อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่และ

คอยอินทนนท์ในประเทศไทย และอุทยานแห่งชาติลามิงตัน (Lamington National Park) ที่โกลด์โคสต์ (Gold Coast) ประเทศออสเตรเลีย รัฐต้องเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณในการจัดการและวางแผน หรืออีกนัยหนึ่ง รัฐมีส่วนสำคัญในการตัดสินใจหรือกำหนดนโยบาย ซึ่งมักคำนึงถึงผลกระทบทางสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก มากกว่าที่จะเห็นความสำคัญกับเรื่องผลกำไรหรือผลตอบแทนที่จะได้รับจากพื้นที่ดังกล่าว การวางแผนจึงเน้นระยะยาวมากกว่าที่จะเป็นการมองการณ์หรือหวังผลในระยะสั้นๆ

2. ทิศทางการดำเนินการ (Orientation) ความมุ่งหวังจากการดำเนินการโดยส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับเรื่องของผลตอบแทน หากทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นอุทยานแห่งชาติ การดำเนินการอาจเป็นในลักษณะการจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการเข้ามาใช้พื้นที่ (User fees) เพื่อนำค่าธรรมเนียมที่ได้รับใช้ในการดูแลรักษา (Maintenance) หรือการให้สัมปทานเอกชนเข้าไปดำเนินการ (Private concession) เช่น นครวัดในประเทศกัมพูชา หรือเขาเขิวในประเทศไทยเป็นต้น

3. ลักษณะพื้นที่ท่องเที่ยว (Special configuration) ลักษณะทางภูมิศาสตร์และขนาดของพื้นที่นับว่ามีความสำคัญอย่างมาก ซึ่งมีทั้งที่เป็นพื้นที่กว้าง เช่น อุทยานหรือวนอุทยาน เป็นต้นหากเป็นพื้นที่ลักษณะนี้ อาจมีการจัดแบ่งพื้นที่ออกเป็นส่วนๆ และมีการกำหนดจุดท่องเที่ยวที่ชัดเจน ทั้งนี้เพื่อควมมีประสิทธิภาพในการควบคุมดูแลและจัดการ อย่างไรก็ตามบางแห่งที่ถูกกำหนดให้เป็นจุดท่องเที่ยวเฉพาะ เช่น ดิสเนย์แลนด์ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาและฝรั่งเศส คริมเว็ลด์ที่ประเทศไทย สิงคโปร์ และฮ่องกง และ โอเชียนเว็ลด์ที่ประเทศออสเตรเลีย เป็นต้น

4. ลักษณะความเป็นของแท้/ดั้งเดิม (Authenticity) “ลักษณะความเป็นของแท้” ยังคงเป็นประเด็นที่เคลือบแคลง กำกวม และมีการโต้แย้งกันอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในการพิจารณาว่าเป็นของแท้หรือของเลียนแบบ ตัวอย่างเช่น ภาพวาดสมัยหินที่ลาสโคว์ (Lascaux) บริเวณใกล้กับแห่งหนึ่งในประเทศฝรั่งเศส ซึ่งถูกจำลองขึ้นเกือบเหมือนจริงเพื่อให้นักท่องเที่ยวชมได้สะดวกมากขึ้นนั้น ก็ทำให้นักท่องเที่ยวมีความกังขา และหวั่นกลัวความเหมือนจริงนี้เป็นอย่างมาก การจำลองภาพวาดในกรณีนี้มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการศึกษาและการชี้แจง/ให้เหตุผล หากนักท่องเที่ยวได้รับการชี้แจงเหตุผลว่า การจำลองภาพวาดดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์และปกป้องภาพวาดดั้งเดิม (Original painting) นักท่องเที่ยวก็จะเห็นว่าการสร้างหรือการลอกเลียนแบบเป็นสิ่งที่ดี

5. ความหายากในโลก/ภูมิภาค/ประเทศ (Scarcity: International/Regional/ national) ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่เพียงหนึ่งเดียว หรือมีจำนวนน้อย หายาก ไม่ซ้ำกับใครที่ไหน จะสามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเยี่ยมชมได้เป็นอย่างมาก เช่น ทะเลสาบเดดซี ซึ่งเป็นทะเลสาบที่มีน้ำเค็มที่สุดในโลก (Dead Sea Lake) อยู่ทางทิศตะวันออกของปาเลสไตน์ บึง

บอระเพ็ด ซึ่งเป็นบึงน้ำจืดที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย “เหนือสุดแดนสยาม สามเหลี่ยมทองคำ ผาแต้ม ภูกระดึง” ในประเทศไทย และอ่าวซิดนีย์ในประเทศออสเตรเลีย หรือเส้นแวง (Longitude) ที่ 0 องศา ซึ่งใช้เป็นมาตรฐานในการนับเวลาของโลก เมืองกรีนนิชในอังกฤษ เป็นต้น อย่างไรก็ตามก็ตีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นสิ่งพิเศษ/มีเพียงหนึ่งเดียวบางอย่างจะมีความเสี่ยงต่อการสูญสลายหรือถูกทำลายได้ง่ายมากกว่าสิ่งที่มีอยู่ทั่วไปอย่างคายนั่น

6. สถานภาพ (Status) ทรัพยากรการท่องเที่ยวหลัก (Primary tourism resources) นับเป็นปัจจัยมีความสำคัญเป็นอันดับแรกที่สุดที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเยี่ยมชม เช่น ปิรามิดของประเทศอียิปต์ น้ำตกไนแอการาในประเทศสหรัฐอเมริกา-แคนาดา และพระบรมมหาราชวังของประเทศไทย เป็นต้น ทรัพยากรการท่องเที่ยวซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวอาจจะมีมากกว่าหนึ่งแห่ง เช่น ในปารีส มีทั้งหอไอเฟลและพิพิธภัณฑ์ลูฟว์ซึ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวต้องไปเยี่ยมชมทั้งสองแห่ง ในซิดนีย์ซึ่งมีทั้งโอเปร่าเฮาส์และอ่าวซิดนีย์ เป็นต้น ความสามารถในการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวของทรัพยากรการท่องเที่ยวหลักนับเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้รัฐบาล หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบ และผู้เกี่ยวข้องพิจารณาให้ความสำคัญกับทรัพยากรการท่องเที่ยวหลักเป็นอันดับแรก เมื่อเทียบกับกลุ่มทรัพยากรการท่องเที่ยวอันดับรอง (Secondary tourism resources) มักจะเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจถัดไป หลังจากที่เดินทางไปเยี่ยมชมเยือนทรัพยากรการท่องเที่ยวหลักแล้ว

7. ความสามารถในการรองรับ (Carrying capacity) ทรัพยากรการท่องเที่ยวแต่ละประเภทอาจมีความสามารถในการรองรับในแต่ละด้านและในแต่ละช่วงเวลา (Particular point of time) แตกต่างกันไป กล่าวคือ ทรัพยากรการท่องเที่ยวบางประเภทอาจมีความสามารถในการรองรับในแง่ของการบริการด้านการท่องเที่ยวในระดับต่ำ เช่น ไม่มีศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร และไม่มีม้านั่ง เป็นต้น แต่ทรัพยากรการท่องเที่ยวเหล่านี้อาจมีความสามารถในการรองรับในแง่ของการจัดการ คือ ป้องกันนักท่องเที่ยวมิให้เข้าไปเหยียบย่ำหรือทำลายทรัพยากรล้ำค่าในบริเวณนั้น ได้เป็นอย่างดี โดยมีรั้วรอบขอบชิดและมีระบบการกำจัดขยะที่เหมาะสม เป็นต้น

8. ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึง (Accessibility) ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงทรัพยากรการท่องเที่ยวมักเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการคมนาคมขนส่ง และการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางเข้าไปเยี่ยมชมและ/หรือประกอบกิจกรรมท่องเที่ยว ณ พื้นที่ สถานที่ หรือจุดท่องเที่ยว เช่น การมีถนนเพียงเส้นเดียวที่ใช้เพื่อเดินทางไปยังจุดท่องเที่ยวนั้นๆ หรือการที่ต้องเข้าแถวยาวเหยียดเพื่อเข้าประกอบกิจกรรมในสวนสนุกแห่งใดแห่งหนึ่ง ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวต้องเสียเวลารอนานเกินไป ซึ่งแสดงว่าการเข้าถึงยังไม่สะดวก เป็นต้น

9. ตลาด (Market) ทรัพยากรการท่องเที่ยวบางแห่งนักท่องเที่ยวโดยทั่วไปอาจสนใจเดินทางไปเยี่ยมชม และ/หรือประกอบกิจกรรมท่องเที่ยว แต่ทรัพยากรการท่องเที่ยวบางแห่งอาจ

มีนักท่องเที่ยวเพียงบางกลุ่มเท่านั้นที่สนใจ เช่น ทรัพยากรการท่องเที่ยวกลุ่มโบราณคดีในประเทศเคนยา เป็นต้น แม้ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทนี้จะสามารถดึงดูดความสนใจได้มากกว่า เป็นต้น นอกจากนี้ทรัพยากรการท่องเที่ยวบางกลุ่มอาจจะเหมาะและต้องรสนิยมของคนท้องถิ่นหรือคนในประเทศเท่านั้น แต่บางกลุ่มอาจจะเหมาะและต้องรสนิยมของนักท่องเที่ยวต่างชาติด้วย เช่นอาหารไทย เป็นต้น

10. ภาพลักษณ์ (Image) ภาพลักษณ์ที่นักท่องเที่ยวมีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยว ล้วนมีผลอย่างมากที่จะทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือก หรือไม่เลือกที่จะบริโภครทรัพยากรการท่องเที่ยว ทั้งนี้รวมถึงภาพลักษณ์ที่นักท่องเที่ยวมีต่อเจ้าของทรัพยากรการท่องเที่ยวต่างๆด้วย ซึ่งอาจจะเป็นประเทศ เมือง หรือพื้นที่ก็ได้ เช่น นักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มสตรี อาจมีภาพลักษณ์ว่า “สิงคโปร์เป็นแหล่งช้อปปิ้ง” ฉะนั้นจึงตัดสินใจเลือกเดินทางไปสิงคโปร์แทนที่จะเลือกไปกัมพูชา หรืออาจมีภาพลักษณ์ต่อประเทศอินโดนีเซียว่า “เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่ปลอดภัย” ก็อาจตัดสินใจไม่เดินทางไปประเทศอินโดนีเซีย แต่จะเลือกเดินทางมาประเทศไทยแทน เป็นต้น ภาพลักษณ์จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ตัดสินใจเลือกหรือไม่เลือกเดินทางท่องเที่ยว (One of the major pull factors) ฉะนั้นการตรวจสอบภาพลักษณ์ของทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมากเช่นเดียวกัน

ทรัพยากรการท่องเที่ยวของประเทศไทยในภาพรวม

ประเทศไทยมีทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมากและมีความหลากหลายน่าสนใจ ทั้งนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ 1) ส่วนที่เป็นธรรมชาติ และ 2) ส่วนที่มนุษย์สร้างขึ้นและหลักฐานทางโบราณคดี ซึ่งรวมถึงร่องรอยของสิ่งมีชีวิตในยุคต่างๆ ดังนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวในส่วนที่เป็นธรรมชาติของประเทศไทย

ทรัพยากรการท่องเที่ยวในส่วนที่เป็นธรรมชาติของประเทศไทย อาจจำแนกออกเป็น 6 ประเภท ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ในความดูแลของกรมป่าไม้ ได้แก่

1.1 อุทยานแห่งชาติ (National park) เป็นพื้นที่ที่ได้รับการประกาศให้เป็นแหล่งสงวนและคุ้มครองสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ เพื่อการใช้ประโยชน์ด้านการค้นคว้าวิจัย นันทนาการ และการท่องเที่ยว (คณะวนศาสตร์, 2530) โดยกรมป่าไม้ประกาศจัดตั้งอุทยานแห่งชาติในประเทศไทยไปแล้วทั้งสิ้น 81 แห่ง เป็นอุทยานแห่งชาติทางบก 63 แห่ง และเป็นอุทยานแห่งชาติทางทะเล 18 แห่ง ส่วนพื้นที่ที่อยู่ระหว่างการเตรียมการประกาศจัดตั้งมีไม่น้อยกว่า 40 แห่ง อุทยานแห่งชาติทางบก มีอาทิ เขาใหญ่ ภูกระดึง ภูหลวง และแม่เมาะ สำหรับอุทยานแห่งชาติทางทะเล มีอาทิ หมู่เกาะสุรินทร์ หมู่เกาะอ่างทอง และอ่าวพังงา

1.2 วนอุทยาน (Forest park) เป็นพื้นที่นันทนาการที่มีขนาดเล็กและมีความโดดเด่นน้อยกว่าอุทยานแห่งชาติ หากแต่ยังคงมีความสำคัญในแง่ของการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับประชาชนในท้องถิ่น ปัจจุบันประเทศไทยมีวนอุทยานในประเทศไทยทั้งสิ้น 46 แห่ง กระจายอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศ วนอุทยานทั้งหมดอยู่ในความดูแลของกรมป่าไม้ โดยบางส่วนอยู่ในสังกัดของสำนักงานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและบางส่วนอยู่ภายใต้การดูแลของกรมป่าไม้เขต วนอุทยานที่น่าสนใจ มีอาทิ วนอุทยานน้ำตกโดนไทร จ. ภูเก็ต

1.3 เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (Wildlife sanctuary) ตามพระราชบัญญัติ คือ พื้นที่ซึ่งถูกกำหนดให้สงวนและรักษาไว้ให้ปลอดจากกิจกรรมต่างๆของมนุษย์ที่อาจรบกวนดินที่อยู่อาศัยและการดำรงชีวิตของสัตว์ป่า รวมทั้งกิจกรรมนันทนาการต่างๆด้วย แต่เนื่องจากพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหลายแห่งมีองค์ประกอบของทรัพยากรธรรมชาติที่มีความโดดเด่นและมีคุณค่าทางด้านนันทนาการสูง กรมป่าไม้ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบ จึงอนุโลมให้ประชาชนเข้าไปพักผ่อนหาความรู้ในพื้นที่ได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันประเทศไทยมีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทั้งสิ้น 37 แห่ง เช่น ห้วยขาแข้ง เป็นต้น

1.4 เขตห้ามล่าสัตว์ป่า (Non-hunting area) เป็นพื้นที่ที่รัฐบาลประกาศขึ้นเพื่อคุ้มครองสัตว์ป่าบางชนิดที่กำหนด แต่ไม่หวงห้ามการใช้พื้นที่เพื่อกิจกรรมอื่นๆ (คณะวนศาสตร์, 2530) ปัจจุบันกรมป่าไม้ประกาศห้ามล่าสัตว์ป่าแล้ว 49 แห่ง

1.5 สวนพฤกษศาสตร์ (Botanical garden) เป็นสถานที่ที่มีการจัดรวบรวมพันธุ์ไม้ชนิดต่างๆที่มีคุณค่ามาปลูกไว้เป็นลำดับตามหมวดหมู่และตระกูล เพื่อการศึกษาวิจัยและเผยแพร่ขยายพันธุ์ให้แก่ประชาชน โดยปกติมักมีการจัดตกแต่งพื้นที่เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนควบคู่ไปด้วย สวนพฤกษศาสตร์จึงจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอีกประเภทหนึ่งของประเทศ ปัจจุบันกรมป่าไม้จัดให้มีสวนพฤกษศาสตร์ทั้งสิ้น 13 แห่ง ซึ่งกระจายอยู่ทั่วทุกภาค เช่น สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ จ. เชียงใหม่ เป็นต้น

1.6 สวนรุกขชาติ (Arboretum) เป็นพื้นที่ธรรมชาติแต่มีขนาดเล็กกว่าสวนพฤกษศาสตร์ สร้างขึ้นเพื่อรวบรวมพันธุ์ไม้ต่างๆ โดยเฉพาะไม้ยืนต้นที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจและไม้ดอกที่อยู่ในท้องถิ่น แต่ไม่ได้มีการปลูกเป็นหมวดหมู่อย่างสวนพฤกษศาสตร์ ปกติมักมีการตกแต่งบริเวณและเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปพักผ่อนหย่อนใจและศึกษาพันธุ์ไม้ในพื้นที่ได้ กรมป่าไม้จัดสร้างสวนรุกขชาติในทุกภาคของประเทศ รวม 44 แห่ง เช่น สวนรุกขชาติถ้ำจอมพล จ. ราชบุรี สวนรุกขชาติสมเด็จพระปิ่นเกล้าฯ เขานินช้อน จ. ฉะเชิงเทรา เป็นต้น

นอกจากพื้นที่นันทนาการทั้ง 6 ประเภทแล้ว ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติยังรวมไปถึงพื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชายหาด ชายฝั่ง เกาะแก่ง และอื่นๆที่ไม่ได้รับการประกาศเป็นพื้นที่อนุรักษ์ตามกฎหมายอีกจำนวนมาก

2. ทรัพยากรการท่องเที่ยวในส่วนที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งรวมถึงร่องรอยของสิ่งมีชีวิตในยุคต่างๆ ไทยเป็นประเทศหนึ่งในโลกที่อุดมไปด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยวในลักษณะนี้ แต่ทรัพยากรการท่องเที่ยวในส่วนที่มนุษย์สร้างขึ้นรวมถึงร่องรอยของสิ่งมีชีวิตในยุคต่างๆ นี้ ไม่ได้หมายถึงสิ่งซึ่งเกิดจากน้ำมือของมนุษย์แบบปัจจุบันเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมไปถึงร่องรอยและสิ่งซึ่งเกิดจากมนุษย์ในยุคก่อนประวัติศาสตร์ด้วย หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ รวมถึงร่องรอยและหลักฐานทางโบราณคดีทั้งในยุคก่อนประวัติศาสตร์และยุคประวัติศาสตร์ ทรัพยากรการท่องเที่ยวนี้มีทั้งที่เป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์โบราณ ชุมชนโบราณ ศาสนสถาน โบราณวัตถุ โบราณสถาน กำแพงเมือง คูเมือง เหมืองแร่ ศิลปวัฒนธรรม งานประเพณี วิถีชีวิต/ความเป็นอยู่ (เช่น หมู่บ้านชาวเขา สภาพชีวิตในชนบท) ศูนย์วัฒนธรรม สินค้าและหัตถกรรมพื้นเมือง เป็นต้น บางส่วนอยู่ในความดูแลของกรมศิลปากร บางส่วนกระจายอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์และอยู่ในความดูแลของกรมป่าไม้และหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาถึงการพัฒนาการท่องเที่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตของชาวชนบทจำเป็นต้องศึกษาถึงปัจจัยหลักที่มีผลต่อการพัฒนา ซึ่งในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มักจะประสบปัญหาด้านปริมาณของนักท่องเที่ยว ภาวะเสื่อมโทรมของพื้นที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านกายภาพของพื้นที่ อาทิในด้านของระบบนิเวศน์ที่เสียสมดุลส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือแม้กระทั่ง โครงสร้างพื้นฐานที่มีไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวจะมีความต้องการในด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการมากกว่าคนในท้องถิ่น ดังจะพบได้ในงานวิจัยดังต่อไปนี้

2.3.1 งานวิจัยภายในประเทศ

กองวางแผนโครงการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2532) ได้จัดทำแผนการศึกษาศักยภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ได้กำหนดสารรูปของการท่องเที่ยวโดยอาศัยข้อจำกัดในเรื่องขนาดของพื้นที่ไว้ดังนี้ ให้เน้นลักษณะของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งพักผ่อนขนาดเล็กที่สมบูรณ์แบบ และมีรูปแบบการท่องเที่ยวในลักษณะง่าย ๆ สบาย ๆ เป็นกิจกรรมประเภทเฉียบสงบ (Passive resort) เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสธรรมชาติและรูปแบบชีวิตที่เรียบง่ายของชาวเกาะสีชัง ขณะเดียวกันก็มีความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอกแต่ไม่ควรพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบสนุกสนาน (Active resort) ที่จะก่อให้เกิดความพลุกพล่านในชุมชน ดังนั้นการพัฒนาพื้นที่จึงต้องคำนึงถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติและศิลปกรรมควบคู่ และการพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 3H คือ Hill resort สำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไป Health resort สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุอาจพัฒนาเป็นสถานพักผ่อน และ Historical

resort สำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไปและผู้สนใจเฉพาะเรื่อง ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาเกาะสีชังจึงแบ่งออกได้เป็น 6 แนวทางได้แก่

1.แนวทางการอนุรักษ์ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ได้แบ่งพื้นที่ออกเป็นกลุ่มตามลักษณะสภาพของพื้นที่ โดยให้มีการจัดสภาพภูมิทัศน์ให้อยู่ในสภาพที่ดี ไม่ถูกรบกวนจากกิจกรรมการท่องเที่ยวและมีมาตรการควบคุมในพื้นที่ที่มีความหนาแน่นสูง

2.แนวทางการพัฒนาสิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยป้องกันปัญหาที่จะกระทบต่อชุมชนและประชากรบนเกาะ

3.แนวทางการพัฒนาโครงข่ายเส้นทางการเข้าถึงและสิ่งอำนวยความสะดวก มีการเพิ่มเส้นทางการเข้าถึงรวมทั้งมีมาตรการจำกัดและควบคุมการพัฒนาสถานที่พัก และการจราจรในพื้นที่เพื่อให้เป็นไปอย่างมีระเบียบ

4.แนวทางการพัฒนาสินค้าที่ระลึกและกิจกรรมเสริม โดยการค้นหาจุดขายที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นสินค้าที่ระลึกหรือกิจกรรมเสริมด้านการท่องเที่ยวอื่น ๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการร่วมใจอนุรักษ์พื้นที่โบราณสถานที่มีในพื้นที่

5.แนวทางการตลาด โดยแยกพิจารณา 2 กรณี ได้แก่ตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ โดยมุ่งประชาสัมพันธ์อย่างค่อเนื่องตามความต้องการของนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เกิดการเติบโตด้านการตลาด

6.แนวทางการลงทุน แบ่งเป็นการลงทุนของภาครัฐ และเอกชน โดยในส่วนของ การลงทุนของภาครัฐจะออกมาในรูปของสาธารณูปการที่จำเป็น อาทิ โรงพยาบาลและระบบการคมนาคมขนส่ง ส่วนในภาคเอกชนจะมุ่งเน้นเป้าหมายที่แตกต่างจากภาครัฐ แต่ไม่ว่าการลงทุนใด ๆ ก็ตามต้องคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสภาพแวดล้อมกายภาพ และสังคมในอนาคต ดังนั้นในการลงทุนจึงจำเป็นต้องมีการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมก่อนการดำเนินการทุกครั้ง

นันทิวา เกิดชื่น (2533) ได้ทำการศึกษาขีดความสามารถในการรองรับทางสังคมของแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาดเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง ในบริเวณหาดทรายแก้วและหาดควง เดือนพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อระดับความหนาแน่นระหว่าง 11 - 25 ตารางเมตร ต่อ คน หรือเฉลี่ย 18.50 ตารางเมตร ต่อ คน และหากปริมาณนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจะส่งผลกระทบต่อระดับความหนาแน่นที่จะเป็นปฏิภาคกับปริมาณนักท่องเที่ยว จนท้ายที่สุดก่อให้เกิดความไม่พอใจที่จะเดินทางมาเที่ยวในพื้นที่อีกต่อไป โดยอาศัยแบบสอบถามในการวิเคราะห์ผล

สำนักบริการวิชาการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2535) ได้ศึกษาความสามารถที่จะรองรับด้านการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา พบว่าเกาะตะรุเตาจะสามารถรองรับนักท่องเที่ยวและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้เพียง 1,100 - 2,800 คนต่อวันหรือสูงสุดเพียง 1,152 คนต่อวัน และเกาะอาดัง

สามารถรองรับได้เพียง 100 คนต่อวัน ทั้งนี้ได้มีการคาดการณ์จำนวนผู้มาเยือนเพิ่มขึ้นเป็น 62,420 คน ดังนั้นการกำหนดศักยภาพของพื้นที่นี้ได้อาศัยการคำนวณหาความสามารถของการรองรับใน ด้านกายภาพสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ สังคม ภูมิทัศน์ และการรองรับของเสียและมลพิษ จากนั้น นำข้อมูลที่ได้มาซ้อนทับ ทำให้เห็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนา คือ ปัญหาด้านสาธารณสุข ปลอดภัย น้ำอุปโภคและบริโภคซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากสภาพภูมิประเทศ ส่วนในด้านสังคมนั้นจากการศึกษา พบว่าให้ผลในเชิงบวกทั้งในส่วนของประชาชนในท้องถิ่น และผู้มาเยือน ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้จึง ได้เสนอแนวทางพัฒนาพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วนคือ ในด้านกิจกรรมของพื้นที่ซึ่งควรคำนึงถึงในเรื่อง ของระบบนิเวศเกาะที่มีความเปราะบางรวมทั้งเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ระบุว่าอุทยานเป็นบริเวณ ที่มีสภาพน่าสนใจการพัฒนาพื้นที่จึงควรมีลักษณะหนาแน่นค้ำเน้นในด้านการรักษาระบบนิเวศ และธรรมชาติ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบสงบ (Passive) ได้แก่ อาบแดด ว่ายน้ำ มากกว่า สกีน้ำ หรือสกูดอเตอร์น้ำ ส่วนในด้านโครงสร้างอาคารจะเน้นให้มีความกลมกลืนกับ ธรรมชาติโดยมีความสูงไม่เกิน 9 เมตร ส่วนในด้านการใช้ที่ดินพบว่าได้มีข้อเสนอให้ลดหย่อนจาก แนวชายหาด ประมาณ 25 เมตร เพื่อรักษาไว้ซึ่งความสมดุลของระบบนิเวศ

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2531) พบว่าการรองรับ นักท่องเที่ยวของเกาะสมุยโดยยึดหลักความสามารถในด้านการจัดหา น้ำประปา โดยการผลิต น้ำประปาตามโครงการประปาส่วนภูมิภาคสามารถจ่ายน้ำได้วันละ 5,000 ลูกบาศก์เมตร ซึ่งจำนวน นี้แสดงให้เห็นว่าสามารถรับนักท่องเที่ยวได้ไม่เกิน 14,200 คนต่อวัน นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึง แนวทางในการจัดการพื้นที่เกาะสมุยโดยแบ่งเป็นหัวข้อหลัก ๆ ได้ดังนี้คือ

1. การแบ่งเขตพื้นที่ท่องเที่ยว
2. การควบคุมการใช้ที่ดิน
3. การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและโครงสร้างสาธารณูปโภคของรัฐ
4. การควบคุมการบริการด้านการท่องเที่ยว
5. การเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารท้องถิ่น
6. การจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่าง

เหมาะสมตามสมรรถนะของพื้นที่

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2538) ได้มีเป้าหมายของการ พัฒนาเพื่อควบคุมการขยายตัวของเกาะสมุยโดยเทียบจากปริมาณพักรแรมไม่เกิน 8,000 ห้องใน ระยะ 5 ปี และ 11,000 ห้องในระยะ 10 ปี หรือทั้งเกาะสมุยควรมีนักท่องเที่ยวไม่เกินกว่า 95,000 คน ทั้งนี้โดยมีทิศทางพัฒนาเกาะสมุยดังต่อไปนี้ การพัฒนาแบบเข้มข้น (Intensive Tourism Development) คือยอมให้เป็นเขตท่องเที่ยวพิเศษที่ให้บริการเต็มที่เพื่อประโยชน์ด้านรายได้โดย รักษาสิ่งแวดล้อมในระดับหนึ่ง และการพัฒนาแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism Development)

เป็นการพัฒนาประสานความเจริญทางเศรษฐกิจกับการสงวนและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติโดยการเข้มงวดและควบคุมการขยายตัวภายใต้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ธวัชชัย รัตนซื่อน (2542 อ้างถึงใน สินธุ์ สโรบล, 2546 : 38) ได้เสนอผลการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนบนพื้นที่สูง พบว่า โครงสร้างหลักทางวัฒนธรรมของชุมชนด้านระบบคุณค่า ระบบการผลิต และระบบความสัมพันธ์มิได้เปลี่ยนแปลงไปมากนัก หากแต่ได้มีการปรับตัวที่สำคัญหลายประการ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมรอบด้าน ในด้านแนวคิดของชุมชนต่อการจัดการท่องเที่ยวขึ้น ชุมชนได้ใช้กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นเครื่องมือในการรักษาระบบนิเวศ และรักษาทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูภูมิปัญญา และวัฒนธรรมของชุมชนมากกว่าดำเนินการท่องเที่ยวเพื่อแสวงหารายได้เพียงอย่างเดียว

ชูลิทธิ ชูชาติ และคณะ (2544 อ้างถึงใน สินธุ์ สโรบล, 2546 : 38 – 39) เสนอรายงานการศึกษาโครงการ รูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตลุ่มแม่น้ำาวาง ให้น้ำหนักความสำคัญในเรื่องระบบนิเวศวัฒนธรรม พร้อมกับยืนยันว่า การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องระบบนิเวศป่าที่มีกลุ่มชาติพันธุ์อาศัยมาช้านาน ต้องใช้แนวคิดเรื่อง ระบบนิเวศวัฒนธรรม เป็นแนวทางในการศึกษา จึงจะเข้าใจเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในด้านวัฒนธรรม วิถีชีวิตของปกากะญอ โดยเฉพาะในเรื่องการอนุรักษ์ระบบนิเวศป่ากับสังคมภายนอก นอกจากนี้ยังเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน มีการขยายเครือข่ายหมู่บ้านอื่น

เนาวรัตน์ (2545) วารสารอิเล็กทรอนิกส์ Carrying Capacity หรือ CC เป็นแนวคิดทางนิเวศวิทยา ที่สื่อให้ทราบว่าระบบนิเวศหนึ่งๆ นั้น มีความเปราะบางแตกต่างกัน หรือระบบนิเวศหนึ่งๆ มีระดับหรือขีดความสามารถทนทานต่อการพัฒนาหรือถูกกระทำในระดับใดระดับหนึ่งเท่านั้น หากเกินกว่านี้ระบบนิเวศจะได้รับผลกระทบกระเทือนและอาจถูกทำลายลงจนไม่อาจฟื้นกลับสู่สภาพเดิมได้อีก ทั้งนี้โดยพิจารณาจากปัจจัย ที่เป็นองค์ประกอบและโครงสร้างของระบบนิเวศเป็นบรรทัดฐานจากแนวคิดดังกล่าว นักวิชาการและผู้ปฏิบัติ จึงได้นำมาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่ง ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

Carrying Capacity ตรงกับภาษาไทยว่า “ขีดความสามารถในการรองรับได้” และเมื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการท่องเที่ยว จึงหมายถึงขีดหรือระดับของแหล่งท่องเที่ยว หรือทรัพยากรท่องเที่ยวที่สามารถรองรับการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และปริมาณการใช้ประโยชน์ของนักท่องเที่ยวสูงสุด ได้โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบจนทำความเสื่อมโทรมหรือทำลายทรัพยากรท่องเที่ยวหรือตัวแหล่งท่องเที่ยวในทางปฏิบัติ CC มักมีมาตรวัดหรือตัวกำหนดเป็น “จำนวน

นักท่องเที่ยวต่อช่วงเวลา” เช่น 1 แสนคน/ปี 2 หมื่นคน/เดือน 500 คน/คืน เป็นต้น แล้วแต่ว่าจะเลือกกำหนดหน่วยวัดอย่างไรอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง

ยกตัวอย่างกรณีอุทยานแห่งชาติภูกระดึง ซึ่งเคยมีผู้ศึกษาไว้และกำหนดว่าขีดความสามารถในการรองรับได้ สำหรับการพักผ่อนของนักท่องเที่ยวบนภูอยู่ที่ 1,800 – 2,500 คน/คืน หมายความว่า ภูกระดึงสามารถรองรับนักท่องเที่ยวเข้าพักแรมได้สูงสุดระหว่าง 1,800 คน/คืน และ 2,500 คน/คืน (ขึ้นอยู่กับฤดูกาล โดยมีปริมาณน้ำเป็นตัวแปรสำคัญ นอกเหนือไปจากองค์ประกอบทางธรรมชาติอื่นๆ และขีดความสามารถ ในการจัดการของหน่วยงาน) หากนักท่องเที่ยวเข้าไปพักค้างแรมมากกว่าจำนวนที่ระบุข้างต้น แม้แต่เพียงเล็กน้อย การใช้ประโยชน์พื้นที่ของนักท่องเที่ยว

และการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับ จะสร้างความกระทบกระเทือนต่อองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งของระบบนิเวศ (เช่น การอัดแน่นตัวของดินบริเวณลานกางเต็นท์ เส้นทางเดินเท้า ฯลฯ) และอาจส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบอื่นๆ ที่เชื่อมโยงกันตามธรรมชาติ เป็นแบบลูกโซ่ (เช่น ทำให้น้ำไหลซึมลงดินได้น้อยจึงทำให้พืชพรรณบริเวณข้างเคียงขาดน้ำไม่เจริญเติบโตตามปกติ) จนอาจทำให้ระบบนิเวศธรรมชาติ โดยรวมของภูกระดึง ได้รับความเสียหาย หรือถูกเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม (เช่น ระบบนิเวศทุ่งหญ้าป่าสนลดความอุดมสมบูรณ์ลงและอาจทำให้สภาพภูมิทัศน์โดยรวมขาดความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์) นอกจากนี้ การที่มีปริมาณนักท่องเที่ยวเกิน CC ที่กำหนด ยังก่อให้เกิดปัญหาหลายประการต่าง ๆ ตามมา ตั้งแต่เรื่องขยะ น้ำเสีย แสง และเสียง ไปจนถึงทำให้เกิดความหนาแน่นของปริมาณนักท่องเที่ยว เกินขีดจำกัดด้านจิตวิทยา ทำให้คุณภาพประสบการณ์ ของนักท่องเที่ยวด้อยลงไม่เป็นที่ประทับใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่นักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบและสนใจเรียนรู้ระบบนิเวศตามธรรมชาติ อย่างเช่น นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มว่าจะมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ

ในอนาคตจากทั้งหมดที่กล่าวข้างต้นแล้ว แนวคิดเกี่ยวกับ Carrying Capacity หากได้มีการนำไปศึกษากำหนดในแหล่งท่องเที่ยวที่มีระบบนิเวศเปราะบาง จะช่วยให้ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้รับผิดชอบแหล่งท่องเที่ยว มีภาพหรือ scenario ที่ใช้เป็นกรอบทิศทาง และขอบเขตของการพัฒนา ทรัพยากรท่องเที่ยวบนฐานทางวิชาการ อันจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวในรูปแบบที่ยั่งยืน (sustainable tourism) ทั้งในเชิงคุณภาพ (quality) ความต่อเนื่อง (continuity) และความสมดุล (balance)

2.3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ไวท์ (White, 1988) ได้กล่าวถึงประเทศมาเลเซีย เป็นประเทศที่มีความมั่งคั่งของชายฝั่งรวมทั้งยังมีเกาะมากมายที่เป็นที่ดึงดูดให้เกิดการท่องเที่ยว แต่กิจกรรมการท่องเที่ยวมักก่อให้เกิดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และความไม่สมดุลในเชิงระบบนิเวศ ดังนั้นอุทยานแห่งชาติ

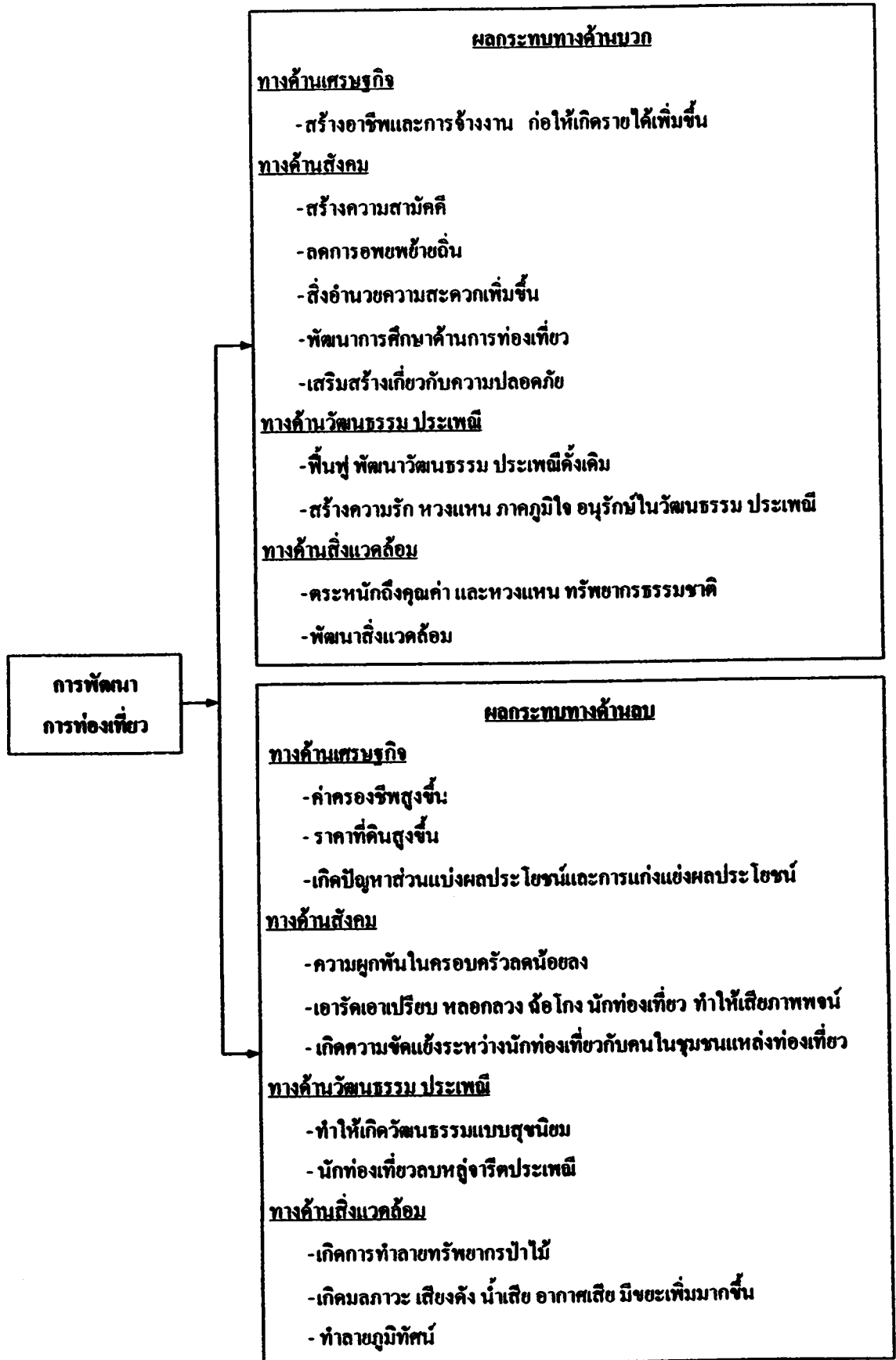
ทางทะเลในหลายแห่งของมาเลเซียจึงอาศัยกฎหมาย ในการจัดสรรพื้นที่ให้เหมาะสมกับกิจกรรม โดยเป็นการอนุรักษ์พื้นที่เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยจัดออกมาในรูปของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Ecotourism) และได้มีการกำหนดเขตของกิจกรรมเพื่อให้เกิดการทำลายสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

องค์การสหประชาชาติ (United Nation, 1995) ได้กล่าวถึงแนวทางพัฒนาทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวขนาดใหญ่และขนาดเล็กในพื้นที่เกาะอาจจะทำได้โดยที่การพัฒนานั้น ๆ ไม่เกิดในพื้นที่ที่มีการกษัยการสูง มีการบ่งชี้ขอบเขตของการพัฒนา จัดแนวป้องกันการพัฒนาและการขยายตัวเพื่อไม่ให้กระทบต่อระบบนิเวศชายฝั่ง (พื้นที่สีเขียว) ควบคุมความสูง รูปทรง และทำเลที่ตั้งอาคารเพื่อให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด ออกแบบการให้บริการให้เกิดความกลมกลืนและเพียงพอต่อความต้องการ และควบคุมปริมาณของเสียที่เกิดขึ้นในพื้นที่ โดยส่วนใหญ่จะพบว่าแนวทางดังกล่าวเป็นการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงสภาพธรรมชาติที่จะเกิดจากการกระทำของมนุษย์ นอกจากนี้ยังกล่าวถึงทิศทางการพัฒนาในพื้นที่นั้นคือมุ่งให้เกิดการพัฒนาอย่างเข้มข้นหรือมีเจเน็นก็เป็นการพัฒนาในรูปของการอนุรักษ์ที่ควบคุมการพัฒนา แต่ไม่ว่าจะเป็นที่ทางใดควรคำนึงถึงสมรรถนะในการรองรับในด้านต่าง ๆ ของพื้นที่

จากงานวิจัยดังกล่าวจะพบว่านักท่องเที่ยวมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นบนพื้นที่และในการคำนวณหาประมาณนักท่องเที่ยว ดังนั้นจำนวนนักท่องเที่ยวจึงส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนา โดยเฉพาะการพัฒนาทางด้านกายภาพ ซึ่งจะต้องจัดส่วนบริการนักท่องเที่ยวให้เพียงพอต่อความต้องการเพื่อหลีกเลี่ยงและลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นมีเจเน็นจะประสบปัญหาตามมาอย่างมีประสิทธิภาพในแหล่งท่องเที่ยวหลาย ๆ แห่งที่มีปริมาณของนักท่องเที่ยวมากเกินไปสมรรถนะของพื้นที่ ทำให้เกิดผลเสียต่อแหล่งท่องเที่ยวในทุก ๆ ด้าน นอกจากนี้แล้วยังพบว่าโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ในแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้นจะพยายามพัฒนาให้ทันกับการพัฒนาของพื้นที่โดยปราศจากการคำนึงถึงสภาพแวดล้อม ดังนั้นสภาพแวดล้อมจึงถูกทำลายอย่างรวดเร็วก่อนเวลาอันควร

กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการศึกษาในรายละเอียดของวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องได้แก่ แนวคิดว่าด้วยผลกระทบ แนวคิดว่าด้วยการจัดการการท่องเที่ยว และตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากงานวิจัยภายในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ ผู้ศึกษาได้สรุปจากรายละเอียดต่าง ๆ ข้างต้นและได้กำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้คือ

แผนภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา

จากกรอบแนวคิดในการศึกษาดังแสดงในแผนภาพที่ 1 สรุปรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวส่งผลกระทบต่อทั้งทางด้านบวกและ ผลกระทบทางด้านลบโดยแยกออกเป็น ทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านสังคม ทางด้านวัฒนธรรม ประเพณีและ ทางด้านสิ่งแวดล้อม ดังนี้

ผลกระทบทางด้านบวก

ทางด้านเศรษฐกิจ กล่าวคือ ทำให้เกิดการสร้างอาชีพ ทำให้เกิดมีรายได้เพิ่มก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ภูมิภาค

ทางด้านสังคม กล่าวคือ ก่อให้เกิดความสามัคคีแก่สังคมชุมชน ความภาคภูมิใจ ตระหนักคุณค่า ความรัก และความหวงแหนทรัพยากรการท่องเที่ยวเกิดความร่วมมือพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน ก่อให้เกิดในการป้องกันการอพยพย้ายถิ่นของชุมชน ไม่อยากย้ายถิ่นไปทำงานในเมืองใหญ่ ๆ ก่อให้เกิดการลงทุนทั้งภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว สร้างความเจริญให้แก่สังคมในชุมชนแหล่งท่องเที่ยว เกิดการพัฒนาการศึกษา อันจะนำไปประกอบอาชีพในด้านการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการเสริมสร้างความปลอดภัย ให้กับนักท่องเที่ยวและชุมชน

ทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี กล่าวคือ ก่อให้เกิดในการช่วยฟื้นฟูอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีของประเพณีชาติและ ชุมชนของคนที่มีถิ่นไปให้กลับคืนมา เพื่อพัฒนาวัฒนธรรม ประเพณีที่มีอยู่ในปัจจุบันให้โดดเด่นยิ่งใหญ่มากขึ้น เพื่อเป็นเอกลักษณ์และดึงดูดใจนักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดในการสร้างความรัก ความหวงแหน และความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของตนเอง ย่อมทำให้ประชาชนตระหนักในคุณค่าวัฒนธรรมประเพณีของตนเอง

ทางด้านสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ ทำให้เกิดการสร้างความตระหนักถึงคุณค่าสิ่งแวดล้อม ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อม เกิดการพัฒนาปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น เกิดการศึกษาค้นคว้าหาแนวทางรักษาสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งมีการออกกฎหมายควบคุมป้องกันสิ่งแวดล้อมไม่ให้เสื่อมโทรม

ผลกระทบทางด้านลบ

ทางด้านเศรษฐกิจ กล่าวคือ ทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น ปัญหาราคาที่ดินมีราคาสูงขึ้น ก่อให้เกิดการแก่งแย่งผลประโยชน์ขึ้นในหมู่ผู้ประกอบการท่องเที่ยว ซึ่งอาจจะมีการคัดราคาขอมหาทุนกันอันเป็นผลเสียต่อเศรษฐกิจโดยรวม

ทางด้านสังคม กล่าวคือ ก่อให้เกิดปัญหาความผูกพันทางครอบครัวน้อยลง เนื่องจากธุรกิจท่องเที่ยวมักมีวันหยุดทำงานไม่แน่นอน ก่อให้เกิดปัญหาความไม่เป็นธรรมในสังคม การเอาใจเอาเปรียบนักท่องเที่ยว การหลอกลวง ฉ้อ โกง มุ่งหวังหาผลประโยชน์จากนักท่องเที่ยวมากเกินไป โดยไม่คำนึงถึงคุณธรรมและคุณค่าของความเป็นมิตร ทำให้เสียภาพพจน์การท่องเที่ยว พฤติกรรมของ

นักท่องเที่ยวยางอย่างขัดแย้งกับความรู้สึกของคนในชุมชน อาจถึงขั้นต่อต้านและไม่ต้อนรับนักท่องเที่ยวดูได้ เช่น การเปลือยกายอาบแดด การแต่งกายไม่สุภาพเข้าไปยังศาสนสถาน การกอดจูบในที่สาธารณะ

ทางด้านวัฒนธรรม กล่าวคือ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมทางวัฒนธรรมคนในท้องถิ่น ทำให้เกิดค่านิยม วัฒนธรรมแบบสุขนิยม ให้ความสำคัญกับการบริโภคนิยม ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย สรุ่ยสุร่าย ไม่ชอบทำงานหนัก ทำอะไรแบบง่าย ๆ แต่อยากได้ค่าตอบแทนสูง เกิดการเลียนแบบค่านิยมนักท่องเที่ยวละทิ้งค่านิยมแบบดั้งเดิม ก่อให้เกิดการลบล้างประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นจากนักท่องเที่ยวยุคใหม่ได้ตั้งใจ

ทางด้านสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ ก่อให้เกิดปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ทำให้ทรัพยากรป่าไม้ลดน้อยลง ก่อให้เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ เป็นเหตุให้มีภาวะน้ำบาดาลเพิ่มมากขึ้น เกิดปัญหาพื้นดินยุบตัว นอกจากนี้สถานบริการท่องเที่ยวบางแห่งยังมีระบบบำบัดน้ำทิ้งที่ไม่ได้มาตรฐาน ทำให้น้ำเสียไหลลงสู่แหล่งน้ำใกล้เคียง ทำให้คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม สิ่งมีชีวิตในน้ำอาจตายได้และเป็นมลพิษทำให้สูญเสียระบบนิเวศน์ ก่อให้เกิดปัญหาการทำลายทรัพยากรชีวภาพ ปัญหาน้ำเสีย ขยะมูลฝอย ปัญหาอากาศเป็นพิษ มลภาวะทางเสียง ก่อให้เกิดปัญหาการทำลายภูมิทัศน์ ทำลายทัศนียภาพที่สวยงาม หรือไม่กลมกลืนกับสภาพสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังไม่เป็นระเบียบในการก่อสร้าง ก่อให้เกิดความอูจาดคาซึนในสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ

และจากรายละเอียดผลกระทบด้านต่าง ๆ ของกรอบแนวคิดดังกล่าว ผู้ศึกษาจะได้นำข้อมูลจากกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อนำไปออกแบบ และกำหนดรูปแบบ ของแบบสัมภาษณ์ หรือแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ค. ไทยสามัคคี อ. วังน้ำเขียว จ. นครราชสีมา ซึ่งจะกล่าวในรายละเอียดในบท ต่อ ๆ ไป

บทที่ 3 วิธีการศึกษา

3.1 แนวทางการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตชาวชนบท” กรณีศึกษา ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ใช้แบบสอบถาม ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ประชาชนซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา การศึกษาเอกสารทางวิชาการ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

3.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากร (Target population) ที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ประชาชนซึ่งอาศัยอยู่ในพื้นที่ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา จากข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี พบว่าจำนวนประชากรทั้งหมดดังแสดงในตารางดังนี้คือ

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรของ ต.ไทยสามัคคี

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร(คน)	
		ชาย	หญิง
1	ไทยสามัคคี	310	344
2	สุขสมบูรณ์	342	314
3	ปฏิรูป	254	240
4	บุไทร	433	398
5	บุไผ่	239	254
6	ห้วยใหญ่ไผ่	181	171
7	ไผ่งาม	250	268
8	พุทธชาด	375	428
9	คลองไทร	242	190
10	คลองข่าโม	152	173
11	ไทยพัฒนา	279	269
	รวม	3,057	3,049

จากจำนวนประชากรดังแสดงในตาราง มีประชากรรวมทั้งสิ้นจำนวน 6,106 คน แล้วนำจำนวนประชากรทั้งหมดมาหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการของยามาเน่ (Taro Yamane) กล่าวคือนำจำนวนประชากรทั้งหมดคือ 6,106 คน เปรียบเทียบกับตารางการกำหนดขนาดตัวอย่างของยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ค่าของความคลาดเคลื่อน ± 5 % ได้จำนวนตัวอย่าง = 375 คน จากตารางขนาดของประชากรที่ 6,000 คน แต่จำนวนประชากรมีทั้งหมดคือ 6,106 คน ดังนั้นจึงใช้การประมาณค่า ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากรประมาณ 380 คน แสดงรายละเอียดโดยแยกออกเป็นแต่ละหมู่บ้าน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากรทั้งหมด (คน)	จำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา (คน)
1	ไทยสามัคคี	655	40
2	สุขสมบูรณ์	657	40
3	ปฏิรูป	495	31
4	นุไทร	832	51
5	นุไผ่	494	31
6	ห้วยใหญ่ใต้	353	22
7	ไผ่งาม	519	33
8	พุทธชาด	804	50
9	คลองไทร	432	27
10	คลองข่าโม	325	21
11	ไทยพัฒนา	540	34
	รวม	6,106	380

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสัมภาษณ์ สำหรับประชากรกลุ่มเป้าหมายได้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของ

ผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพการสมรส การศึกษา รายได้ อาชีพ และเน้นการ
 จัดเก็บข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับผลกระทบที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว แนวคิดหรือความ
 ต้องการ มุมมองเกี่ยวกับ การพัฒนาการท่องเที่ยวกับผลกระทบภายในพื้นที่ ต.ไทยสามัคคี
 อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา ปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ โดยผู้ศึกษาจะนำข้อมูลที่ได้มาใช้ใน
 การวิเคราะห์ถึงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประเพณี และสิ่งแวดล้อม ทั้ง
 ทางด้านบวกและทางด้านลบ รวมถึงมุมมองเกี่ยวกับ การพัฒนาการท่องเที่ยวกับผลกระทบภายใน
 พื้นที่ ต.ไทยสามัคคี ที่พบในเมืองท่องเที่ยวแห่งนี้ ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาและอุปสรรคต่อการ
 พัฒนาการท่องเที่ยว ภายในพื้นที่ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

3.4 ข้อจำกัดในการศึกษา

การศึกษานี้มีข้อจำกัด คือ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม
 วัฒนธรรม ประเพณี และสิ่งแวดล้อม ทั้งทางด้านบวกและทางด้านลบ อันสืบเนื่องมาจากการพัฒนา
 กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยว ของ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา โดยผู้ศึกษาได้มุ่งศึกษา
 และให้ความสำคัญในประเด็นที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม
 ประเพณี และสิ่งแวดล้อม ทั้งทางด้านบวกและทางด้านลบ ในมุมมองและทัศนคติของประชาชนที่
 อาศัยอยู่ในพื้นที่เท่านั้น

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีติดต่อกับประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยตรง เพื่อทำการขอ
 สัมภาษณ์ หรือขอให้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งข้อคำถามที่ใช้จะเป็นการผสมผสานระหว่างคำถามแบบ
 ปลายปิด ซึ่งเป็นการสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และคำถามแบบปลายเปิดสำหรับการสอบถาม
 เกี่ยวกับทัศนคติหรือความคิดเห็นที่เกี่ยวกับปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนภายใน ต.ไทย
 สามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา โดยนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์หาข้อสรุปและข้อคิดเห็น
 เสนอแนะในการศึกษาวิจัยต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลแสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบ
 ทางบวกและผลกระทบทางลบที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการทางสถิติแบบการแจกแจงค่าร้อยละ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการศึกษาวงสถิติจัดเก็บข้อมูลในการวิเคราะห์ข้อมูล แสดง
 ตารางอธิบายผลข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนข้อมูลจากคำถามเชิงทัศนคติ ความคิดเห็น มุมมองเกี่ยวกับ

การพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลกระทบภายในพื้นที่ ต.ไทยสามัคคี และข้อเสนอแนะ ต่าง ๆ ใช้วิธีการแบบบรรยายผลแบบพรรณนาความ

3.7 การนำเสนอข้อมูล

หลังจากผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลผลการศึกษาแล้ว นำผลการศึกษาที่ได้สรุปเพื่อนำเสนอ โดยใช้การอธิบายผลแบบพรรณนาความ (Descriptive research) และใช้ตารางแจกแจงข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลแสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางบวกและผลกระทบทางลบประกอบการนำเสนอ เพื่อสรุปผลข้อมูลให้เข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตชาวชนบท กรณีศึกษา ค.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประเพณี และ สิ่งแวดล้อม อันเกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยวใน ค.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ทำให้ผู้ศึกษาได้ตั้งสมมุติฐานว่า

การพัฒนาการท่องเที่ยว ส่งผลกระทบต่อทั้งทางด้านบวกและ ผลกระทบทางด้านลบ โดยแยกออกเป็น ทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านสังคม ทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี และ ทางด้าน สิ่งแวดล้อม

การศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดประชากรกลุ่มเป้าหมาย (Target population) ได้แก่ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ค.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา จำนวน 380 คน และจากการลงภาคสนาม ภายในพื้นที่ ได้ทำการสัมภาษณ์และแจกแบบสอบถาม ประชากรกลุ่มเป้าหมาย เมื่อได้ข้อมูลครบตามจำนวนที่ต้องการ จึงนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการศึกษาทางสถิติจัดเก็บข้อมูล และผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจากประชากรกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด จำนวน 380 คน ดังแสดงในตารางโดยแยกรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 แสดงเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	192	50.50
หญิง	188	49.50
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นจำนวน 380 คน เป็นเพศชาย จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 ส่วนที่เป็นเพศหญิงมีจำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50

ตารางที่ 4 แสดงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 21 ปี	58	15.30
21 - 30 ปี	83	21.80
31 - 40 ปี	129	33.90
41 - 50 ปี	38	10.00
51 - 60 ปี	64	16.90
61 ปีขึ้นไป	8	2.10
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า อายุของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า 21 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 15.30 อายุ 21 - 30 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 21.80 อายุ 31 - 40 ปี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 อายุ 51 - 60 ปี อายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.10 คน

ตารางที่ 5 แสดงสถานภาพการสมรสของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพการสมรส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	126	33.20
สมรส	253	66.50
หย่าร้าง	1	0.30
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพการสมรส คือ แต่งงานแล้ว เป็นส่วนใหญ่ จำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 66.50 โสด จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 33.20 และ หย่าร้าง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนบุตรของผู้ตอบแบบสอบถาม

จำนวนบุตร (คน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีบุตร	146	38.40
1	35	9.20
2	183	48.10
3	12	3.20
4	2	0.50
5	1	0.30
6	1	0.30
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า จำนวนบุตรของผู้ตอบแบบสอบถามมีดังนี้ ไม่มีบุตร จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 38.40 มีบุตร 1 คน จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.20 มีบุตร 2 คน จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 48.10 มีบุตร 3 คน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.20 มีบุตร 4 คน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 มีบุตร 5 คน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 มีบุตร 6 คน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30

ตารางที่ 7 แสดงระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	175	46.10
มัธยมศึกษาตอนต้น	102	26.70
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือเทียบเท่า	50	13.20
อนุปริญญา / ปวส.	17	4.50
ปริญญาตรี	36	9.50
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามในระดับการศึกษาต่าง ๆ จำนวนได้ 5

ช่วง โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาในช่วงระดับประถมศึกษา มีจำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 46.10 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือเทียบเท่า มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 ระดับอนุปริญญา / ปวส. มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.50 ระดับปริญญาตรี มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.50

ผลการวิเคราะห์โดยรวม จากตารางที่ 3 - 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 380 คน ซึ่งเป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา ส่วนใหญ่แล้ว เป็นเพศชาย มีอายุ อยู่ในช่วงระหว่าง 31 - 40 ปี มีสถานภาพการสมรส คือ แต่งงาน มีบุตร 2 คน และมีการศึกษาอยู่ในระดับ ประถมศึกษา

ตารางที่ 8 แสดงภูมิลำเนาเดิมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ภูมิลำเนาเดิม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เป็นคนในพื้นที่	167	43.90
ย้ายมาจากที่อื่น	213	56.10
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า ภูมิลำเนาเดิมของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งส่วนใหญ่จะย้ายมาจากที่อื่น มีจำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 56.10 ส่วนเป็นคนในพื้นที่ มีจำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 43.90

ตารางที่ 9 แสดงระยะเวลาที่ตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระยะเวลาที่ตั้งถิ่นฐานในพื้นที่	จำนวน(คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	162	42.60
6 - 10 ปี	64	16.80
11 - 15 ปี	14	3.70
16 - 20 ปี	4	1.10
21 - 25 ปี	22	5.80
26 ปีขึ้นไป	114	30.00
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า ระยะเวลาที่ตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี มีจำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60 ระยะเวลา 6 - 10 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.80 ระยะเวลา 11 - 15 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70 ระยะเวลา 16 - 20 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10 ระยะเวลา 21 - 25 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80 ระยะเวลา 26 ปีขึ้นไป จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00

ตารางที่ 10 แสดงอาชีพหลักของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพหลัก	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เกษตรกร	10	2.60
ค้าขาย	14	3.70
ธุรกิจส่วนตัว	59	15.50
รับจ้าง	260	68.50
อื่น ๆ	37	9.70
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า การประกอบอาชีพหลักของผู้ตอบแบบสอบถาม เกษตรกร จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60 อาชีพค้าขาย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70 ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 อาชีพรับจ้าง จำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 68.50 อาชีพอื่น ๆ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70 โดยส่วนใหญ่ การประกอบอาชีพหลักของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ รับจ้างทำงานในรีสอร์ท รับจ้างทำงานในโรงเรียนเพาะเห็ดหอม รับจ้างทำงานในแปลงปลูกผักปลอดสารพิษ รับจ้างทำงานในสวนผลไม้ รับจ้างทำงานในสวนปลูกไม้ดอกไม้ประดับ รับจ้างดูแลบ้านพัก รับจ้างทำงานในร้านขายของที่ระลึก รับจ้างทำงานในร้านขายอาหาร รับจ้างทำงานในร้านขายกาแฟ รับจ้างทำงานในร้านขายของชำ(มินิมาร์ท)

ตารางที่ 11 แสดงอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวหรือไม่ของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกี่ยวข้อง	367	96.60
ไม่เกี่ยวข้อง	13	3.40
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า อาชีพเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวน 367 คน คิดเป็นร้อยละ 96.60 อาชีพไม่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40

ตารางที่ 12 แสดงจำแนกอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อาชีพไม่เกี่ยวข้อง	13	3.40
โฮมสเตย์	21	5.50
ขับยานพาหนะและมัคคุเทศก์	1	0.30
รับจ้างทำงานในรีสอร์ท	233	61.30
ปลูกผักปลอดสารพิษ	9	2.40
ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	3	0.80
ขายอาหาร	2	0.50
ขายของที่ระลึก	1	0.30
อื่น ๆ	97	25.50
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแยกประเภทได้ดังนี้ อาชีพไม่เกี่ยวข้อง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.40 โฮมสเตย์ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.50 ขับยานพาหนะและมัคคุเทศก์ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 รับจ้างทำงานในรีสอร์ท จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 61.30 ปลูกผักปลอดสารพิษ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.40 ปลูกดอกไม้ประดับ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80

ขายอาหาร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ขายของที่ระลึก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30
 อื่น ๆ จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 อาชีพอื่น ๆ ได้แก่ ผู้ประกอบการบ้านพัก รีสอร์ท
 รับจ้างทำงานในแปลงปลูกผักปลอดสารพิษ รับจ้างทำงานในโรงเรียนเพาะเห็ดหอม บริการนวด
 แผนโบราณให้กับนักท่องเที่ยว รับจ้างทำงานในสวนผลไม้ รับจ้างทำงานในสวนปลูกไม้ดอกไม้ประดับ
 รับจ้างดูแลบ้านพัก รับจ้างทำงานในร้านขายของที่ระลึก รับจ้างทำงานในร้านขายอาหาร รับจ้าง
 ทำงานในร้านขายกาแฟ รับจ้างทำงานในร้านขายของชำ(มินิมาร์ท)

ตารางที่ 13 แสดงรายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายได้ต่อเดือน(บาท)	จำนวน(คน)	ร้อยละ
≤ 5,000	217	57.10
5,001 - 10,000	77	20.26
10,001 - 15,000	41	10.80
15,001 - 20,000	15	3.95
20,001 - 100,000	30	7.89
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า รายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้
 ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 57.10 รองลงไปคือ ผู้ที่มีรายได้ 5,001 -
 10,000 บาท จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 20.26 ผู้ที่มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 15 คน
 คิดเป็นร้อยละ 10.80 ผู้ที่มีรายได้ 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.95 และผู้
 ที่มีรายได้ 20,001 - 100,000 บาท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.89

จากการวิเคราะห์ผลจากตารางที่ 8 - 13 โดยสรุปพบว่า กลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบ
 แบบสอบถาม จำนวน 380 คน ซึ่งเป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ค. ไทยสามัคคี
 อ. วังน้ำเขียว จ. นครราชสีมา ภูมิถิ่นอาศัยส่วนใหญ่ จะย้ายมาจากที่อื่น ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ ไม่
 เกิน 5 ปี ประกอบอาชีพหลัก ที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยว คือรับจ้างทำงานในรีสอร์ท มีรายได้ต่อ
 เดือนไม่เกิน 5,000 บาท

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางบวกจากการพัฒนาการท่องเที่ยว ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมประเพณี และสิ่งแวดล้อม

4.2.1 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านบวก

ตารางที่ 14 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านบวก ทำให้มีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น

ทำให้มีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	286	75.30
จริงบางส่วน	94	24.70
ไม่จริง	-	-
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 75.30 จริงบางส่วน จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.70 และไม่มีผู้ตอบว่า ไม่จริง

4.2.2 ผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านบวก

ตารางที่ 15 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านบวก ภายในชุมชนเกิดความสามัคคี

ภายในชุมชนเกิดความสามัคคี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	72	18.90
จริงบางส่วน	303	79.70
ไม่จริง	5	1.30
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90 จริงบางส่วน จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 79.70 ไม่จริง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30

ตารางที่ 16 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านบวก
ไม่ประสงค์ไปทำงานต่างถิ่น

ไม่ประสงค์ไปทำงานต่างถิ่น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	169	44.50
จริงบางส่วน	200	52.60
ไม่จริง	11	2.90
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 จริงบางส่วน จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 ไม่จริง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.90

จากการวิเคราะห์ผลจากตารางที่ 14 - 16 โดยสรุปจากการสำรวจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางบวกจากการพัฒนาการท่องเที่ยวทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้มีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 75.30 และรองลงไป คือ จริงบางส่วน จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.70 ส่วนความคิดเห็นต่อผลกระทบทางบวก ทางด้านสังคม ภายในชุมชนเกิดความสามัคคี มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90 จริงบางส่วน จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 79.70 ไม่จริง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 และจากการสังเกตการณ์ พบว่ามีชาวบ้านได้มีการรวมกลุ่มกัน จัดตั้งกลุ่มต่าง ๆ ขึ้น เช่น กลุ่มอนุรักษ์ลุ่มน้ำมูล, กลุ่มโฮมสเตย์, กลุ่มผู้ประกอบการ รีสอร์ท, กลุ่มเพาะเห็ดหอม ฯลฯ และความคิดเห็นต่อผลกระทบทางบวก ทางด้านสังคม ไม่ประสงค์ไปทำงานต่างถิ่น มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 จริงบางส่วน จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 ไม่จริง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.90

**ตารางที่ 17 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านบวก
มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น**

มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	249	65.60
จริงบางส่วน	97	25.50
ไม่จริง	34	8.90
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 65.60 จริงบางส่วน จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 ไม่จริง จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.90

**ตารางที่ 18 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านบวก
มีการศึกษาและการเรียนรู้หรือมีผู้ที่มาให้ความรู้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในด้านการท่องเที่ยว**

มีการศึกษาและการเรียนรู้หรือมีผู้ที่มาให้ความรู้ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในด้านการท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	254	66.90
จริงบางส่วน	86	22.60
ไม่จริง	40	10.50
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 66.90 จริงบางส่วน จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.60 ไม่จริง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50

ตารางที่ 19 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านบวก
มีการเสริมสร้างระบบความปลอดภัยภายในชุมชน

มีการเสริมสร้างระบบความปลอดภัยภายในชุมชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	167	43.90
จริงบางส่วน	153	40.30
ไม่จริง	60	15.80
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 43.90 จริงบางส่วน จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 ไม่จริง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80

จากการวิเคราะห์ผลจากตารางที่ 17 - 19 โดยสรุปจากการสำรวจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางบวกจากการพัฒนาการท่องเที่ยวทางด้านสังคม มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 65.60 รองลงมา จริงบางส่วน จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 ไม่จริง จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.90 ตามลำดับ มีการศึกษาและการเรียนรู้หรือมีผู้ที่มาให้ความรู้ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในด้านการท่องเที่ยว มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 66.90 จริงบางส่วน จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.60 ไม่จริง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 และ มีการเสริมสร้างระบบความปลอดภัยภายในชุมชน มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 43.90 จริงบางส่วน จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 ไม่จริง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80

4.2.3 ผลกระทบทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ทางด้านบวก

ตารางที่ 20 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ทางด้านบวก
มีการกระตุ้น พื้นฟู พัฒนา วัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิมภายในชุมชน

มีการกระตุ้น พื้นฟู พัฒนา วัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิมภายในชุมชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	222	58.40
จริงบางส่วน	117	30.80
ไม่จริง	41	10.80
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 58.40 จริงบางส่วน จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 ไม่จริง จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80

ตารางที่ 21 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ทางด้านบวก
ทำให้มีความรัก ความหวงแหน ความภาคภูมิใจและความร่วมมือร่วมใจ ในการ
อนุรักษ์ในวัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิม

ทำให้มีความรัก ความหวงแหน ความ ภาคภูมิใจและความร่วมมือร่วมใจในการ อนุรักษ์ในวัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	236	62.10
จริงบางส่วน	104	27.40
ไม่จริง	40	10.50
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 62.10 จริงบางส่วน จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 ไม่จริง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50

จากการวิเคราะห์ผลจากตารางที่ 19 - 21 โดยสรุปจากการสำรวจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางบวกทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี มีการกระตุ้น พื้นฟู พัฒนา

วัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิมภายในชุมชน มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 58.40 จริงบางส่วน จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 ไม่จริง จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 และ ทำให้มีความรัก ความหวงแหน ความภาคภูมิใจและความร่วมมือร่วมใจในการอนุรักษ์ วัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 62.10 จริงบางส่วน จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 ไม่จริง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50

4.2.4 ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทางด้านบวก

ตารางที่ 22 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทางด้านบวก

ทำให้มีความรัก ความหวงแหนและ ตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ

ทำให้มีความรัก ความหวงแหน และตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	241	63.40
จริงบางส่วน	133	35.00
ไม่จริง	6	1.60
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 63.40 จริงบางส่วน จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ไม่จริง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60

ตารางที่ 23 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทางด้านบวก
มีการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น เช่น มีการปลูกต้นไม้บริเวณหน้าบ้าน

มีการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น เช่น มีการปลูกต้นไม้บริเวณหน้าบ้าน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	279	73.40
จริงบางส่วน	64	16.90
ไม่จริง	37	9.70
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 73.40 จริงบางส่วน จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90 ไม่จริง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70

จากการวิเคราะห์ผลจากตารางที่ 22 - 23 โดยสรุปจากการสำรวจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางบวกทางด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้มีความรัก ความหวงแหน และตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 63.40 จริงบางส่วน จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 35 ไม่จริง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 มีการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น เช่น มีการปลูกต้นไม้บริเวณหน้าบ้าน มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 73.40 จริงบางส่วน จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90 ไม่จริง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลแสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางลบจากการพัฒนาการท่องเที่ยว
ทางด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรมและประเพณี สิ่งแวดล้อม

4.3.1 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านลบ

**ตารางที่ 24 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านลบ
ทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น**

ทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	257	67.60
จริงบางส่วน	104	27.40
ไม่จริง	19	5.00
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 24 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 67.60 จริงบางส่วน จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 ไม่จริง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

**ตารางที่ 25 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านลบ
ทำให้ราคาที่ดินสูงขึ้น**

ทำให้ราคาที่ดินสูงขึ้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	343	90.30
จริงบางส่วน	37	9.70
ไม่จริง	-	-
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 343 คน คิดเป็นร้อยละ 90.30 จริงบางส่วน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70 และไม่มีผู้ตอบว่า ไม่จริง

ตารางที่ 26 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านลบ
ทำให้เกิดปัญหาส่วนแบ่งผลประโยชน์และการแก่งแย่งผลประโยชน์ในการประกอบ
อาชีพ

ทำให้เกิดปัญหาส่วนแบ่งผลประโยชน์และการ แก่งแย่งผลประโยชน์ในการประกอบอาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	224	58.90
จริงบางส่วน	106	27.90
ไม่จริง	50	13.20
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 26 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 58.90 จริงบางส่วน จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 27.90 ไม่จริง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20

จากการวิเคราะห์ผลจากตารางที่ 24 - 26 โดยสรุปจากการสำรวจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางลบทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 67.60 รองลงมา จริงบางส่วน จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 และ ไม่จริง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ตามลำดับ ทำให้ราคาที่ดินสูงขึ้น มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 343 คน คิดเป็นร้อยละ 90.30 จริงบางส่วน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70 และ ไม่มีผู้ตอบว่า ไม่จริง ทำให้เกิดปัญหาส่วนแบ่งผลประโยชน์และการแก่งแย่งผลประโยชน์ในการประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 58.90 รองลงมา จริงบางส่วน จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 27.90 และ ไม่จริง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 ตามลำดับ

4.3.2 ผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านลบ

ตารางที่ 27 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านลบ
 ทำให้ความผูกพันภายในครอบครัวลดน้อยลง เนื่องจากใช้เวลาส่วนใหญ่ในการ
 ประกอบอาชีพ

ทำให้ความผูกพันภายในครอบครัวลดน้อยลง เนื่องจากใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบ อาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	86	22.60
จริงบางส่วน	129	33.90
ไม่จริง	165	43.50
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 86 คน
 คิดเป็นร้อยละ 22.60 จริงบางส่วน จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 ไม่จริง จำนวน 165 คน
 คิดเป็นร้อยละ 43.50

ตารางที่ 28 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านลบ
 คนภายในชุมชน เอาร์คเอาเปรียบ หลอกหลวง ฉ้อโกงนักท่องเที่ยว

คนภายในชุมชน เอาร์คเอาเปรียบ หลอกหลวง ฉ้อโกง นักท่องเที่ยว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	74	19.50
จริงบางส่วน	110	28.90
ไม่จริง	196	51.60
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 28 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 74 คน
 คิดเป็นร้อยละ 19.50 จริงบางส่วน จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 28.90 ไม่จริง จำนวน 196 คน
 คิดเป็นร้อยละ 51.60

ตารางที่ 29 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านลบ

มีนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและมีทัศนคติขัดแย้งกับชาวบ้านในชุมชน

มีนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและมีทัศนคติ ขัดแย้งกับชาวบ้านในชุมชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	10	2.60
จริงบางส่วน	111	29.20
ไม่จริง	259	68.20
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 29 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60 จริงบางส่วน จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 ไม่จริง จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 68.20

จากการวิเคราะห์ผลจากตารางที่ 27 - 29 โดยสรุปจากการสำรวจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางลบทางด้านสังคม ทำให้ความผูกพันภายในครอบครัวลดน้อยลง เนื่องจากใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ไม่จริง จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 จริงบางส่วน จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 และจริง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.60 เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทำงานในรีสอร์ท มีที่พักอาศัยอยู่ภายในรีสอร์ท และส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่กับครอบครัว คนภายในชุมชน เอารัดเอาเปรียบ หลอกหลวง ฉ้อโกง นักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ไม่จริง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 51.60 รองลงมา จริงบางส่วน จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 28.90 และจริง จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 มีนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และมีทัศนคติขัดแย้งกับชาวบ้านในชุมชน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ไม่จริง จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 68.20 รองลงมา จริงบางส่วน จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 และจริง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60

4.3.3 ผลกระทบทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ทางด้านลบ

ตารางที่ 30 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ทางด้านลบ
 มีชาวบ้านภายในชุมชน ได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางอย่าง เช่น ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย
 สุรุ่ยสุร่าย ฟุ้งเฟ้อ

มีชาวบ้านภายในชุมชน ได้มีการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมบางอย่าง เช่น ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย สุรุ่ยสุร่าย ฟุ้งเฟ้อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	183	48.20
จริงบางส่วน	152	40.00
ไม่จริง	45	11.80
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 30 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 48.20 จริงบางส่วน จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 ไม่จริง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80

ตารางที่ 31 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางลบทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ทางด้านลบ
 มีนักท่องเที่ยวบางคนสร้างความไม่พอใจ เกิดความขัดแย้งหรือ ลบหลู่
 ถูกเหยียดหยาม ไม่สนใจในพิธีกรรมและ ความเชื่อของชาวบ้านภายในชุมชน

มีนักท่องเที่ยวบางคนสร้างความไม่พอใจ เกิด ความขัดแย้ง หรือลบหลู่ ถูกเหยียดหยาม ไม่ สนใจในพิธีกรรมและความเชื่อ ของชาวบ้าน ภายในชุมชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	5	1.30
จริงบางส่วน	92	24.20
ไม่จริง	283	74.50
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 31 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 จริงบางส่วน จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 24.20 ไม่จริง จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 74.50

จากการวิเคราะห์ผลจากตารางที่ 30 - 31 โดยสรุปจากการสำรวจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางลบทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี มีชาวบ้านภายในชุมชน ได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางอย่าง เช่น ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย สุรุษสุร่าย ฟุ้งเฟ้อ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 48.20 รองลงมา จริงบางส่วน จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 40 และ ไม่จริง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 ตามลำดับ มีนักท่องเที่ยวบางคน สร้างความไม่พอใจ เกิดความขัดแย้ง หรือลบหลู่ ถูกเหยียดหยาม ไม่สนใจในพิธีกรรมและความเชื่อ ของชาวบ้านภายในชุมชน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ไม่จริง จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 74.50 รองลงมา จริงบางส่วน จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 24.20 จริง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 ตามลำดับ

4.3.4 ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทางด้านลบ

ตารางที่ 32 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทางด้านลบ
เกิดการทำลายทรัพยากรป่าไม้

เกิดการทำลายทรัพยากรป่าไม้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	138	36.30
จริงบางส่วน	111	29.20
ไม่จริง	131	34.50
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 32 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30 จริงบางส่วน จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 ไม่จริง จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50

ตารางที่ 33 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทางด้านลบ
ทำให้เกิดมลภาวะ เสียงดัง น้ำเสีย มีขยะเพิ่มขึ้น

ทำให้เกิดมลภาวะ เสียงดัง น้ำเสีย มีขยะมากขึ้น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	120	31.60
จริงบางส่วน	111	29.20
ไม่จริง	149	39.20
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 33 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 31.60 จริงบางส่วน จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 ไม่จริง จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20

ตารางที่ 34 แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ทางด้านลบ
การก่อสร้างบ้านพัก รีสอร์ทต่าง ๆ ทำให้คับคั่ง ทำลายทัศนียภาพที่สวยงามตาม
ธรรมชาติหรือไม่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม

การก่อสร้างบ้านพัก รีสอร์ทต่าง ๆ ทำให้คับคั่ง ทำลายทัศนียภาพที่สวยงามตามธรรมชาติ หรือไม่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
จริง	91	23.90
จริงบางส่วน	136	35.80
ไม่จริง	153	40.30
รวม	380	100.00

จากตารางที่ 34 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.90 จริงบางส่วน จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 35.80 ไม่จริง จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30

จากการวิเคราะห์ผลจากตารางที่ 32 - 34 โดยสรุปจากการสำรวจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางลบทางด้านสิ่งแวดล้อม เกิดการทำลายทรัพยากรป่าไม้ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30 รองลงมาไม่จริง จำนวน 131 คน

คิดเป็นร้อยละ 34.50 และจริงบางส่วน จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 ทำให้เกิดมลภาวะเสียงดัง น้ำเสีย มีขยะมากขึ้น ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ไม่จริง จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20 รองลงมา จริง จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 31.60 จริงบางส่วน จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 ตามลำดับ การก่อสร้างบ้านพัก รีสอร์ทต่าง ๆ ทำให้คับคั่ง ทำลายทัศนียภาพที่สวยงามตามธรรมชาติ หรือไม่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ไม่จริง จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 รองลงมา จริงบางส่วน จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 35.80 และจริง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.90 ตามลำดับ

4.4 สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม

4.4.1 สรุปปัญหาที่เกิดขึ้นจากผลกระทบ การพัฒนาการท่องเที่ยว

จากผลกระทบการพัฒนาการท่องเที่ยว ด.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา และจากการลงพื้นที่ภาคสนามทำการสำรวจข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล ซึ่งคำถามจะอยู่ในส่วนท้ายสุดของแบบสอบถาม ความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวกับผลกระทบในด้านต่าง ๆ และข้อเสนอแนะในการลดผลกระทบ จากคำถาม การพัฒนาการท่องเที่ยวใน อ.วังน้ำเขียว ท่านคิดว่าปัญหาใดที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและกระทบอย่างไร? และจากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 380 ชุด พบว่า มีผู้แสดงความคิดเห็น 259 คน คิดเป็นร้อยละ 68.20 และไม่แสดงความคิดเห็น 121 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 โดยแยกออกเป็นประเด็นสำคัญ ทอสรุปได้ดังนี้

1. ผลกระทบทางด้านสังคม ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทางด้านสาธารณูปโภค ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 37.19 ซึ่งเป็นประเด็นความคิดเห็นที่เกี่ยวกับเรื่อง สภาพของถนนที่ใช้สัญจร ที่เป็นถนนสายหลักของ ด.ไทยสามัคคี ซึ่งสภาพปัจจุบันมีสภาพทรุดโทรม ผิวทางขรุขระ เป็นหลุมเป็นบ่อ เกือบตลอดทั้งสาย เนื่องจากถนนได้ทำการก่อสร้าง และใช้งานมานานหลายปีแล้ว จึงทำให้ใช้ในการสัญจร ไม่ได้รับความสะดวกสบายเท่าที่ควร และในช่วงระยะเวลาประมาณต้นเดือน มกราคม 2552 ที่ผ่านมา ทางองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี จัดให้มีงานเทศกาลดอกเบญจมาศ จึงทำให้มีประชาชน นักท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่ทราบข่าวการประชาสัมพันธ์ต่างเดินทางมาจากทั่วสารทิศ เพื่อที่จะมาชมความงดงามของดอกเบญจมาศ จึงทำให้สภาพการจราจรติดขัดเป็นอย่างมาก ต้องใช้เวลา 4 - 5 ชั่วโมง สภาพการจราจรจึงกลับคืนสู่สภาพปกติ

2. ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.98 ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง สภาพสิ่งแวดล้อมพื้นที่ภายใน ด.ไทยสามัคคี จำนวนของต้นไม้มีปริมาณที่น้อย และสภาพภูมิอากาศร้อนกว่าทุกปีที่ผ่านมา

จากสภาพปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับกลุ่มผู้ที่ประกอบอาชีพเพาะเห็ดหอม เนื่องจาก การปลูกเห็ดหอมต้องการสภาพภูมิอากาศหนาวเย็นอุณหภูมิเฉลี่ยโดยประมาณ 25 C° แต่พบว่าใน ฤดูร้อนช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2552 ที่ผ่านมามีปรากฏว่าสภาพภูมิอากาศมีอุณหภูมิสูงถึงเฉลี่ย โดยประมาณ 38 - 42 C° จึงทำให้ผลผลิตเห็ดหอมออกมาได้ต่ำมาก ชาวบ้านจึงแก้ปัญหาโดยการใช้น้ำแข็งช่วยในการปรับอุณหภูมิในการเพาะเห็ดหอม และจากการให้สัมภาษณ์ของกลุ่มที่มีอาชีพ เพาะเห็ดหอม ทำให้ทราบว่า ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาตั้งแต่ทำการเพาะเห็ดหอม ในวิธีการ ขั้นตอน และกระบวนการในการผลิตเห็ดหอมนั้น ในขั้นตอนของการปรับอุณหภูมิ ที่ผ่านมามีความจำเป็นที่จะต้องใช้น้ำแข็งในการปรับอุณหภูมิ แต่มาในปีนี้ก็กลับต้องใช้น้ำแข็งในการปรับ อุณหภูมิ ซึ่งต้องทำให้เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในกระบวนการผลิตเห็ดหอม

3. ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ขยะมูลฝอย โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 เนื่องจากที่ผ่านมามีนักท่องเที่ยวเดินทางมายังพื้นที่ใน ค.ไทยสามัคคีเป็นจำนวนมาก เมื่อมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก จึงเกิดการบริโภคมากขึ้นตามไปด้วย จึงส่งผลกระทบต่อให้เกิด ของเสียหรือของที่เหลือจากการบริโภคแล้ว อาทิเช่น เศษอาหาร เศษกระดาษ เศษถุงพลาสติก ขวดน้ำ ฯลฯ ซึ่งของเหล่านี้ก็จะ กลายเป็นขยะในที่สุด และจากการให้สัมภาษณ์ทำให้ทราบว่า ปัจจุบันขยะมีจำนวนมากขึ้นแต่ใน เรื่องของกระบวนการในการจัดเก็บ ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เนื่องจากพาหนะในการจัดเก็บ ขยะมีจำนวนเพียง 1 คัน และยังไม่มียานพาหนะในการจัดเก็บเพื่อทำลายในที่เหมาะสม ทำให้เกิดส่ง กลิ่นเหม็น ไปยังประชาชน และชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงกับสถานที่ทิ้งขยะ

4. ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ค่าครองชีพสูง โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.08 โดยแสดงความคิดเห็นว่า ภายในพื้นที่ ค.ไทยสามัคคี มีค่าครองชีพสูง ของที่ใช้ในการบริโภคมีราคาแพง ไม่มีหน่วยงานภาครัฐฯ เข้ามาควบคุมในเรื่องราคา และคุณภาพของสินค้า ดังนั้นจึงส่งผลกระทบต่อ ชาวบ้านและคนภายในชุมชนในพื้นที่ และอีกส่วนหนึ่งคือ มีการจำหน่ายสินค้า ที่เกินราคาจาก ความเป็นจริงมากให้กับนักท่องเที่ยว แล้วหลอกลวงนักท่องเที่ยวว่าเป็นสินค้าพื้นบ้าน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วได้มีการไปซื้อสินค้ามาจากนอกพื้นที่แล้วนำมาจำหน่ายในพื้นที่ และมีราคาที่แพง หาก นักท่องเที่ยวทราบภายหลัง จะทำให้เสียภาพลักษณ์ และเสียบรรยากาศในการท่องเที่ยว ส่งผลกระทบต่อให้นักท่องเที่ยวมีทัศนคติที่ไม่ดี และไม่อยากเดินทางมาอีกซึ่งในระยะยาวก็จะมีผลกระทบ ทางด้านเศรษฐกิจโดยรวมต่อไปในอนาคต

5. ผลกระทบทางด้านสังคม ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง สาธารณูปโภค การขาดแคลนน้ำประปา โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.78 โดยแสดงความคิดเห็นว่า มีบางจุดในพื้นที่ ค.ไทยสามัคคี ยังไม่มีระบบน้ำประปาใช้ในการ

อุปโลก และในช่วงระยะเวลา เดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน ซึ่งช่วงระยะเวลาดังกล่าวอยู่ในช่วงฤดูร้อน ภายใน 1 สัปดาห์ ทางสำนักงานประปาจะเปิดให้ใช้บริการเพียง 5 วัน อีก 2 วัน จะปิดบริการ และในช่วงวันหยุดก็จะเปิดบริการตั้งแต่เวลา 05.00 - 22.00 น. ในประเด็นดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าระบบน้ำประปา ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่

6. ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง มลภาวะทางเสียง โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.48 โดยแสดงความคิดเห็นว่า เกิดมลภาวะทางเสียง เนื่องจากส่วนใหญ่พนักงานท่องเที่ยวที่เดินทางมาเป็นหมู่คณะเมื่อมาพักค้างแรม ในช่วงระยะเวลาในตอนกลางคืนจะมีการใช้เสียงโดยผ่านเครื่องขยายเสียงทำให้มีเสียงดังมาก เช่น ในการจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ก็จะมีการขับร้องเพลงในรูปแบบของ คาราโอเกะ และจากประเด็นดังกล่าว ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชาวบ้านภายในชุมชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียงโดยสร้างความรำคาญ รบกวนเวลาพักผ่อน และจากการให้สัมภาษณ์ของชาวบ้านที่พักอาศัยอยู่ติดกับบริเวณพื้นที่ชายเขา ทำให้ทราบว่าจากเดิมเมื่อก่อนพบเห็นฝูงสัตว์ป่า เช่น ช้าง เก้ง กวาง หมูป่า กระต่าย ฯลฯ ได้เข้ามาหากินบริเวณรอบ ๆ หมู่บ้านซึ่งพบเห็นได้บ่อยครั้ง แต่ปัจจุบันนาน ๆ ครั้งจึงจะได้พบเห็นหรือได้ยินเพียงแต่เสียงร้องที่อยู่ห่างไกลออกไป

4.4.2 ข้อเสนอแนะในการลดผลกระทบ

จากผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาการท่องเที่ยวภายใน ค.ไทยสามัคคี ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการลดผลกระทบในประเด็นต่าง ๆ พอสรุปได้ดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐฯ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงหรือที่เกี่ยวข้อง งานในด้านสาธารณูปโภค ในเรื่องของการคมนาคม ควรมีการจัดการบริหารงานที่ดีและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะได้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ ซึ่งอันเกิดจากการขยายตัวของการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคตต่อไป

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐฯ และภาคเอกชน ผู้นำชุมชนต่าง ๆ ช่วยกันประชาสัมพันธ์ รณรงค์ ให้ประชาชนในพื้นที่ ตระหนักถึงคุณค่า สร้างความรัก ความหวงแหน ทรัพยากรธรรมชาติ และร่วมมือร่วมใจกันทุกฝ่าย ช่วยกันปลูกต้นไม้เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมธรรมชาติ

3. หน่วยงานภาครัฐฯ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงหรือที่เกี่ยวข้อง งานในด้านสาธารณูปโภค ในเรื่องของการกำจัดขยะมูลฝอย ควรมีการจัดการบริหารที่ดี และมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งการร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย ทั้งผู้ประกอบการบ้านพัก รีสอร์ท ตลอดจนประชาชนที่

อาศัยอยู่ในพื้นที่ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ร่วมกันในการแก้ไขปัญหาในเรื่องของการจัดเก็บขยะมูลฝอย อย่างจริงจังและจริงจังของทุกฝ่าย

4. หน่วยงานภาครัฐฯ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ในเรื่องของการกำหนด และควบคุมราคา คุณภาพของสินค้า เข้ามาคูแถม ควบคุม จัดระเบียบสินค้าต่าง ๆ ที่นำมาจำหน่ายในบริเวณเขตพื้นที่การท่องเที่ยว

5. หน่วยงานภาครัฐฯ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยตรงหรือที่เกี่ยวข้อง งานในด้านสาธารณสุขโลก ในเรื่องของการระบบน้ำประปา ควรมีการจัดการบริหารงานที่ดี และมีประสิทธิภาพ ในการขยายเขตพื้นที่การใช้น้ำให้เพียงพอต่อความต้องการในการใช้น้ำอย่างทั่วถึง และด้านการบริการการใช้น้ำตลอด 24 ชั่วโมง

6. หน่วยงานภาครัฐฯ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้ประกอบการบ้านพัก รีสอร์ท เจ้าของกิจการเครื่องขยายเสียง ประชาชนทั่วไปในพื้นที่ ตลอดจนทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทำความตกลงร่วมกัน งดการใช้เครื่องขยายเสียง เกินเวลา 23.00 น

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตชาวชนบท” กรณีศึกษา ค. ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประเพณี และสิ่งแวดล้อม อันเกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยว ใน ค. ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา ซึ่งส่งผลกระทบทั้งทางด้านบวก และผลกระทบทางด้านลบ โดยสามารถแยกแบ่งออกเป็น ทางด้านเศรษฐกิจ ทางด้านสังคม ทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี และทางด้านสิ่งแวดล้อม

และจากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดได้บทสรุปผลการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตชาวชนบท” กรณีศึกษา ค. ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา ดังต่อไปนี้คือ

กลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 380 คน ซึ่งเป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ค. ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา ส่วนใหญ่แล้ว เป็นเพศชาย มีอายุ อยู่ในช่วงระหว่าง 31 - 40 ปี มีสถานภาพการสมรส คือ แต่งงาน มีบุตร 2 คน และมีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ภูมิฐานะเดิมส่วนใหญ่ จะย้ายมาจากที่อื่น ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ ไม่เกิน 5 ปี ประกอบอาชีพหลัก ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว คือรับจ้างทำงานในรีสอร์ท มีรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 5,000 บาท

ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางบวกจากการพัฒนาการท่องเที่ยวทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้มีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 75.30 และ รองลงไป คือ จริงบางส่วน จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.70 ส่วนความคิดเห็นต่อผลกระทบทางบวก ทางด้านสังคม ภายในชุมชนเกิดความสามัคคี มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90 จริงบางส่วน จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 79.70 ไม่จริง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 และจากการสังเกตการณ์ พบว่ามีชาวบ้านได้มีการรวมกลุ่มกัน จัดตั้งกลุ่มต่าง ๆ ขึ้น เช่น กลุ่มอนุรักษ์ถ้ำน้ำมุด, กลุ่มโฮมสเตย์, กลุ่มผู้ประกอบการ รีสอร์ท, กลุ่มเพาะเห็ดหอม ฯลฯ และความคิดเห็นต่อผลกระทบทางบวก ทางด้านสังคม ไม่ประสงค์ไปทำงานต่างถิ่น มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 จริงบางส่วน จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 ไม่จริง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.90

ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางบวกจากการพัฒนาการท่องเที่ยวทางด้านสังคม มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีความ

คิดเห็นว่า จริง จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 65.60 รองลงมา จริงบางส่วน จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 ไม่จริง จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.90 ตามลำดับ มีการศึกษาและการเรียนรู้หรือมีผู้ที่มาให้ความรู้ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในด้านการท่องเที่ยว มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 66.90 จริงบางส่วน จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.60 ไม่จริง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 และ มีการเสริมสร้างระบบความปลอดภัยภายในชุมชน มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 43.90 จริงบางส่วน จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 ไม่จริง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80

ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางบวกทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี มีการกระตุ้น ฟื้นฟู พัฒนา วัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิมภายในชุมชน มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 58.40 จริงบางส่วน จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 ไม่จริง จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 และ ทำให้มีความรัก ความหวงแหน ความภาคภูมิใจและความร่วมมือร่วมใจในการอนุรักษ์ในวัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 62.10 จริงบางส่วน จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 ไม่จริง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50

ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางบวกทางด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้มีความรัก ความหวงแหน และตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 63.40 จริงบางส่วน จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ไม่จริง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 มีการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น เช่น มีการปลูกต้นไม้บริเวณหน้าบ้าน มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 73.40 จริงบางส่วน จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90 ไม่จริง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70

ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางลบทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 67.60 รองลงมา จริงบางส่วน จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 และ ไม่จริง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ตามลำดับ ทำให้ราคาที่ดินสูงขึ้น มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 343 คน คิดเป็นร้อยละ 90.30 จริงบางส่วน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70 และ ไม่มีผู้ตอบว่า ไม่จริง ทำให้เกิดปัญหาส่วนแบ่งผลประโยชน์และการแก่งแย่งผลประโยชน์ในการประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 58.90 รองลงมา จริงบางส่วน จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 27.90 และ ไม่จริง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางลบทางด้านสังคม ทำให้ความผูกพันภายในครอบครัวลดน้อยลง เนื่องจากใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่

มีความคิดเห็นว่า ไม่จริง จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 จริงบางส่วน จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 และจริง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.60 เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทำงานในรีสอร์ท มีที่พักอาศัยอยู่ภายในรีสอร์ท และส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่กับครอบครัว คนภายในชุมชน เอิร์คเอาเปรียบ หลอกหลวง ฉ้อโกง นักท่องเที่ยว ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ไม่จริง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 51.60 รองลงมา จริงบางส่วน จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 28.90 และจริง จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 มีนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และมีทัศนคติ ขัดแย้งกับชาวบ้านภายในชุมชน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ไม่จริง จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 68.20 รองลงมา จริงบางส่วน จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 และจริง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60

ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางลบทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี มีชาวบ้านภายในชุมชน ได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางอย่าง เช่น ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย สุรุษสุราย ฟุ้งเฟ้อ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 48.20 รองลงมา จริงบางส่วน จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และไม่จริง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 ตามลำดับ มีนักท่องเที่ยวบางคนสร้างความไม่พอใจ เกิดความขัดแย้ง หรือลบหลู่ ดูถูกเหยียดหยาม ไม่สนใจในพิธีกรรมและความเชื่อ ของชาวบ้านภายในชุมชน ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ไม่จริง จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 74.50 รองลงมา จริงบางส่วน จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 24.20 จริง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อผลกระทบทางลบทางด้านสิ่งแวดล้อม เกิดการทำลายทรัพยากรป่าไม้ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30 รองลงมาไม่จริง จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 และจริงบางส่วน จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 ทำให้เกิดมลภาวะ เสียงดัง น้ำเสีย มีขยะเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ไม่จริง จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20 รองลงมา จริง จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 31.60 จริงบางส่วน จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 ตามลำดับ การก่อสร้างบ้านพัก รีสอร์ทต่าง ๆ ทำให้บดบัง ทำลายทัศนียภาพที่สวยงามตามธรรมชาติ หรือไม่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ไม่จริง จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 รองลงมา จริงบางส่วน จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 35.80 และจริง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.90 ตามลำดับ

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม มีผู้แสดงความคิดเห็น 259 คน คิดเป็นร้อยละ 68.20 และไม่แสดงความคิดเห็น 121 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 โดยแยกออกเป็นประเด็นสำคัญ พอสรุปได้ดังนี้

1. ผลกระทบทางด้านสังคม ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทางด้านสาธารณสุข โภค ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 37.19 ซึ่งเป็นประเด็นความ

คิดเห็นที่เกี่ยวกับเรื่อง สภาพของถนนที่ใช้สัญจร ที่เป็นถนนสายหลักของ ต.ไทยสามัคคี ซึ่งสภาพปัจจุบันมีสภาพทรุดโทรม ผิวทางขรุขระ เป็นหลุมเป็นบ่อ เกือบตลอดทั้งสาย เนื่องจากถนนได้ทำการก่อสร้าง และใช้งานมานานหลายปีแล้ว จึงทำให้ใช้ในการสัญจร ไม่ได้ได้รับความสะดวกสบายเท่าที่ควร และในช่วงระยะเวลาประมาณต้นเดือน มกราคม 2552 ที่ผ่านมา ทางองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี จัดให้มีงานเทศกาลดอกเบญจมาศ จึงทำให้มีประชาชน นักท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่ทราบข่าวการประชาสัมพันธ์ต่างเดินทางมาจากทั่วสารทิศ เพื่อที่จะมาชมความงดงามของดอกเบญจมาศ จึงทำให้สภาพการจราจรติดขัดเป็นอย่างมาก ต้องใช้เวลา 4 - 5 ชั่วโมง สภาพการจราจรจึงกลับคืนสู่สภาพปกติ

2. ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.98 ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง สภาพสิ่งแวดล้อมพื้นที่ภายใน ต.ไทยสามัคคี จำนวนของต้นไม้มีปริมาณที่น้อย และสภาพภูมิอากาศร้อนกว่าทุกปีที่ผ่านมา จากสภาพปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบโดยตรงกับกลุ่มผู้ที่ประกอบอาชีพเพาะเห็ดหอม เนื่องจากการปลูกเห็ดหอมต้องการสภาพภูมิอากาศหนาวเย็นอุณหภูมิเฉลี่ยโดยประมาณ 25 C° แต่พบว่าในฤดูร้อนช่วงเดือนมีนาคม - พฤษภาคม 2552 ที่ผ่านมามีปรากฏว่าสภาพภูมิอากาศมีอุณหภูมิสูงถึงเฉลี่ยโดยประมาณ 38 - 42 C° จึงทำให้ผลผลิตเห็ดหอมออกมาได้ต่ำมาก ชาวบ้านจึงแก้ปัญหาโดยการใช้น้ำแข็งช่วยในการปรับอุณหภูมิในการเพาะเห็ดหอม และจากการให้สัมภาษณ์ของกลุ่มที่มีอาชีพเพาะเห็ดหอม ทำให้ทราบว่า ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาตั้งแต่ทำการเพาะเห็ดหอม ในวิธีการ ขั้นตอนและกระบวนการในการผลิตเห็ดหอมนั้น ในขั้นตอนของการปรับอุณหภูมิ ที่ผ่านมามีทางกลุ่มฯ ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้น้ำแข็งในการปรับอุณหภูมิ แต่มาในปีนี้ก็กลับต้องใช้น้ำแข็งในการปรับอุณหภูมิ ซึ่งต้องทำให้เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในกระบวนการผลิตเห็ดหอม

3. ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ขยะมูลฝอย โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.69 เนื่องจากที่ผ่านมาได้มีนักท่องเที่ยวเดินทางมายังพื้นที่ใน ต.ไทยสามัคคีเป็นจำนวนมาก เมื่อมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก จึงเกิดการบริโภคมากขึ้นตามไปด้วย จึงส่งผลกระทบให้เกิด ของเสียหรือของที่เหลือจากการบริโภคแล้ว อาทิเช่น เศษอาหาร เศษกระดาษ เศษถุงพลาสติก ขวดน้ำ ฯลฯ ซึ่งของเหล่านี้ก็จะกลายเป็นขยะในที่สุด และจากการให้สัมภาษณ์ทำให้ทราบว่า ปัจจุบันขยะมีจำนวนมากขึ้นแต่ในเรื่องของกระบวนการในการจัดเก็บ ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เนื่องจากพาหนะในการจัดเก็บขยะมีจำนวนเพียง 1 คัน และยังไม่มียานพาหนะในการจัดเก็บเพื่อทำลายในที่ที่เหมาะสม ทำให้เกิดส่งกลิ่นเหม็นไปยังประชาชน และชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงกับสถานที่ทิ้งขยะ

4. ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ค่าครองชีพสูง โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.08 โดยแสดงความ

คิดเห็นว่า ภายในพื้นที่ ต.ไทยสามัคคี มีค่าครองชีพสูง ของที่ใช้ในการบริโภคมีราคาแพง ไม่มีหน่วยงานภาครัฐฯ เข้ามาควบคุมในเรื่องราคา และคุณภาพของสินค้า ดังนั้นจึงส่งผลกระทบต่อชาวบ้านและคนภายในชุมชนในพื้นที่ และอีกส่วนหนึ่งคือ มีการจำหน่ายสินค้า ที่เกินราคาจากความเป็นจริงมากให้กับนักท่องเที่ยว แล้วหลอกลวงนักท่องเที่ยวว่าเป็นสินค้าพื้นบ้าน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วได้มีการ ไปซื้อสินค้ามาจากนอกพื้นที่แล้วนำมาจำหน่ายในพื้นที่ และมีราคาที่แพง หากนักท่องเที่ยวทราบภายหลัง จะทำให้เสียภาพลักษณ์ และเสียบรรยากาศในการท่องเที่ยว ส่งผลกระทบต่อให้นักท่องเที่ยวมีทัศนคติที่ไม่ดี และ ไม่อยากเดินทางมาอีกซึ่งในระยะยาวก็จะมีผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจโดยรวมต่อไปในอนาคต

5. ผลกระทบทางด้านสังคม ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง สาธารณูปโภค การขาดแคลนน้ำประปา โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.78 โดยแสดงความคิดเห็นว่า มีบางจุดในพื้นที่ ต.ไทยสามัคคี ยังไม่มีระบบน้ำประปาใช้ในการอุปโภค และในช่วงระยะเวลา เดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน ซึ่งช่วงระยะเวลาดังกล่าวอยู่ในช่วงฤดูร้อน ภายใน 1 สัปดาห์ ทางสำนักงานประปาจะเปิดให้บริการเพียง 5 วัน อีก 2 วัน จะปิดบริการ และในช่วงวันปกติจะเปิดบริการตั้งแต่เวลา 05.00 - 22.00 น. ในประเด็นดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าระบบน้ำประปา ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนภายในพื้นที่

6. ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง มลภาวะทางเสียง โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.48 โดยแสดงความคิดเห็นว่า เกิดมลภาวะทางเสียง เนื่องจากส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเป็นหมู่คณะเมื่อมาพักค้างแรม ในช่วงระยะเวลาในตอนกลางคืนจะมีการใช้เสียงโดยผ่านเครื่องขยายเสียงทำให้มีเสียงดังมาก เช่น ในการจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ก็จะมีการขับร้องเพลงในรูปแบบของ คาราโอเกะ และจากประเด็นดังกล่าว ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชาวบ้านภายในชุมชนที่อยู่บริเวณใกล้เคียง โดยสร้างความรำคาญ รบกวนเวลาพักผ่อน และจากการให้สัมภาษณ์ของชาวบ้านที่พักอาศัยอยู่ติดกับบริเวณพื้นที่ชายเขา ทำให้ทราบว่าจากเดิมเมื่อก่อนพบเห็นฝูงสัตว์ป่า เช่น ช้าง เก้ง กวาง หมูป่า กระต่าย ฯลฯ ได้เข้ามาหากินบริเวณรอบ ๆ หมู่บ้านซึ่งพบเห็นได้บ่อยครั้ง แต่ปัจจุบันนาน ๆ ครั้งจึงจะได้พบเห็นหรือได้ยินเพียงแต่เสียงร้องที่อยู่ห่างไกลออกไป

ข้อเสนอแนะในการลดผลกระทบ ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการลดผลกระทบในประเด็นต่าง ๆ พอสรุปได้ดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐฯ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยตรงหรือที่เกี่ยวข้อง งานในด้าน สาธารณูปโภค ในเรื่องของการคมนาคม ควรมีการจัดการบริหารงานที่ดีและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะได้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ ซึ่งอันเกิดจากการขยายตัวของ การพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคตต่อไป

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐฯ และภาคเอกชน ผู้นำชุมชนต่าง ๆ ช่วยกันประชาสัมพันธ์ ณรงค์ ให้ประชาชนในพื้นที่ ตระหนักถึงคุณค่า สร้างความรัก ความหวงแหน ทรัพยากรธรรมชาติ และร่วมมือร่วมใจกันทุกฝ่าย ช่วยกันปลูกต้นไม้เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมธรรมชาติ

3. หน่วยงานภาครัฐฯ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยตรงหรือที่เกี่ยวข้อง งานในด้าน สาธารณูปโภค ในเรื่องของการกำจัดขยะมูลฝอย ควรมีการจัดการบริหารที่ดี และมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งการร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย ทั้งผู้ประกอบการบ้านพัก รีสอร์ท ตลอดจนประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ร่วมกันในการแก้ไขปัญหาในเรื่องของการ จัดเก็บขยะมูลฝอย อย่างจริงจังและจริงใจของทุกฝ่าย

4. หน่วยงานภาครัฐฯ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ในเรื่องของการกำหนด และควบคุมราคา คุณภาพของสินค้า เข้ามารูดูแล ควบคุม จัดระเบียบสินค้าต่าง ๆ ที่นำมาจำหน่ายใน บริเวณเขตพื้นที่การท่องเที่ยว

5. หน่วยงานภาครัฐฯ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยตรงหรือที่เกี่ยวข้อง งานในด้าน สาธารณูปโภค ในเรื่องของการระบบน้ำประปา ควรมีการจัดการบริหารงานที่ดี และมีประสิทธิภาพ ในการขยายเขตพื้นที่การใช้น้ำให้เพียงพอต่อความต้องการในการใช้น้ำอย่างทั่วถึง และด้านการบริการ การใช้น้ำตลอด 24 ชั่วโมง

6. หน่วยงานภาครัฐฯ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้ประกอบการบ้านพัก รีสอร์ท เจ้าของกิจการเครื่องขยายเสียง ประชาชนทั่วไปในพื้นที่ ตลอดจน ทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทำความตกลงร่วมกัน งดการใช้เครื่องขยายเสียง เกินเวลา 23.00 น

จากกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการท่องเที่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตชาวชนบท” กรณีศึกษา ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา และจากสรุปผลการ วิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจากแบบสอบถาม ซึ่งแสดงความคิดเห็นโดยประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ สิ่ง ที่ค้นพบจากการศึกษาคามวัตถุประสงค์ มีดังนี้

ผลกระทบทางด้านบวก

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

สร้างอาชีพและการจ้างงาน ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น และจากผลการ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่ง ท่องเที่ยวทำให้ชาวบ้านในชุมชนของท่านมีงานทำมากขึ้น และทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ผู้ตอบ แบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 75.30 จริงบางส่วน จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.70 และไม่มีผู้ตอบว่า ไม่จริง ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ

ผลกระทบทางด้านสังคม

1. สร้างความสามัคคี และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนของท่านเกิดความสามัคคี ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.90 จริงบางส่วน จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 79.70 ไม่จริง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นค่อนข้างสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ

2. ลดการอพยพย้ายถิ่น และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทำให้ท่าน ไม่อยากไปทำงานต่างถิ่น ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 จริงบางส่วน จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 ไม่จริง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.90 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นค่อนข้างสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ

3. สิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 65.60 จริงบางส่วน จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 ไม่จริง จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 8.90 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ

4. พัฒนาการศึกษาด้านการท่องเที่ยว และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนของท่านมีการศึกษา และการเรียนรู้หรือมีผู้ที่มาให้ความรู้ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในด้านการท่องเที่ยว ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 254 คน คิดเป็นร้อยละ 66.90 จริงบางส่วน จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.60 ไม่จริง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ

5. เสริมสร้างเกี่ยวกับความปลอดภัย และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวมีการเสริมสร้างระบบความปลอดภัยภายในชุมชนของท่าน ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 43.90 จริงบางส่วน จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 ไม่จริง จำนวน 60

คน คิดเป็นร้อยละ 15.80 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ

ผลกระทบทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี

1. พื้นที่ พัฒนาวัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิม และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชาวบ้านในชุมชนของท่านมีการกระตุ้น พื้นที่ พัฒนา วัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิม ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 58.40 จริงบางส่วน จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 30.80 ไม่จริง จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ

2. สร้างความรัก ห่วงแทน ภาคภูมิใจ อนุรักษ์ในวัฒนธรรม ประเพณี และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชาวบ้านในชุมชนของท่านมีความรัก ความห่วงแทน ความภาคภูมิใจ และความร่วมมือร่วมใจในการอนุรักษ์ในวัฒนธรรม ประเพณี ของตนเองอย่างพร้อมเพรียง ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 236 คน คิดเป็นร้อยละ 62.10 จริงบางส่วน จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 ไม่จริง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ

ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม

1. ตระหนักถึงคุณค่า และห่วงแทน ทรัพยากรธรรมชาติ และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชาวบ้านในชุมชนของท่านมีความรัก ความห่วงแทน และตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 241 คน คิดเป็นร้อยละ 63.40 จริงบางส่วน จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 ไม่จริง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ

2. พัฒนาสิ่งแวดล้อม และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวมีการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น เช่น มีการปลูกต้นไม้บริเวณหน้าบ้าน ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 73.40 จริงบางส่วน จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90 ไม่จริง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ

ผลกระทบทางด้านลบ

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

1. ค่าครองชีพสูงขึ้น และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทำให้ค่าครองชีพของท่านสูงขึ้น ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 257 คน คิดเป็นร้อยละ 67.60 จริงบางส่วน จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40 ไม่จริง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ

2. ราคาที่ดินสูงขึ้น และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทำให้ราคาที่ดินสูงขึ้น ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 343 คน คิดเป็นร้อยละ 90.30 จริงบางส่วน จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70 และไม่มีผู้ตอบว่า ไม่จริง ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ

3. เกิดปัญหาส่วนแบ่งผลประโยชน์และการแก่งแย่งผลประโยชน์ และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหาส่วนแบ่งผลประโยชน์และการแก่งแย่งผลประโยชน์ในการประกอบอาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 58.90 จริงบางส่วน จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 27.90 ไม่จริง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ

ผลกระทบทางด้านสังคม

1. ความผูกพันในครอบครัวลดน้อยลง และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทำให้ความผูกพันภายในครอบครัวลดน้อยลง เนื่องจากจะใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 22.60 จริงบางส่วน จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 33.90 ไม่จริง จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 43.50 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทำงานในรีสอร์ท ซึ่งภายในรีสอร์ทได้จัดเตรียมที่พักอาศัยไว้ให้แล้ว และส่วนใหญ่อีกจะพักอาศัยอยู่กันเป็นครอบครัว จึงเห็นว่าไม่มีผลกระทบเท่าใดนัก

2. เอร็ดเอาเปรียบ หลอกหลวง ฉ้อ โกง นักท่องเที่ยว ทำให้เสียภาพพจน์ และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนา

เป็นแหล่งท่องเที่ยวมีชาวบ้านในชุมชนของท่าน เอารัดเอาเปรียบ หลอกหลวง ฉ้อโกง นักท่องเที่ยว ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 จริงบางส่วน จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 28.90 ไม่จริง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 51.60 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี เนื่องจากผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทำงานในรีสอร์ท ซึ่งบรรยากาศและเหตุการณ์ลักษณะนี้ ไม่ได้เกิดขึ้นภายในรีสอร์ท ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอื่น ๆ เช่น กลุ่มอาชีพค้าขาย พบว่ามีความคิดเห็นสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี

3.เกิดความขัดแย้งระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยว และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวมีนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และมีทัศนคติ ขัดแย้งกับชาวบ้านในชุมชนของท่าน ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60 จริงบางส่วน จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 ไม่จริง จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 68.20 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี เนื่องจากผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทำงานในรีสอร์ท มีหน้าที่คอยบริการรับใช้ นักท่องเที่ยวเป็นหลัก จึงมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี

ผลกระทบทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี

1. ทำให้เกิดวัฒนธรรมแบบสุขนิยม และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวมีชาวบ้านในชุมชนของท่าน ได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางอย่าง เช่น ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย สุรุษสุร่าย ฟุ้งเฟ้อ ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 48.20 จริงบางส่วน จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 ไม่จริง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.80 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ

2. นักท่องเที่ยวลบลู่จารีตประเพณี และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวมีนักท่องเที่ยวบางคนสร้างความไม่พอใจให้กับท่านและชุมชนของท่าน เกิดความขัดแย้ง หรือลบลู่ คุณค่า เขี้ยชด หยาม ไม่สนใจในพิธีกรรม และความเชื่อ ในวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนท่าน ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 จริงบางส่วน จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 24.20 ไม่จริง จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 74.50 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี เนื่องจากผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทำงานในรีสอร์ท ถิ่นฐานดั้งเดิมไม่ใช่คนในพื้นที่ ส่วนใหญ่

จะย้ายมาจากที่อื่น วัฒนธรรม ประเพณีต่าง ๆ ยังไม่เด่นชัดและชัดเจน จึงมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี

ผลกระทบทางค่านิยมแวดล้อม

1. เกิดการทำลายทรัพยากรป่าไม้ และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเกิดการทำลายทรัพยากรป่าไม้ ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30 จริงบางส่วน จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 ไม่จริง จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ

2. เกิดมลภาวะ เสียงดัง น้ำเสีย อากาศเสีย มีขยะเพิ่มมากขึ้น และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทำให้เกิดมลภาวะ เสียงดัง น้ำเสีย อากาศเสีย มีขยะเพิ่มมากขึ้น ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 31.60 จริงบางส่วน จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 ไม่จริง จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20 แบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี เนื่องจากผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทำงานในรีสอร์ท ซึ่งอาจจะมีความเคยชินกับสภาพโดยปกติทั่วไป เช่น กรณีการร้องเพลงคาราโอเกะ ซึ่งมีการใช้เครื่องขยายเสียงทำให้มีเสียงดัง แต่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอื่น เช่น กลุ่มอาชีพค้าขาย มีความคิดเห็นที่เกี่ยวกับ มีขยะเพิ่มมากขึ้น เป็นผลกระทบที่สำคัญ

3. ทำลายภูมิทัศน์ และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อคำถาม อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ได้มีการก่อสร้างบ้านพัก รีสอร์ท ต่าง ๆ ทำให้บดบัง ทำลายทัศนียภาพที่สวยงามตามธรรมชาติ หรือไม่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นว่า จริง จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.90 จริงบางส่วน จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 35.80 ไม่จริง จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี เนื่องจากผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทำงานในรีสอร์ท มีความคิดเห็นว่า บ้านพัก รีสอร์ท ต่าง ๆ มีความสวยงามกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมอยู่แล้ว เนื่องจากบ้านพัก รีสอร์ท ต่าง ๆ นิยมในการตกแต่ง จัดสวน และนำต้นไม้มาปลูกเพิ่มภายในบริเวณบ้านพัก รีสอร์ท

5.2 การอภิปรายผล

จากการสรุปผลการศึกษา ซึ่งแนวทางในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ นำมาจากกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยและสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดจากแบบสอบถาม ซึ่งแสดงความคิดเห็น โดย

ประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ บทสรุปสิ่งที่ค้นพบคือ การแสดงความคิดเห็น โดยส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นที่มีความสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี และกรอบแนวคิดในการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ แต่ก็จะมีบางประเด็นที่ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นที่ไม่สอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี เช่น ผลกระทบทางด้านสังคม ทางด้านลบในเรื่องของ ความผูกพันภายในครอบครัวลดน้อยลง เนื่องจากผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทำงานในรีสอร์ท ซึ่งทางรีสอร์ทได้จัดเตรียมที่พักอาศัยไว้ให้อยู่ภายในบริเวณรีสอร์ท และส่วนใหญ่ก็จะพักอาศัยอยู่กันเป็นครอบครัวจึงมีความคิดเห็นว่าจะไม่มีผลกระทบต่อใครสักคน ในเรื่องของ ภายในชุมชนมีบางคน เอรัดเอาเปรียบ หลอกหลวง น้อ โกง นักท่องเที่ยว เนื่องจากผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทำงานในรีสอร์ท ซึ่งเหตุการณ์ลักษณะนี้ไม่ค่อยเกิดขึ้นภายในรีสอร์ทเท่าไรนัก แต่จากการสัมภาษณ์พบว่า กลุ่มที่มีอาชีพอื่น ๆ ปรากฏว่าประสบกับเหตุการณ์ลักษณะดังกล่าวคือ มีกลุ่มที่มีอาชีพค้าขาย ประเภทขายผลไม้ และของฝากของที่ระลึก บางคนฉกฉวยโอกาสขายสินค้าให้นักท่องเที่ยวที่มีราคาขายแพงเกินจริง และหลอกหลวงว่าเป็นสินค้าภายในท้องถิ่น ซึ่งแท้ที่จริงแล้วเป็นสินค้าที่ผลิตมาจากนอกพื้นที่

ในเรื่องของ เกิดความขัดแย้งระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนภายในชุมชนแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทำงานในรีสอร์ท ซึ่งมีหน้าที่บริการให้กับนักท่องเที่ยวเป็นหลัก จึงไม่ค่อยประสบกับเหตุการณ์ในลักษณะนี้เท่าไรนัก ในเรื่องของ นักท่องเที่ยวลบลู่จารีตประเพณี เนื่องจากผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทำงานในรีสอร์ท ดันฐานดั้งเดิมไม่ใช่คนในพื้นที่ ส่วนใหญ่จะย้ายมาจากที่อื่น วัฒนธรรม ประเพณีต่าง ๆ ยังไม่เด่นชัด และชัดเจน ซึ่งหากจะเกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวก็น่าจะเป็นในเรื่องของ วัฒนธรรม ทางด้านภาษา ซึ่งก็จะมีผลกระทบในส่วนน้อย

ในเรื่องของ เกิดมลภาวะเสียงดัง น้ำเสีย อากาศเสีย มีขยะเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทำงานภายในรีสอร์ท ได้ประสบกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง จนทำให้รู้สึกเป็นความเคยชินกับสภาพโดยปกติทั่วไป เช่น กรณีการร้องเพลงคาราโอเกะ ซึ่งมีการใช้เครื่องขยายเสียงซึ่งทำให้มีเสียงดัง แต่จากการสัมภาษณ์ของกลุ่มอาชีพอื่น ๆ กลับพบว่ามีความคิดเห็นว่ามีขยะเพิ่มมากขึ้น มีความสำคัญในอันดับต้น ๆ และกลุ่มที่มีที่พักอาศัยใกล้ ๆ กับรีสอร์ท พบว่าการร้องเพลงคาราโอเกะ มีเสียงดังรบกวนเวลาพักผ่อน และเป็นกรรบกวนที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของสัตว์ป่า ในแง่ของระบบชีวภาพธรรมชาติของป่า

และในเรื่องของ การทำลายภูมิทัศน์ เนื่องจากผู้ที่ตอบแบบสอบถามซึ่งส่วนใหญ่ทำงานภายในรีสอร์ท ต่างมีความคิดเห็นว่าเป็นรีสอร์ทต่าง ๆ มีความสวยงามและกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมอยู่แล้ว เนื่องจากรีสอร์ทต่าง ๆ นิยมในการตกแต่ง จัดสวน และนำต้นไม้มาปลูกเพิ่มเติมภายในบริเวณรีสอร์ท แต่จากการสัมภาษณ์จากกลุ่มอื่น ๆ พบว่า การก่อสร้างบ้านพัก รีสอร์ท

ต่าง ๆ ก่อสร้างที่มีรูปแบบไม่กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติมากนัก ควรมีการแก้ไขและปรับปรุงต่อไป

ในประเด็นผลกระทบในด้านต่าง ๆ ความวัตถุประสงค์ในการศึกษาคั้งที่ได้กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นผู้ศึกษาได้เลือกประเด็นที่สำคัญ ๆ สำหรับในการอภิปรายผลในการศึกษาและวิจัยในครั้งนี้คือ

1. ประเด็นผลกระทบทางบวกจากการพัฒนาการท่องเที่ยว ทางด้านเศรษฐกิจ ในประเด็น สร้างอาชีพและการจ้างงาน ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่า “จริง” จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 75.30 และรองลงมาคือ “จริงบางส่วน” จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.70 ส่วน “ไม่จริง” ไม่มีผู้ตอบ ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ และจากข้อมูลแสดงความคิดเห็นจากแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล บทสรุปการศึกษา วิจัยคั้งที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งมีนัยสำคัญคือ จากการพัฒนาการท่องเที่ยว ก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างอาชีพ และการจ้างงานกล่าวคือ เมื่อมีการขยายตัวของธุรกิจการท่องเที่ยวมากขึ้นย่อมก่อให้เกิดการสร้างอาชีพ และการจ้างงานเพิ่มมากขึ้นตาม ไปด้วย เพราะธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่มีความต้องการใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก จึงเปิด โอกาสให้เกิดการจ้างงานทั้ง โดยตรงและ โดยอ้อมเป็นมูลค่ามหาศาล

การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้ เมื่อมีการท่องเที่ยวมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามา ย่อมก่อให้เกิดการใช้สอยในการซื้อสินค้า และบริการในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้รายได้ต่าง ๆ ซึ่งเป็นรายได้หลัก และรายได้เหล่านี้จะตกอยู่กับผู้ประกอบการ ผู้ให้บริการ ผู้รับจ้าง และประชาชนภายในท้องถิ่นในสถานที่ท่องเที่ยวที่นั่น ๆ ซึ่งเป็นรายได้ที่มูลค่ามหาศาลและลงทุนน้อยที่สุด

และจากสภาพทางเศรษฐกิจในปัจจุบันของ ค. ไทยสามัคคี ซึ่งเกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยวในสภาพปัจจุบัน ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่จะ ได้มาจากในภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อาทิเช่น บ้านพัก รีสอร์ท โฮมสเตย์ กลุ่มผู้ทำการเกษตรท้องถิ่น กลุ่มเพาะเห็ดหอม กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ กลุ่มปลูกผลไม้ตามฤดูกาล กลุ่มปลูกดอกไม้ประดับ(ดอกเบญจมาศ) ผู้ประกอบการขายของที่ระลึก กลุ่มค้าขาย ตลอดจนมัคคุเทศก์ ฯลฯ และรายได้ต่าง ๆ ซึ่งได้มาจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในพื้นที่ท่องเที่ยวแล้วใช้จ่าย เพื่อการบริโภค และการใช้การบริการต่าง ๆ

แต่จากสภาพที่เกิดขึ้นดังกล่าวหากชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวสามารถที่จะสร้างระบบเครือข่ายทางธุรกิจอย่างพอเพียงและยั่งยืน เพื่อรองรับรายได้ที่มาจากการท่องเที่ยวให้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจภายในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวก็จะสามารถนำรายได้นั้นมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่าสูงสุด เช่น สร้างระบบเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง โดยการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการบ้านพัก รีสอร์ท โฮมสเตย์ ทำความตกลงกันให้ร่วมกันใช้วัตถุดิบต่าง ๆ ที่ใช้สำหรับ

การบริโภคที่อยู่เฉพาะภายในท้องถิ่นเท่านั้น กล่าวคือ สนับสนุนให้ประชาชนภายในพื้นที่ผลิต วัตถุดิบหรือสินค้าทางการเกษตรสำหรับการบริโภค เช่น ปลูกข้าว เลี้ยงสัตว์ ปลูกผัก เพาะ เห็ดหอม ปลูกผลไม้ตามฤดูกาล ฯลฯ และผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการบริโภค เมื่อเก็บเกี่ยวได้ ผลผลิตก็นำไปจำหน่ายให้กับบ้านพัก รีสอร์ท โฮมสเตย์ต่าง ๆ ต่อไป ก็จะสามารสรสร้างให้เป็น ระบบเครือข่ายที่เชื่อมโยงและช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ทางด้านเศรษฐกิจเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวตลอดไป

แนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่น่าสนใจ นำไปใช้คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในอนาคต ซึ่งหัวใจของการพัฒนาตามแนวทางนี้ก็คือ การตระหนักในพลังอำนาจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุก ๆ กลุ่ม (Varieties of stakeholders) โดยการระดมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อเปิดพื้นที่ให้แก่ชาวบ้านแม้แต่จะยากจนแสนเข็ญเพียงใดก็ตาม ได้มีโอกาสสะท้อนความสมเหตุสมผลหลายๆ จุด พร้อมกับ ภัยสลายวัฒนธรรมของการปิดปากเงียบ (Culture of silence) เพื่อบ่มเพาะวัฒนธรรมใหม่แห่งการสนทนา (Dialogue) อย่างเปิดเผย เปิดใจกว้าง ตรงไปตรงมา ภายใต้วามแตกต่างหลากหลาย และดำเนินไปอย่างมีขันติธรรม อันเป็นการสนทนาที่มีได้กำหนดคำตอบไว้ล่วงหน้าแต่กระบวนการสนทนาที่ดำเนินไปอย่างเป็นธรรมชาติ จะนำไปสู่คำตอบร่วมกันในท้ายที่สุด (สมศักดิ์ สามัคคีธรรม, มีนาคม 2551)

2. ประเด็นผลกระทบทางลบ จากการพัฒนาการท่องเที่ยว ทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ในประเด็น ทำให้เกิดวัฒนธรรมแบบสุขนิยม ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่า “จริง” จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 48.20 และรองลงมาคือ “จริงบางส่วน” จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 40 “ไม่จริง” จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 12.80 ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี ที่มีความสัมพันธ์กัน อย่างเป็นนัยทางสถิติ และจากข้อมูล แสดงความคิดเห็น จากแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล บทสรุปการศึกษาวิจัย ดังที่กล่าวมาข้างต้นซึ่งมีนัยสำคัญ คือ

การพัฒนาการท่องเที่ยวก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและค่านิยมของคนในสังคมชุมชนท้องถิ่นแหล่งท่องเที่ยว ที่เคยมีชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่ายเมื่อมีการท่องเที่ยวเกิดขึ้นย่อมเป็นเหตุให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่น เกิดการเลียนแบบค่านิยมทางวัฒนธรรม ประเพณี และพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงค่านิยมทางวัฒนธรรม ประเพณี ของคนในท้องถิ่นทำให้เกิดค่านิยม วัฒนธรรม ประเพณีแบบ สุขนิยม ให้มีความสำคัญกับการบริโภคนิยม ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย สุรุ่ยสุร่าย ทุ้งเพื่อ ไม่ชอบทำงาน หนักไม่เอาเบาไม่สู้ ทำอะไรแบบง่าย ๆ แต่อยากได้ค่าตอบแทนสูง ความเสื่อมโทรมทางวัฒนธรรมภายในท้องถิ่น วัฒนธรรมดั้งเดิม สลาย เช่น วัฒนธรรม ประเพณีในการเคารพผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ หรือ ประเพณีการลงแขก การช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ วัฒนธรรม ประเพณีเหล่านี้กลับสูญหายไป หากแต่สังคมภายในชุมชน

ยอมรับความจริง และพร้อมที่จะยอมรับความเปลี่ยนแปลง ให้ผู้คนในสังคมชุมชนภายในท้องถิ่น มีสติ ไม่ยึดติดในวัฒนธรรมบริโภคนิยมเกินไปนัก พร้อม ๆ กันช่วยกันอนุรักษ์ และรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามดั้งเดิมของชุมชน เพื่อจะได้เป็นเสน่ห์ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวสืบต่อไป

3. ประเด็นผลกระทบทางลบ จากการพัฒนาการท่องเที่ยว ทางด้านสิ่งแวดล้อมในประเด็น เกิดการทำลายทรัพยากรป่าไม้ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ แสดงความคิดเห็นว่า “จริง” จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30 รองลงมา “ไม่จริง” จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 และ “จริงบางส่วน” จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 29.20 ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกับหลักแนวคิด ทฤษฎี ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นนัยทางสถิติ และจากข้อมูลแสดงความคิดเห็นจากแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล บทสรุปการศึกษาวิจัยดังกล่าวมาข้างต้น ซึ่งมีนัยสำคัญคือ

การพัฒนาการท่องเที่ยวก่อให้เกิดการทำลายทรัพยากรป่าไม้ กล่าวคือ สิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวมีหลากหลายลักษณะขึ้นอยู่กับประเภทของแหล่งท่องเที่ยว โดยทั่วไปประกอบด้วยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ชีวภาพและทางสังคมหรือวัฒนธรรม รวมทั้งวิถีชีวิตของคนในสังคม สิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวและการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น เพราะเป็นฐานของการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวอันสำคัญยิ่งดังนั้นการท่องเที่ยวกับสิ่งแวดล้อมจึงสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก เปรียบเสมือน “ป่ากับสัตว์ป่า” หรือ “ปลากับน้ำ” หากสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง เช่น อากาศเป็นพิษ น้ำเสีย การจราจรแออัด ระบบนิเวศของป่าถูกทำลาย ฯลฯ การท่องเที่ยวก็ไม่สามารถดำเนินต่อไปได้อย่างยั่งยืน ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณนั้นก็จะมีคุณภาพชีวิตด้อยลง ผู้ประกอบการท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ จะขาดรายได้ และการจ้างงานจะลดน้อยถอยลง

ซึ่งทั้งหมดเป็นผลเสียต่อสังคม โดยส่วนรวมในอดีตที่ผ่านมา หลายประเทศในโลกเคยประสบปัญหาดังกล่าวมาแล้ว ประเทศไทยเองก็มีบทเรียนในเรื่องนี้ตามแหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง ซึ่งสาเหตุสำคัญเกือบทุกกรณีมักเกิดจากการพัฒนาสาธารณูปโภคสาธารณูปการและสิ่งอำนวยความสะดวก ประเภทสิ่งปลูกสร้าง สร้างเกินขอบเขตหรือกำลังความสามารถที่แหล่งท่องเที่ยวจะรับได้ ขาดการแบ่งโซนที่ถูกต้องเหมาะสม คำนึงถึงปริมาณนักท่องเที่ยวมากกว่าคุณภาพ และขาดการให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวและฐานทรัพยากร รวมไปถึงการไม่เคารพต่อวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนท้องถิ่น โดยขาดการวางแผนและการจัดการที่ดี รายได้ซึ่งเกิดจากการท่องเที่ยวในแต่ละปี จึงไม่มากพอที่จะนำมาใช้ในการฟื้นฟูหรือบูรณะสิ่งแวดล้อมตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ได้

5.3 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

การศึกษา”การพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตชาวชนบท” กรณีศึกษา ค.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมาในครั้งนี้ ซึ่งเป็นการศึกษาถึงผลกระทบในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ประเพณี และสิ่งแวดล้อม ทั้งทางบวกและทางลบ จากผลการวิเคราะห์ การอภิปรายผล ดังที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ผู้ศึกษาจึงขอเสนอข้อเสนอแนะ จากผล การศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตชาวชนบท ค.ไทยสามัคคี ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับประชาชนในท้องถิ่น

5.3.1.1 ควรมีการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ระบบของการท่องเที่ยว องค์ประกอบต่าง ๆ ของการท่องเที่ยว ประโยชน์และโทษ ซึ่งรวมถึงผลกระทบอันเกิดมาจากการพัฒนาการท่องเที่ยว และศึกษาสภาพในปัจจุบัน บริเวณภายในพื้นที่ว่ามีสภาพเป็นอย่างไรมีปัญหาในเรื่องของอะไรบ้าง

5.3.1.2 ควรสร้างจิตสำนึก รักและหวงแหน ภาคภูมิใจ ตระหนักถึงคุณค่า ในวัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิมของตนเองและชุมชน ในการฟื้นฟู อนุรักษ์ พัฒนาวัฒนธรรม ประเพณี ที่มีอยู่ในปัจจุบันให้คงอยู่ และพัฒนาเพื่อยั่งยืนต่อไปในอนาคต เพื่อเป็นเอกลักษณ์สำหรับดึงดูดใจนักท่องเที่ยวที่เดินเข้ามาท่องเที่ยว

5.3.1.3 ควรให้การต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยความอบอุ่น และไมตรีจิต โดยความเป็นกันเอง ไม่หลอกลวง เอารัดเอาเปรียบ หรือฉกฉวยโอกาสนักท่องเที่ยว เพื่อสร้างความประทับใจ และเป็นเสน่ห์สำหรับดึงดูดใจนักท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่เข้ามาเยี่ยมชม

5.3.1.4 ควรสร้างจิตสำนึก รักและหวงแหน ภาคภูมิใจ ตระหนักถึงคุณค่า ในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ช่วยกันในการฟื้นฟู อนุรักษ์ พัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มีอยู่ในปัจจุบันให้คงอยู่ และพัฒนาเพื่อยั่งยืนต่อไปในอนาคต

5.3.1.5 ควรมีส่วนร่วม และให้ความร่วมมือ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ร่วมกันช่วยแก้ไขปัญหาหรือผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จากการพัฒนาการท่องเที่ยวภายในพื้นที่อย่างเต็มที่ ตลอดจนเต็มความรู้ความสามารถเพื่อที่จะสามารถในการแก้ไขปัญหาได้อย่างทันทั่วทั้ง

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

5.3.2.1 ควรให้ความรู้ความเข้าใจ และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ระบบของการท่องเที่ยว องค์ประกอบต่าง ๆ ประโยชน์และโทษของการท่องเที่ยว ผลกระทบจากการท่องเที่ยว ให้กับนักเรียน เขาชนคนในพื้นที่เพื่อที่จะมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวอย่างดั่งแท้ มีโลกทัศน์ที่กว้างไกลอันจะนำมาเพื่อประโยชน์กับชุมชนและ

คนในท้องถิ่น เพื่อในอนาคตสำหรับการระดมสมอง ระดมความคิด ที่จะช่วยกันแก้ไขปัญหาค่าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ที่ส่งผลกระทบต่อจากการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไป เนื่องจากคนในพื้นที่จะทราบประเด็นปัญหาซับซ้อนที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริงอย่างไม่ปิดบังอำพราง

5.3.2.2 ควรปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกให้กับนักเรียน เยาวชน คนในพื้นที่ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทางด้านวัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิมของตนเองและชุมชน ในการฟื้นฟูอนุรักษ์ และพัฒนาวัฒนธรรม ประเพณี ที่มีอยู่ในปัจจุบันให้โดดเด่น ยิ่งใหญ่ มโหฬาร เพื่อเป็นเอกลักษณ์ และดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม สร้างความรัก ความหวงแหน ความภาคภูมิใจ และตระหนักถึงคุณค่าในวัฒนธรรม ประเพณีของตนเองและชุมชน

5.3.2.3 ควรปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกให้กับนักเรียน เยาวชน คนในพื้นที่ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรป่าไม้ ระบบนิเวศวิทยา และเสริมสร้างความรัก ความหวงแหน ความภาคภูมิใจ ตระหนักถึงคุณค่าในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการช่วยกันรณรงค์ในการฟื้นฟู อนุรักษ์ และพัฒนาในทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในพื้นที่

5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับองค์กรปกครองท้องถิ่น

5.3.3.1 หน่วยงานภาครัฐฯ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงหรือที่เกี่ยวข้องงานในด้านสาธารณูปโภค ในเรื่องของการคมนาคม ควรมีการจัดการบริหารงานที่ดีและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะได้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ ซึ่งอันเกิดจากการขยายตัวของจากการพัฒนาการท่องเที่ยวในอนาคตต่อไป

5.3.3.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐฯ และภาคเอกชน ผู้นำชุมชนต่าง ๆ ช่วยกันประชาสัมพันธ์ รณรงค์ ให้ประชาชนในพื้นที่ ตระหนักถึงคุณค่า สร้างความรัก ความหวงแหน ทรัพยากรธรรมชาติและร่วมมือร่วมใจกันทุกฝ่าย ช่วยกันปลูกต้นไม้เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมธรรมชาติ

5.3.3.3 หน่วยงานภาครัฐฯ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงหรือที่เกี่ยวข้องงานในด้านสาธารณูปโภค ในเรื่องของการกำจัดขยะมูลฝอย ควรมีการจัดการบริหารที่ดี และมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งการร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย ทั้งผู้ประกอบการบ้านพัก รีสอร์ท ตลอดจนประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ร่วมกันในการแก้ไขปัญหาในเรื่องของการจัดเก็บขยะมูลฝอย อย่างจริงจังและจริงใจของทุกฝ่าย

5.3.3.4 หน่วยงานภาครัฐฯ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง ในเรื่องของการกำหนด และควบคุมราคา คุณภาพของสินค้า เข้ามาดูแล ควบคุม จัดระเบียบสินค้าต่าง ๆ ที่นำมาจำหน่ายในบริเวณเขตพื้นที่การท่องเที่ยว

5.3.3.5 หน่วยงานภาครัฐฯ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงหรือที่เกี่ยวข้อง งานในด้านสาธารณสุขปโภค ในเรื่องของระบบน้ำประปา ควรมีการจัดการบริหารงานที่ดี และมีประสิทธิภาพ ในการขยายเขตพื้นที่การใช้น้ำให้เพียงพอต่อความต้องการในการใช้น้ำอย่างทั่วถึง และด้านการบริการการใช้น้ำตลอด 24 ชั่วโมง

5.3.3.6 หน่วยงานภาครัฐฯ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน ผู้ประกอบการบ้านพัก รีสอร์ท เจ้าของกิจการเครื่องขยายเสียง ประชาชนทั่วไปในพื้นที่ ตลอดจนทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทำความตกลงร่วมกัน งดการใช้เครื่องขยายเสียง เกินเวลา 23.00 น

5.3.3.7 ให้คำนึงประโยชน์โดยรวมโดยปราศจากผลประโยชน์ทับซ้อน และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนภายในท้องถิ่น ตลอดจนการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ร่วมมือร่วมใจกันทุก ๆ ฝ่าย ในการแก้ไขปัญหาหรือผลกระทบต่าง ๆ ในทุก ๆ เรื่องที่เกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างจริงจัง และจริงใจ ด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรมกับทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งต่อไป

การศึกษา"การพัฒนาการท่องเที่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตชาวชนบท" กรณีศึกษา ต.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมาในครั้งต่อไปควรจะศึกษาในรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อค้นหาข้อมูลรายละเอียดในเชิงลึก หรือการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Indept-interview) หรือการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม อันจะทำให้ทราบถึงข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ในหลาย ๆ แง่มุม ได้อย่างลึกซึ้งเพื่อที่จะเป็นประโยชน์ในโอกาสต่อไป

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง “การพัฒนาการท่องเที่ยวกับผลกระทบวิถีชีวิตชาวชนบท”
กรณีศึกษา ค.ไทยสามัคคี อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

คำถามรวมทั้งหมด 3 ตอนโดยแบ่งออกเป็นตอน ๆ ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านประชากร ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ที่อยู่
ปัจจุบัน ระยะเวลาที่ตั้งถิ่นฐาน การประกอบอาชีพ จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม
และประเพณี สิ่งแวดล้อม ทั้งทางบวกและทางลบ จำนวน 22 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวกับผลกระทบในด้านต่าง ๆ และ
ข้อเสนอแนะในการลดผลกระทบ จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 9 ข้อ

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ

1) ชาย

2) หญิง

2. ปัจจุบัน ท่านอายุเท่าใด?

1) ต่ำกว่า 21 ปี

2) 21-30 ปี

3) 31-40 ปี

4) 41-50 ปี

5) 51-60 ปี

6) 61 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพการสมรส

1) โสด

2) สมรส

3) หย่าร้าง

4) ม่าย

4. จำนวนบุตร.....คน

5. ระดับการศึกษา

- 1) ประถมศึกษา 2) มัธยมศึกษาตอนต้น
- 3) มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. หรือเทียบเท่า 4) อนุปริญญา หรือ ปวศ.
- 5) ปริญญาตรี 6) สูงกว่าปริญญาตรี

6. ที่อยู่อาศัยปัจจุบัน

- 1) อยู่ที่นี้ดั้งเดิม 2) ย้ายมาจากที่อื่น

7. ระยะเวลาที่ตั้งถิ่นฐาน

- 1) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี 2) 6 - 10 ปี
- 3) 11 - 15 ปี 4) 16 - 20 ปี
- 5) 21 - 25 ปี 6) 26 ปีขึ้นไป

8. อาชีพหลัก

- 1) เกษตรกร (ระบุประเภท).....
- 2) ค้าขาย (ระบุประเภท).....
- 3) ธุรกิจส่วนตัว (ระบุประเภท).....
- 4) รับจ้าง (ระบุประเภท).....
- 5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- 6) ไม่มี

9. อาชีพของท่านเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวภายใน อ.วังน้ำเขียว หรือไม่?

- 1) เกี่ยวข้อง (ระบุประเภท).....
- 2) ไม่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและ
ประเพณี สิ่งแวดล้อม ทั้งทางบวกและทางลบ จำนวน 22 ข้อ

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริง และในช่องคำตอบใน
ตารางสอบถามความคิดเห็นต่อผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบ

(ตอบเฉพาะผู้ที่ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว) โปรดระบุอาชีพของท่านที่
เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

- 1) โฮมสเตย์ รายได้ต่อเดือน.....บาท
- 2) ขัณฑ์พานาหะ และมัทคุเทศก์ รายได้ต่อเดือน.....บาท
- 3) รับจ้างทำงานในรีสอร์ท รายได้ต่อเดือน.....บาท
- 4) ปลุกผักปลอดสารพิษ รายได้ต่อเดือน.....บาท
- 5) ปลุกไม้ดอกไม้ประดับ รายได้ต่อเดือน.....บาท
- 6) ขายอาหาร รายได้ต่อเดือน.....บาท
- 7) ขายของที่ระลึก รายได้ต่อเดือน.....บาท
- 8) อื่นๆ (โปรดระบุ).....รายได้ต่อเดือน.....บาท

ความคิดเห็นต่อผลกระทบ ทางบวกและทางลบ	จริง	จริงบางส่วน	ไม่จริง
ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ			
ผลกระทบทางบวก			
1. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทำให้ชาวบ้านใน ชุมชนของท่านมีงานทำมากขึ้นและทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น			
ผลกระทบทางลบ			
1. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทำให้ค่าครองชีพ ของท่านสูงขึ้น			
2. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทำให้ราคาที่ดิน สูงขึ้น			
3. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทำให้เกิดปัญหา ส่วนแบ่งผลประโยชน์และการแก่งแย่งผลประโยชน์ใน การประกอบอาชีพของท่าน			

<p style="text-align: center;">ความคิดเห็นต่อผลกระทบ ทางบวกและทางลบ</p>	จริง	จริงบางส่วน	ไม่จริง
<p>ผลกระทบทางด้านสังคม</p>			
<p>ผลกระทบทางบวก</p>			
<p>1. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนของท่านเกิดความสามัคคี</p>			
<p>2. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทำให้ท่านไม่ อยากไปทำงานค้างคืน</p>			
<p>3. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวมีสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มขึ้น</p>			
<p>4. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชุมชนของท่านมีการศึกษาและการเรียนรู้หรือมีผู้มาให้ความรู้ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในด้านการท่องเที่ยว</p>			
<p>5. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวมีการเสริมสร้างระบบความปลอดภัยภายในชุมชนของท่าน</p>			
<p>ผลกระทบทางลบ</p>			
<p>1. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทำให้ความผูกพันภายในครอบครัวลดน้อยลง เนื่องจากใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพ</p>			
<p>2. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวมีชาวบ้านในชุมชนของท่าน เอร็ดเอาเปรียบ หลอกหลวง ฉ้อโกงนักท่องเที่ยว</p>			
<p>3. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวมีนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และมีทัศนคติ ขัดแย้งกับชาวบ้านในชุมชนของท่าน</p>			

<p style="text-align: center;">ความคิดเห็นต่อผลกระทบ ทางบวกและทางลบ</p>	จริง	จริงบางส่วน	ไม่จริง
<p>ผลกระทบทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี ผลกระทบทางบวก 1. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชาวบ้านในชุมชนของท่านมีการกระคุ่น ฟันฟู พัฒนา วัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิม</p>			
<p>2. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชาวบ้านในชุมชนของท่านมีความรัก ความหวงแหน ความภาคภูมิใจ และความร่วมมือร่วมใจในการอนุรักษ์ในวัฒนธรรม ประเพณี ของตนเองอย่างพร้อมเพรียง</p>			
<p>ผลกระทบทางลบ 1. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวมีชาวบ้านในชุมชนของท่านได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางอย่าง เช่น ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย สุรุษสุร่าย ฟุ้งเฟ้อ</p>			
<p>2. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวมีนักท่องเที่ยวบางคนสร้างความไม่พอใจให้กับท่านและชุมชนของท่าน เกิดความขัดแย้ง หรือลอบถู โฉก ถูกเหยียดหยาม ไม่สนใจในพิธีกรรมและความเชื่อ ในวัฒนธรรม ประเพณี ของชุมชนท่าน</p>			
<p>ผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม ผลกระทบทางบวก 1. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวชาวบ้านในชุมชนของท่าน มีความรัก ความหวงแหน และตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ</p>			
<p>2. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวมีการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น เช่น มีการปลูกต้นไม้บริเวณหน้าบ้าน</p>			

ความคิดเห็นต่อผลกระทบ ทางบวกและทางลบ	จริง	จริงบางส่วน	ไม่จริง
ผลกระทบทางลบ 1. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเกิดการทำลาย ทรัพยากรป่าไม้			
2. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ทำให้เกิด มลภาวะ เสียงดัง น้ำเสีย อากาศไม่ดี มีขยะเพิ่มขึ้น			
3. อ.วังน้ำเขียว พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ได้มีการก่อสร้าง บ้านพัก รีสอร์ทต่าง ๆ ทำให้บังคับทำลายทัศนียภาพที่ สวยงามตามธรรมชาติ หรือไม่กลมกลืนกับ สภาพแวดล้อม			

ตอนที่ 3 **ความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวกับผลกระทบ ในด้านต่าง ๆ และข้อเสนอแนะ**
ในการลดผลกระทบ จำนวน 2 ข้อ

1. การพัฒนาการท่องเที่ยวใน อ.วังน้ำเขียว ท่านคิดว่าปัญหาใดที่ส่งผลกระทบทางลบต่อชุมชน
 และกระทบอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีข้อเสนอแนะในการลดผลกระทบอย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บรรณานุกรม

หนังสือและบทความในหนังสือ

ปก แก้วกาญจน์ และ สมพร ชุมทอง. ผลกระทบจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่ออาชีพและเศรษฐกิจของประชาชนในจังหวัดสงขลา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2532.

นิคม จารุมณี. การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2536.

วรรณพร วณิชานุกร. “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์”. ใน นิเวศการท่องเที่ยว, กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทรรปณ์ศิลป์, 2540.

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ. โครงการทบทวนแผนแม่บทในการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ, 2536.

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2531.

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. การศึกษาทบทวนแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวเกาะสมุยภายใต้ขีดความสามารถที่รองรับได้. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2531.

สมศักดิ์ สานักศิธรรม. การพัฒนา การจัดการความขัดแย้ง การมีส่วนร่วมและสังคมเข้มแข็ง. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: นิวส์เมคเกอร์ จำกัด, 2551.

สำนักบริการวิชาการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. การศึกษาขีดความสามารถรองรับได้ด้านการท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติตะรุเตา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

บทความในวารสาร นิตยสาร และหนังสือพิมพ์

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. “ท่องเที่ยว วิถีไทย”. 48, 3 (ตุลาคม 2550)

_____ . “ท่องเที่ยววิถีไทย ด้านภัย โลกร้อน”. 48, 4 (พฤศจิกายน 2550)

เอกสารอื่นๆ

นันทิwa เกิดชื่น. “ขีดความสามารถทางสังคมของแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด ศึกษาเฉพาะกรณี เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง”. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533.

พุทธชาติ ละอองมณี. “ศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดสงขลา”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2544.

ธนพล หิรัญบุรณะ. “ศักยภาพและยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบบูรณาการ กรณีศึกษา: การท่องเที่ยวเขื่อนลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา”. วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก, 2548.

ฐานะพงศ์ กออุดม. “โอกาสและข้อจำกัดในการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต”. วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก, 2549.

Internet

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. “จังหวัดนครราชสีมา”. สืบค้นได้จาก http://www.tat.or.th/province.php? province = 44®ion_id, มีนาคม 2552.

_____. “นโยบายการท่องเที่ยว”. สืบค้นได้จาก http://www.tat.or.th/thai/region.php? region_id = 4, มีนาคม 2552.

_____. “สรุปปัญหาและการป้องกันแก้ไขผลกระทบของการท่องเที่ยวต่อสิ่งแวดล้อม”. สืบค้นได้จาก <http://www.tat.or.th/thai/region.php?>, มีนาคม 2552.

มหาวิทยาลัยศรีปทุม. “ประวัติและวิวัฒนาการการท่องเที่ยวไทย”. สืบค้นได้จาก http://www.elearning.spu.ac.th/allcontent/svi_314/class_3.htm#top?, มีนาคม 2552.

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์. “ประเด็นร้อน”. สืบค้นได้จาก <http://www.dailynews.co.th/col/col.asp?columned =15808>, มีนาคม 2552.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. “ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552”. สืบค้นได้จาก <http://www.nesdb.go.th/>, มีนาคม 2552.

องค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี. “แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ปี 2552-2554”. สืบค้นได้จาก <http://www.wnk.go.th/>, มีนาคม 2552.

เนาวรัตน์. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. “การท่องเที่ยวกับสิ่งแวดล้อม”. สืบค้นได้จาก <http://na-nah-ebiisme.blogspot.com/200/8/12/living-unniversity.html>, มีนาคม 2552.

	ประวัติผู้ศึกษา
ชื่อ - นามสกุล	นายบัลลังก์ จันทบาล
วัน/เดือน/ปีเกิด	วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2511
ภูมิลำเนา	จังหวัดลพบุรี
ที่อยู่บ้านเลขที่	479 หมู่ที่ 4 ตำบลลำনারายณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี (15130)
การศึกษา	วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
การทำงาน	ปัจจุบัน (พ.ศ. 2552) สำนักก่อสร้างทางที่ 2 กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม
ตำแหน่งงานเลขที่	สำนักก่อสร้างทางที่ 2 กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม อาคารเฉลิมวัชรพงศ์ ชั้น 3 ถนนศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400